

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

utorak, 10.10.1995.

[Otvorena sjednica]

... Početak u 10.04h

SUDSKI SLUŽBENIK: /nedostaje simultani prevod/

SUDIJA JORDA: /nedostaje simultani prevod/

utorak, 10.10.1995.

Predmet br. IT-94-2-R61

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 /nedostaje simultani prevod/

2

3

4 G. NIEMANN: /nedostaje simultani prevod/

5

6 GĐA McHENRY: /nedostaje simultani prevod/

7

8

9

10

11

12 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Gospođu McHenry, dakle, Sudsko vijeće
 13 uvažava Vaš zahtjev u vezi zaštite ovog svjedoka. Dakle, slažemo se da idući
 14 svjedok - čiji ćete nam identitet reći, ali ne njegovu adresu - moći će, dakle,
 15 ući u ovu dvoranu pod sljedećim uvjetima: niti njegovo lice niti njegov
 16 identitet neće biti zaštićeni.

17 GĐA McHENRY: [simultani prevod] Ibro Osmanović.

18 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Ibro Osmanović neka uđe.

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 [Svjedok je ušao u sudnicu]

2 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Molim Vas da date slušalice svjedoku.

3 Da li me čujete? Da li čujete? Da.

4 Gospodine Ibro Osmanoviću, prije svega, molimo Vas da pročitate svečanu
5 izjavu koja mislim da se nalazi na dokumentu. Molim sekretara da Vam je doda.

6 Izvolite, molim Vas, pročitajte izjavu.

7 NEPOZNATI GOVORNIK: Može li prevod na bosanski, nema prevoda?

8 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Ja mislim da Vi morate to pročitati na
9 Vašem jeziku. Je li... da, izjava je na tri jezika. Izvolite je pročitati na Vašem
10 jeziku, mislim da je to jasno. Molim Vas, to pročitajte na Vašem jeziku, na
11 bosanskom.

12 SVJEDOK: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, samo istinu, i ništa

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 nego istinu.

2 SVJEDOK: IBRO OSMANOVIĆ

3 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Hvala, izvolite sjesti. Prije nego što
4 počnete sa izjavom, gospodine Osmanoviću, želio bih Vam reći, u ime Sudskog
5 vijeća, da Vam se... mi razumijemo koliko Vam je snage i hrabrosti trebalo da
6 dođete ovamo. Željeli smo reći da se ovdje nalazite u jednom mjestu pravde, te
7 da možete svjedočiti sasvim mirno i da možete biti sigurni da ste pod zaštitom
8 ovog međunarodnog mjesta pravde.

9 Ako u bilo kojem trenutku, kada budete davali izjavu, budete osjetili
10 bilo kakvu poteškoću, nemojte oklijevati da nam to kažete.

11 Gospođo tužioče, imate riječ.

12 GĐA MCHENRY: [simultani prevod] Hvala.

13 Ispituje gđa McHenry:

14 [Tužiteljica ispituje putem prevodioca]

15 P: Molim Vas, gospodine, da kažete Sudskom vijeću Vaše puno ime.

16 O: Zovem se Osmanović Ibro, iz Vlasenice, rođen 05.08.1965., državljanin
17 Republike Bosne i Hercegovine, po narodnosti Bošnjak, po vjeroispovijesti
18 musliman.

19 P: A prije rata, možete li mi reći gdje ste radili?

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Prije rata sam radio u SOUR-u "Šipad", DIP "10. avgust", Vlasenica.

2 P: Rekli ste, naznačili ste da ste rođeni u Vlasenici. Koliko ste dugo
3 tamo živjeli prije rata?

4 O: Od rođenja.

5 GĐA McHENRY: [simultani prevod] Sada bih željela pokazati ovdje jedan
6 predmet koji bih stavila na kompjuter. Čekamo da se na TV ekranu pojavi taj
7 predmet.

8 P: Zamolila bih Vas, gospodine Osmanoviću, da pogledate ono što se
9 nalazi na Vašem kompjuterskom ekranu. Zapravo, zamoliću Vas da pogledate na
10 original, tamo kraj gospodina Dixona.

11 GĐA McHENRY: [simultani prevod] Gospodine Dixon, možete li dati svjedoku
12 olovku, ako želi u jednom času to iskoristiti da time ukaže stvari?

13 P: Gospodine Osmanoviću, da li prepoznajete taj predmet?

14 O: Ovo je panorama grada Vlasenice, slikana sa muslimanskog groblja.

15 P: Znete li otkuda dolazi fotografija?

16 O: Fotografija dolazi iz Vlasenice.

17 P: Znete li otkuda dolazi sama fotografija, gdje je ta fotografija
18 nađena, drugim riječima?

19 O: Fotografija je nađena u Tuzli, u Rudarskom institutu.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Zna li možda kada je ta fotografija slikana?

2 O: Negdje oko 1985.

3 P: A prepoznajete li ovu fotografiju, da li smatrate da je to otprilike
4 točna slika kako je Vlasenica izgledala negdje 1985.?

5 O: To je tačna lokacija grada, sa muslimanskog groblja.

6 P: Možete li nam ukazati ovom olovkom na neke važne zgrade, neka važna
7 mjesta koja prepoznajete na ovoj slici?

8 O: [pokazuje] Mogu. Ovo je pošta, do nje je hotel, stanica milicije,
9 opština, stambeni blok, obilaznice oko Vlasenice, prema Sarajevu, srednjoškolski
10 centar u Vlasenici, crkva u Vlasenici, rudnici boksita, direkcija zgrade
11 "Energoinvesta", stambeni blok centra grada, i jedno i drugo, džamija u
12 Vlasenici, industrijska zona, muslimansko groblje.

13 P: Da se vratimo samo čas. Kada govorite o hotelu, možete li ga pokazati
14 još jednom?

15 O: [pokazuje] Mogu. Hotel se nalazi ovde.

16 P: Zna li ime tog hotela?

17 O: Hotel se zove "Panorama".

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Jeste li ukazali na SUP, zgradu SUP-a?
2 O: [pokazuje] A s... zgrada SUP-a, evo je tu, odmah pored pošte.
3 P: Prije rata, molim Vas, gdje ste živjeli?
4 O: Živio sam u ulici Omladinskoj broj 15.
5 P: I, znate li Vi gdje je logor Sušica, područje Sušica?
6 O: Područje Sušice se na ovoj fotografiji ne vidi, ali lokacijom terena,
7 nalazi se između... od srednje škole, srednjoškolskog centra, između ova dva brda;
8 to je ispod planine Javor.
9 P: Ako Sudsko vijeće nema neka pitanja vezano za ovu sliku, uklonićemo
10 je.
11 Gospodine Osmanoviću, možete li nam reći što se događalo u Vlasenici
12 otprilike u aprilu 1992.?
13 O: U aprilu 1992. u Vlasenici je izvršena okupacija, negde između 21. do
14 23.; dan je bio utorak.
15 P: Što se dogodilo za vrijeme okupacije?
16 O: Ulazak snaga Jugoslovenske narodne armije, Sremsko-mitrovačke
17 jedinice i Novosadskog korpusa, s... oklopno-mehanizovane. Okupacija vitalnih
18 objekata od gradskog značaja i predaja naoružanja legalno, ilegalno nabavljenog
19 od... samo od strane muslimanskog naroda.
20 P: Možete li opisati na koji način su prikupljali naoružanje?
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

utorak, 10.10.1995.

Predmet br. IT-94-2-R61

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 O: Naoružanje je prikupljano... javnim razglasom obaviješten je narod,
2 ultimativno, da se preda; u protivnom, ako se ne preda naoružanje, JNA će
3 upotrijebiti silu.

4 P: Izjavili ste da je motorizovana jedinica iz Novosadskog korpusa bila,
5 učestvovala u tome. Kako znate da se radilo o Novosadskom korpusu?

6 O: Upoznô sam jednog vojnika iz Bijelog Polja, po imenu Predrag, koji mi
7 je rekô da služi u Sremskoj Mitrovici a, po bivšem sistemu, Jugoslavija je bila
8 podijeljena na vojne oblasti. Novi Sad je pripadô Prvoj beogradskoj oblasti, to
9 je Novo...Novosadski korpus. Oblasti su podijeljene po korpusima, a korpus je imô
10 svoje niže jedinice.

11 P: Je li Novi Sad dio Srbije?

12 O: Da.

13 P: Osim Novosadskog korpusa, jesu li u toj okupaciji sudjelovali i neki
14 lokalni građani iz Vlasenice?

15 O: Lokalni dio Srba je bio sav uključen tu.

16 P: Znate li to jer ste vidjeli te ljude?

17 O: Da. U... prvih dana su nosili bijele trake oko ruke, odnosno, danom
18 okupacije, svi su bili već na ulicama, sa bijelim trakama i naoružanjem.

19 P: Je li oružje predalo muslimansko stanovništvo nakon što je dan
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ultimatum?

2 O: Nakon data... davanja ultimatum, predavano je oružje na tri
3 kontrolna punkta: punkt stanice milicije, punkt Doma zdravlja i punkt Dom
4 kulture. I samo muslimanski narod.

5 P: I oni su, dakle, predali svo oružje. Da li je to točno, koliko Vi
6 znate?

7 O: Koliko ja znam, jeste.

8 P: Jeste li Vi u to doba posjedovali neko oružje?

9 O: Ne.

10 P: Jeste li učestvovali u bilo kakvim vojnim snagama ili u /?oružanom/
11 pokretu otpora za vrijeme okupacije ili nakon okupacije, odnosno prije?

12 O: U toku, ovaj, okupacije Vlasenice oružanog otpora nije ni bilo.

13 P: Je li u nekom periodu, nakon preuzimanja vlasti, nešto Vam Vaš
14 prijatelj Dragiša Milaković pokazao?

15 O: U... Dragiša Milaković mi je pokazao spisak. Ja sam bio pod rednim
16 brojem 194. To su ljudi koji su optuženi da ilegalno imaju oružje, od strane
17 Srpske opštine Vlasenica.

18 P: Možemo li se malo vratiti unatrag? Možete li nam objasniti pod kojim
19 ste okolnostima vidjeli tu listu? Možete li nam reći kako to da Vam je ta lista

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 pokazana?

2 O: U predvečernjim satima, Dragiša Milaković, inače moj dobar prijatelj
3 u tadašnje vrijeme, je došô, s kolima zatrubio is...ispred moje kuće. Sišô sam,
4 sjeo sam u auto, upalio je svjetlo unutar vozila. Pokazao mi je spisak i rekô:
5 "Pogledaj broj 194." Kada sam pogledô u taj broj, tu je bilo moje ime; imena
6 moje braće nisu bila, a naslov spiska: "Ljudi koji imaju ilegalno nabavljeno
7 oružje", odnosno, posjeduju ilegalno nabavljeno oružje. I svi ljudi koje sam ja
8 mogô da vidim na tom spisku većinom su mi bili poznati i svi su muslimanske
9 nacionalnosti.

10 P: U to vrijeme, jesu li postojala bilo kakva ograničenja za Vaše
11 kretanje po Vlasenici?

12 O: Ograničenja kretanja bila su... uveden je policijski sat, u devet sati
13 je bio policijski, nije se moglo kretati posle devet, a vani... izlazak van grada
14 je bio ograničen, morô si ić' po potvrdu.

15 P: Jeste li ikad dobili tu potvrdu?

16 O: Potvrdu za izlazak van teritorije opštine Vlasenica nisam dobio
17 nikad, a... a potvrdu za kretanje na relaciji imanje-kuća sam dobio.

18 P: U okviru opštine Vlasenica?

19 O: U samom lokalnom dijelu grada. To je... iz mog naselja gdje sam ja
20 živio, da... do na moje imanje, tzv. Bregovi.

21 P: Mogli ste ići na imanje samo zahvaljujući toj potvrdi?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: Zna li tko je izdavao potvrde?

3 O: Potvrde je izdao Krizni štab Srpske opštine Vlasenica.

4 GĐA MCHENRY: [simultani prevod] Gospodine suče, željela bih u ovom času
5 pokazati treći izložak našem svjedoku. Sudsko vijeće ima kopije tog izloška. To
6 ćemo staviti na ekran.

7 P: Zamoliću Vas da pogledate ovo i, recite mi, da li to prepoznajete?

8 O: Prepoznajem, ovo je propusnica koju je izdavala Srpska opština
9 Vlasenica za kretanje unutar... lokalno kretanje unutar opštine i kretanje... Ista
10 potvrda je, recimo, važila, samo što je dole bilo u natpisu: "Odlazak u Tuzlu",
11 za izlazak van teritorije opštine Vlasenica.

12 P: Ovo nije Vaša potvrda, je li to tačno?

13 O: Ne, ne.

14 P: Osim imena i lokacije, slična je potvrdi koju ste Vi dobili; je li to
15 tačno?

16 O: Jeste.

17 P: Možete li, molim Vas, reći - ovo je na bosansko-srpsko-hrvatskom
18 jeziku, ova potvrda?

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Jeste.

2 P: Znam da sama kvaliteta ove slike nije previše dobra, ali možete li
3 nam reći što piše, svaku riječ?

4 O: Decidno piše: "Na osnovu člana 3 Odluke o proglašenju neposredne
5 ratne opasnosti Srpske opštine Vlasenica, Krizni štab izdaje propusnicu za," -
6 nema imena i prezimena - "iz Vlasenice, za kretanje na teritoriji Srpske opštine
7 Vlasenica. Imenovani nema smetnji za odlazak u Luke, Sušicu. Predsjednik Kriznog
8 štaba, Stanić Milenko." U potpisu: "za Stanića, R. Matić."

9 P: Hvala. Završila sam sa ovim izložkom. Osim ograničenja kretanja, jesu
10 li postojala ograničenja za dobivanje bilo kakvih finansijskih sredstava, kao
11 što je, na primjer, novac koji ste imali u banci?

12 O: Bilo je limitirano 5.000 dinara dizevanje novca u banci.

13 P: Možete li nam reći što znate o tome za koga je važno to ograničenje
14 i protiv koga se primjenjivalo ograničenje o uzimanju novca iz banke?

15 O: Lično, kada sam ja dizao novac, meni je ograničeno... ograničenje bilo
16 5.000 dinara - tadašnjih 5 milijardi - a za mog kolegu, Srbina, iz iste firme,

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 to ograničenje nije postojalo.

2 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Oprostite, da li bismo mogli znati
3 koliko je to 5.000 dinara?

4 SVJEDOK: Pet hiljada dinara, to je, ovaj, u tadašnje vrijeme bilo negdje
5 otprilike oko 100 maraka /njemačkih/, manje od sto maraka - oko 80 maraka.

6 GĐA McHENRY: [simultani prevod]

7 P: Je li u nekom času Novosadski korpus otišao iz Vlasenice?

8 O: Oni su negdje otišli polovinom maja mjeseca.

9 P: Možete li mi reći što ste vidjeli kada su oni odlazili, vezano za
10 njihov odlazak?

11 O: Oni su odlazili, ali samo ljudstvo, materijalna tehnika je sva
12 ostala.

13 P: Kada kažete "oni", mislite "vojnici JNA iz Novosadskog korpusa"?

14 O: Da.

15 P: A kada kažete "materijal", šta mislite pod time da je materijal
16 ostao?

17 O: Pod... pod materijalno-tehničkim sredstvima mislim na /kašalj/ - pardon
18 - na dio oklopnih transporterata i tenkova koji su bili u gradu dok su oni bili
19 tu, odnosno na naoružanje.

20 P: Jesu li ta materijalno-tehnička sredstva - dakle, oklopna vozila i
21 naoružanje - ona koja je Novosadski korpus - dakle, JNA i Novosadski korpus -
22 donijeli sa sobom?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: A znate li što se dogodilo sa tim sredstvima kada su oni otišli, s
3 tom opremom? Ko je se mogao poslužiti tom opremom?

4 O: Sva oprema je data na korištenje lokalnim Srbima.

5 P: Gospodine Osmanoviću, jeste li i u jednom času bili uhapšeni?

6 O: Jesam.

7 P: Možete li nam, molim Vas, reći što se dogodilo kada ste bili
8 uhapšeni?

9 O: Prvi... prvo moje privođenje se desilo kada sam tražio potvrdu za
10 izlazak van teritorije opštine Vlasenica, u pravcu grada Tuzle. Morao sam da
11 odem u stanicu milicije, kod Ljubana Stanišića, da obavim informativni razgovor
12 s njim.

13 P: I šta se desilo za vreme tog informativnog razgovora?

14 O: Za vrijeme informativnog razgovora u prostoriji SUP-a, odnosno
15 kriminalističke službe, pokazan mi je identičan spisak koji mi je pokazivao
16 Dragiša Milaković. Pitali su me gdje to naoružanje koje ja posjedujem. Na
17 odgovor da ne znam i da pozovu gospodina Milakovića da dođe, on će im objasniti,
18 pozvali su ga, on je dao neku garanciju za mene i pušten sam kući.

19 P: Idemo malo nazad. Kad ste rekli pitali su Vas da li imate oružje,
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 jeste li Vi rekli da ne znate gde je oružje ili da Vi nemate oružja?

2 O: Pitô me je... pitô me i za moje oružje i pitô me je za komšije,
3 određeni broj komšija, da li oni posjeduju, da li znam gdje je, šta je.

4 Odgovorio sam da apsolutno ne znam za to ništa.

5 P: Šta ste rekli što se tiče oružja koje ste Vi navodno imali?

6 O: Oružja i k... za koje su optuživali mene da posjedujem i oružje za koje
7 me on pitô da l' imaju određeni ljudi po komšiluku, odgovorio sam da apsolutno
8 ne znam ništa o tome.

9 P: Da li biste samo mogli objasniti kako to da je gospodin Milaković bio
10 pozvan da nekako garantira za Vas?

11 O: Bio je pozvan jer ja sam tražio da dođe on, jer me znao, pošto sam se
12 družio samo s njim, jer, ovaj, 70% mog vremena sam provodio u njegovom društvu.

13 P: I šta je radio tada gospodin Milaković?

14 O: Gospodin Milaković je prije rata radio kao profesor biologije i
15 hemije u Osnovnoj školi "Milići". A u toku rata, odnosno, ovaj, u... od dana
16 okupacije pa nadalje, izdavao je na kontrolnim punktovima dozvolu za kretanje u...
17 na imanje i oko... taj okolni dio grada.

18 P: Drugim riječima, on je imao jednu službenu funkciju unutar te srpske

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 okupacijske snage u Vlasenici?

2 O: Jeste.

3 P: I nakon što je gospodin Milaković za Vas garantirao, šta je bilo
4 dalje?

5 O: Objasnio mi je - čovek, koji je radio nekada u SUP-u na izdavanju
6 dokumentacije, ličnih dokumenata, u slučaju mog nasilnog izlaska van grada,
7 ilegalnog izlaska van grada, da će me, kaže, ubiti.

8 P: Da li ste onda bili pušteni kući?

9 O: Otišô sam kući i ponovo zatvoren 22.05.

10 P: Idem sada na vrijeme između prvog i drugog hapšenja. Da li je bilo
11 nekih oružanih sukoba u zoni oko Vlasenice, po Vašem sjećanju?

12 O: Direktno u Vlasenici nije, u okolini Vlasenice izvrši... ovaj, izvršeno
13 je paljenje određenog dijela muslimanskih sela, kao što su Bare, Džamdžići,
14 Pijuci, tako da su, ovaj, ljudi koji su dolazili iz tih okolnih sela pričali da
15 se tamo... da je popaljeno, da se nemaju gdje vratiti, da čak štaviše ima i
16 mrtvih.

17 P: Šta Vi znate o tome ko je vodio i vršio te oružane sukobe?

18 O: O tome ko je vodio ljude, po imenu ne znam.

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li znate da li su bile vojne snage ili su to bili civili,
2 naoružani?

3 O: Nekakve vojne snage, jer su svi, ovaj, od dana okupacije pa nadalje,
4 automatski bili u vojnim uniformama JNA, bar dijela lokalnih Srba što se tiče.

5 P: Da li nam možete reći, molim Vas, šta se desilo kad ste bili uhapšeni
6 22. maja?

7 O: 22. maja sam, u poslijepodnevnim satima, odveden iz kuće u prostorije
8 stanice milicije, da dam izjavu. Međutim, izjavu nisam dao, nego sam zatvoren.

9 P: Da li mogu se opet vratiti - gdje ste bili kad je prvi put došao neko
10 po Vas sa nalogom za hapšenje, gdje ste bili?

11 O: Pa, nalog za hapšenje nije ni postojô kad sam ja prvi put... ovaj,
12 privođen, a ni drugi put.

13 P: Kako znate da nije bilo naloga za hapšenje, jeste li pitali?

14 O: Pitô sam Bastah Dragana, zvanog Car /fon./ /nerazgovjetno/. Odgovorio
15 mi je da la... nalog ne treba.

16 P: Da li govorite sada o 22. maju?

17 O: Da.

18 P: I, šta se desilo kad su Vam oni rekli da ne trebaju nalog za
19 hapšenje, šta ste Vi učinili?

20 O: Ništa, izveden sam iz kuće, pod or... pod oružanom pretnjom, stavljen u
21 vozilo Stanice javne bezbjednosti Vlasenica, tipa *Golf*, gdje je bilo još

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 lokalnih Srba koji su posjedali u auto. Bio sam sâm od Muslimana. I odveden sam
2 pred stanicu milicije.

3 P: Da li su lokalni Srbi nosili uniforme tada?

4 O: Čovjek koji je došao lično po mene je nosio kam... laku kamuflažnu
5 uniformu, a ostali su bili u uniformama ratnim milicije, odnosno rezervnog
6 sastava SUP-a.

7 P: Gdje ste bili dovedeni, privedeni?

8 O: U SUP, Stanica javne bezbjednosti.

9 P: I šta je bilo onda dalje, u SUP-u, kad ste došli u SUP, privedeni u
10 SUP?

11 O: Privođenjem u SUP, pošô sam u pravcu prostorija kriminalističke
12 službe; međutim, skrenut sam u zatvor.

13 P: Da li nam možete objasniti razliku mjesta ovih dviju /?lokacija/,
14 zatvor i ona druga prostorija, privođenja?

15 O: Prostorija kriminalističke službe je prostorija gdje se... gdje su
16 vršili ispitivanje, a oni su u prostoriji SUP-a napravili zatvor, koji je
17 preuređen od WC-a.

18 P: I šta se onda desilo dalje?

19 O: Tu sam našô određeni broj ljudi, isto isključivo muslimanske
20 nacionalnosti. Izvodili su nas, u toku tog d... od dana 22. do 02.06., od 22.05.
21 do 02.06., izvodili su nas u prostoriju kriminalističke službe. Jedne su tukli,
22 druge su ispitivali i tukli.

23 P: Šta se Vama lično desilo?

24 O: Mene... mene lično se desilo to, tučen sam, maltretiran, ispitivan da
25
26
27
28
29
30

1 li znam gdje se nalazi top marke "Zis" u mom naselju.

2 P: Da li nam možete reći kako su se izvodila ta zlostavljanja?

3 O: Zlostavljanja su se izvodila na sledeći način: otvaranjem vrata tog
4 pritvora, u kojem smo se mi nalazili, pokazivô je prstom na nas: "Ti, ti, ti."
5 Nekad izvedu jednog, nekad dvojicu. Prostorija u kojoj je vršeno ispitivanje...
6 nalazile su se dvije stolice i jedan sto. U tu prostoriju, kada bi se ušlo, ruke
7 bi se vezale za sto, a prsa osobe bi bila naslonjena na naslon stolice. A noge
8 bi bile vezane za stolicu, za prednje nogare od stolice. I obavezno bi bili
9 skinuti do pasa.

10 P: I onda, šta bi bilo dalje?

11 O: Onda bi počinjalo... tuča. Tuku se... tuku se raznoraznim arsenalima, od
12 obične policijske stanice - one palice, pardon - pa preko raznoraznih motki,
13 šipki, pa čak štaviše i lanac.

14 P: Dok ste bili tada u pritvoru, odnosno u zatvoru, da li možete reći
15 koliko ste puta bili maltretirani, tučeni.

16 O: Jedno pet puta sam ja bio tučen.

17 P: Da li ste dobili povrede nakon tih premlaćivanja?

18 O: Povrede nosim od Zorana Obrenovića, na nozi, i jednoj i drugoj, na
19 rukama, od noža.

20 P: Da li je Zoran Obradović /u engleskom transkriptu: Obrenović/ bio
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 jedan od onih koji Vas je tukao dok ste bili u zatvoru?

2 O: Ne Zoran Obradović, nego Zoran Obrenović. Jeste.

3 P: Kako je on Vas tukao, zlostavljao?

4 O: Mene je zlostavljao na sledeći način: natjerô me da raširim prste, i
5 bô je nožem između mojih prsta, tako da sam zaradio jedan udarac u ruku. U
6 predjelu koljena me ubo nožem, pitajući da li ide se za toliko u zatvor. Nisam
7 znao šta da mu odgovorim, da li se ide ili ne ide; kako god mu odgovorim, znam
8 da će me udariti. I, treći udarac sam dobio u predjelu druge noge, u predjelu
9 lista druge noge.

10 P: Dakle, nožem su Vam povredili list?

11 O: Da. A nakon povrede s... je sipana so, ne samo meni, nego i mnogima
12 koji su bili tu... isto tako obrađeni, po njihovom. Sipana je so na ranu.

13 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Koja su bila pitanja, da li možemo...
14 Koja su bila pitanja koja su Vam pritom postavljali?

15 SVJEDOK: Pitanja koja su pritom postavljana su: "Ko je naoružavao
16 muslimanski narod?", "Ko je pripremao oružanu pobunu protiv Srba?" i "Gdje se
17 nalazi taj top marke 'Zis'?" Odnosno, da li znam za mog komšiju Mensura Smajića,
18 odnosno ljude koji su bili aktivni u stranki SDA.

19 GĐA MCHENRY: [simultani prevod]

20 P: Da li je bilo pobune protiv Srba?

21 O: Direktno u... u Vlasenici, kao gradu, nije. Narod se organizovô na
22 teritoriji Cerske /fon./, Kalesije, Tuzle i Srebrenice.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li su Vas pitali šta se događa u Vlasenici ili su Vas onda
2 ispitivali o tome šta se događalo drugdje?

3 O: Ne, ovaj, znali smo da se organizovô dio oružanog otpora. Dok nisam
4 bio zatvoren, televizija je prikazivala ratište u Kalesiji, dio koji se desio u
5 Tuzli 15. maja. Znali smo za Srebrenicu, a mene su isključivo pitali za taj top
6 i za ljude iz stranke - ko je imô oružje, ko je švercovô naoružanje, ko je
7 naoružavô muslimanski narod za oružanu pobunu protiv Srba?

8 P: Ali su Vas isto pitali o ljudima u Vlasenici ili su Vas ispitivali za
9 ljude i izvan Vlasenice?

10 O: M... pitali su me za ljude u Vlasenici.

11 P: Da li znate da li je netko bio ubijen za vrijeme tog maltretiranja u
12 zatvoru?

13 O: Da, znam. Jeste.

14 P: Da li nam možete kratko reći nešto više o tome?

15 O: Ubijen je Džemal Ambešković, penzionisani radnik Stanice javne
16 bezbjednosti za saobraćaj u odjelu Zvornik, inače nastanjen u ulici Omladinskoj
17 broj 13; otac troje djece, star oko 50 godina.

18 P: Znate li kako je ubijen?

19 O: Doveden je u ćeliju deformisanog lica, zatečenog /sic/ od udaraca,
20 strahovito natečenog stomaka. Pozvô ga je Stevan Mumović, otvorio mu vrata i,
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 kad je ovaj... samo što je izašô, čuo se pucanj, udarac jedan pa pucanj. Nakon
2 toga su Garić i Mumović pozvali da se iznese to tijelo.

3 P: Da li ste to onda učinili?

4 O: Da, snijeli smo tijelo na vozilo marke TAM, vlasništvo Vatrogasnog
5 društva iz Vlasenice.

6 P: Koliko ste dugo bili u toj zgradi SUP-a?

7 O: U toj zgradi SUP-a sam bio do 02.06.

8 P: A poslije toga datuma, gdje ste otišli?

9 O: Posle toga datuma sam prebačen u Opštinski zatvor u Vlasenici.

10 P: Da li znate kako ste bili prebačeni u taj drugi zatvor?

11 O: Ja sam prebačen pješice. Odveli su me pješice /nerazgovjetno/
12 zatvora, pošto nije bilo daleko.

13 P: Da li znate zašto su Vas prebacili u taj drugi zatvor?

14 O: Pa, pravo da Vam kažem, ne znam.

15 P: Šta se desilo kad ste bili u tom zatvoru?

16 O: U zatvor sam stigô 02.06. St... pritvoren sam u ćeliju broj 1. Tu sam...
17 iz te ćelije sam izveden taj isti dan, istučen, ponovo vraćen u ćeliju. Izvršen
18 je popis ljudi koji su bili u ćeliji, odnosno, ljudi koji su konstantno pri...

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 dovoženi i t...trpani u te ćelije. U noćnim satima je iz moje ćelije izvedeno 22
2 čovjeka.

3 P: To maltretiranje koje ste doživjeli, je li jedino maltretiranje koje
4 ste doživjeli u tom drugom zatvoru?

5 O: Bilo je još maltretiranja; samo od dana 02.06. do 18.06. ne znam
6 kol'ko sam puta izvođen vani. A bilo je svakakvih maltretiranja.

7 P: Da li možete nam reći, malo opisati to zlostavljanje?

8 O: Zlostavljanje u tom zatvoru se izvodilo na sledeći način: uvođeni
9 bismo bili u WC, odnosno u drugi dio hodnika od ulaznih vrata, i morali bi ruke
10 da stavimo na prozor, da se raskoračimo što više, tako da smo bili izloženi...
11 kompletnog dijela rebara, s...slabašnog dijela organizma, do... za tuču.

12 P: Da li su vas onda tukli?

13 O: Onda bi se tuklo nogama, palicama, kundacima pušaka, automatskim
14 puškama, tijelom oružja, 'nači, tijelom oružja toga, ovaj, donoš...šene bi
15 raznorazne bile šipke, štapovi, plastične cijevi od vode.

16 P: Da li imate neke veće povrede nakon tih zlostavljanja?

17 O: Fali mi pet zuba u glavi.

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Dok ste bili u zatvoru, da li ste bili izvedeni da radite pod
2 prisilom?

3 O: Pod prisilom su obavljani svi radovi, od pljačke muslimanske imovine,
4 imovine iz muslimanskih kuća, utovara raznoraznog materijala, ukopavanja prve
5 borbene linije, uređivanja prve borbene linije, do sahranjivanja mrtvih na selu
6 Drum.

7 P: Da li ste ikada, unutar tog svog prinudnog rada, bili poslani u Drum?

8 O: Da.

9 P: Da li možete reći šta ste radili u Drumu i šta ste tamo mogli
10 vidjeti?

11 O: Na Drum smo otišli, odvezli su nas u vozilu. Pred kafanom, vlasništvo
12 Nezira, koja je bila na izlazu iz Druma prema Piskavicama, našli smo 22 tijela
13 muškaraca, svih u dobi od 18 do 55 godina.

14 P: Da li ste prepoznali neke od tih ljudi, čija biste imena mogli
15 navesti?

16 O: Da.

17 P: Odakle su bili ti ljudi?

18 O: Oni su bili sa Druma, mještani tog sela.

19 P: Da li znate njihovo etničko porijeklo, dakle, šta su bili porijeklom?

20 O: Njihovo etničko porijeklo... oni su Bošnjaci, muslimani po
21 vjeroispovijesti.

22 P: Da li ste vidjeli neke rane ili povrede koje bi Vam ukazivale na
23 način kako su ti ljudi stradali?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Svi su, koje sam... koje smo mi sahranili, tih 22, bi... imali povrede od
2 vatrenog oružja, imali su pogodak u čelo. Odnosno, Osmo Hodžić je imao
3 izrešetana prsa.

4 P: Šta ste morali učiniti s tim tijelima?

5 O: Pokupili smo tijela, natovarili na traktor i odvezli u muslimansko
6 groblje. Tu smo ih... morali poskidati nakitninu, novac, dokumente. Onda smo ih
7 poredali u jednu već iskopanu jamu, posuli krečom, a "skip" mašina - vlasništvo
8 Komunalnog preduzeća iz Vlasenice - je izvršila zagrtanje.

9 P: Kad ste otišli iz opštinskog zatvora, gdje ste onda otišli?

10 O: Iz opštinskog zatvora smo prebačeni 18.06. u logor Sušica.

11 P: Kad kažete "Sušica", je li Sušica uvijek bio logor?

12 O: Prije rata, barake koje su se nalazile u Sušici bile su vlasništvo
13 šumarskog preduzeća "Birač", šumarske kompanije "Birač", u sastavu SOUR-a
14 "Šipad". Vremenom se... jedan dio je preuzela Teritorijalna odbrana za
15 skladištenje vojne opreme i naoružanja, i tu se ujedno o... izvodila vojna obuka
16 za omladinu, a na jedno pet do šest godina prije rata, napravljen je još jedan
17 dopunski hangar za potrebe tor... Teritorijalnoj odbrani. U tom logoru, u tom
18 hangaru smo bili mi.

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. MCHENRY: [simultani prevod] Uz pomoć sekretara i gospodina Dixona,
2 željela bih vam pokazati ovo što smo prije nazvali izložak broj 2.

3 P: Recite, da li prepoznajete što je ovo?

4 O: To je maketa logora Sušica.

5 P: Možete li nam ukazati, objasniti ovaj dijagram, služeći se ovom
6 olovkom?

7 O: [pokazuje] Logor Sušica je ovo, na lokalite... nalazi se inače na lok...
8 na lokalitetu puta Vlasenica-Han Pijesak-Sokolac-Pale. Makadamski šumski put se
9 odvaja u naselje Luke. Iznad naselja Luke se nalazi taj dio, to je na ovoj mapi,
10 odnosno -

11 P: /?Da li biste/ mogli pokazati i objasniti nam šta su ova razna
12 označivanja u okviru samog logora i, ako sve nije u potpunosti točno, možete li
13 nam reći kako Vi mislite da je logor izgledao?

14 O: [pokazuje] Logor Sušica n... s... u sastavu logora ulazila su dva
15 hangara. Odnosno, u prvom hangaru bilo /sic/ je smještena intendantska oprema,
16 koju smo povremeno ka..., izlazeći iz ovog hangara u ovaj, vršili utovar. Ovdje se
17 nalazila stražara. Ovo je rijeka Sušica, po kome je to i dobilo naziv. Ovo je
18 jedan WC sa 10 kabina, koji se nalazio malo naviše od ograde, i ovaj hangar bi
19 trebô da bude negdje za trećinu ovog hangara pomjeren udesno. Tu još fali
20 mitraljesko gnijezdo, ovo je stub A od dalekovodnog... dalekovodne instalacije.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Hvala Vam.

2 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Oprostite, koje su ove dvije male
3 zgrade, koje se nalaze kraj ove indikacije za orijentir?

4 SVJEDOK: [pokazuje] Ova zgrada ovde... ovo?

5 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Kraj... tamo gdje stoji oznaka "sjever".

6 SVJEDOK: Da, da. Ovo? Ne znam šta je to. Znam da je... ovo je bilo, ali
7 gore pomjereno, naviše od ograde i ograda se snalazila... nalazila uz samu rijeku,
8 a kapija je bila direktno na ovome mostu.

9 GĐA MCHENRY: [simultani prevod] Hvala.

10 P: Hvala.

11 O: Molim.

12 P: Znete li tko je bio komandir zatvora na Sušici?

13 O: Logora na Sušici je bio komandant Dragan Nikolić, zvani Jenki.

14 P: Kako znate da je on bio komandant logora?

15 O: Našim dolaskom, odnosno dovoženjem u logor Sušica, njemu se moralo
16 obraćati - za odlazak na rad, za izlazak u toalet. Svi koji su dolazili obraćali
17 su se samo njemu, a... i on je to sâm potvrdio riječima, jedanput kada je pučô po
18 hangaru: "Ja sam ovdje Bog, batina i zakon."

19 P: U svojoj ulozi komandanta, kakav ste odnos vidjeli da je postojao
20 između Dragana Nikolića i stražara u logoru?

21 O: Odnos između Dragana Nikolića i stražara u logoru je bio tipično više
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 nego prijateljski. Nije bilo odnosa kao pretpostavljenog, ali ništa nisu smjeli
2 odra... uraditi da on ne zna.

3 P: Drugim riječima, radilo se o prijateljskom odnosu, ali on je
4 odobravao sve što su stražari činili?

5 O: Da.

6 P: Samo tren. Rekli ste da je Dragan Nikolić pucao po hangaru i rekao da
7 je "Bog, batina i zakon"; što kažete kad mislite /?što mislite kad kažete/ da je
8 pucao po hangaru?

9 O: Pucô je u visini jedno dva metra, dok smo mi sjedili, pucô je ljudima
10 iznad glave, da bi nam... da bi nas još više zastrašio.

11 P: Jeste li poznavali Dragana Nikolića prije nego što ste bili dovedeni
12 u Sušicu?

13 O: Jesam.

14 P: Možete li mi reći što ste znali o njemu prije nego što ste stigli u
15 logor?

16 O: O njemu znao sam prije toga da je radio u "Alpru", kompanija "Alpro-
17 Energoinvest" rudnici boksita Vlasenica, proizvodnja aluminijskih otpresaka.
18 Viđô sam ga po gradu - to govorim sve prije rata što je - viđô sam ga po gradu,
19 znam da mu je brat radio u opštini. Jedan mu je rođak radio sa mnom u fabrici, a
20 prilikom okupacije Vlasenice Dragan Nikolić je bio pripadnik Vojne policije,

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 specijalnih snaga Vojne policije tzv. Srpske opštine Vlasenica.

2 P: Kada ste stigli u Sušicu, možete li reći biste li mogli procijeniti
3 koliko je još drugih zatvorenika tamo bilo?

4 O: Ulaskom u hangar, bilo nas je između 500 i 550.

5 P: A možete li procijeniti koliko je bilo muškaraca, a koliko žena?

6 O: Žena je bilo samo osam.

7 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Znamo li koliki je bio hangar, kolike
8 veličine?

9 SVJEDOK: Hangar je bio u... u širinu jedno 15-ak metara, u dužinu možda
10 nekih 30-ak, tako.

11 GĐA MCHENRY: [simultani prevod] Dakle -

12 SUDIJA RAID: [simultani prevod] Samo da nešto pojasnimo. Gospodin
13 Nikolić je bio u specijalnim jedinicama milicije. Je li to bio dio srpske vojske
14 ili lokalnih policijskih jedinica?

15 SVJEDOK: Srpske vojske.

16 GĐA MCHENRY: [simultani prevod]

17 P: Znete li o drugim zarobljenicima, kakve su oni bili narodnosti ili
18 vjerske pripadnosti?

19 O: Svi su bili Bošnjaci, po vjeroispovijesti muslimani.

20 P: Znete li jesu li ili nisu neki od tih ljudi sudjelovali u vojnom ili
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 oružanom otporu protiv srpskog preuzimanja vlasti?

2 O: Ne znam da je iko bio u oružanom... jer u Vlasenici nije bilo oružanog
3 otpora, da je iko učestvovô u svemu tome.

4 P: Je li svatko koga ste Vi poznavali u logoru bio civil?

5 O: Što se tiče ljudi iz Vlasenice, svi su bili civili.

6 P: Možete li općenito opisati kakvi su uvjeti bili u logoru? Pod time
7 mislim koliko je bilo ljudi, kolika je bila gužva, kakvi su bili sanitarni
8 uvjeti, itd.

9 O: Bilo nas je otprilike između 500-550, bili smo smješteni na betonu.
10 Dio ljudi iz Vlasenice, koji su dovedeni danom formiranja logora, su donijeli
11 ćebadi sa sobom, pa su spavali na ćebadima; ostali smo spavali na betonu.
12 Fiziološke potrebe su se obavljale dva puta dnevno, ujutru i naveče, s tim što
13 se izlazilo u grupi po 50 i u grupi po 10. Fiziološke potrebe u toku noći su se
14 obavljale u jednu kantu, protivpožarnu, zapremine 10 litara. Hrana se dovlačila
15 jednom dnevno, neredovno, oko 11. Bila je... kišno vrijeme, hladno, gužva, prozori
16 su bili zatvarani, tako da nije bilo ni zraka dovoljno.

17 P: Koliko ste hrane dobivali?

18 O: Dobivali smo jednom dnevno da jedemo, oko 11 sati.

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 To, hrane što se tiče, moglo bi da pojede jedno dijete. Veoma malo.

2 P: Da li je tamo bio neki drugi zatvorenik, u logoru, koji se zvao

3 Handžić -

4 PREVODITELJICA: Oprostite, nisam dobro čula kako je gospođa izgovorila

5 ime.

6 SVJEDOK: Handžić Durmo.

7 GĐA MCHENRY: [simultani prevod]

8 P: Jeste li poznavali Durmu Handžića prije nego što ste došli u logor?

9 O: Durmu Handžića sam poznavô, to je penzionisani radnik

10 "Energoinvesta", odnosno rudnika boksita u Vlasenici.

11 P: Da li biste mogli otprilike reći kojih je godina bio gospodin

12 Handžić?

13 O: Između 60 i 65 godina.

14 P: Je li tamo bio i /nerazgovjetno/ koji se zvao Asim Zildžić?

15 O: Asim Zildžić je bio isto u logoru. Ja sam ga tu zatekô. Penzionisani

16 radnik DIP-a "10. avgust", iz SOUR-a "Šipad", kompanije "Šipad", star oko 50

17 godina.

18 P: Šta se, ako se išta, dogodilo Handžiću i Zildžiću u logoru Sušica?

19 O: Nisam razumio pitanje.

20 P: Jeste li vidjeli da se išta dogodilo gospodinu Handžiću i gospodinu

21 Zildžiću dok ste bili u Sušici?

22 O: Gospodin Zildžić i gospodin Handžić su izvedeni vani. Tučeni su.

23 Vraćeni su unutra. Zildžić je umro u noćnim satima, a Durmo je umro ujutru,

24 narednog dana.

25 P: Možete li se sjetiti što se dogodilo kada su ih prvi put pozvali da

26

27

28

29

30

1 izađu? Prije svega, sjećate li se otprilike kada se to dogodilo?

2 O: To se dogodilo negdje, ja mislim 24... između 22. i 24.06.

3 P: Oko koliko sati, otprilike?

4 O: U predvečernjim, odnosno večernjim satima su izvedeni prvi put i
5 tučeni, a vraćeni su u hangar, a prije toga su ispitivani u prostoriji.

6 P: Da se vratimo - kada su ih pozvali da izađu, tko ih je pozvao da
7 izađu?

8 O: Dragan Nikolić.

9 P: Možete li nam reći što je detaljnije moguće o svemu što se je
10 dogodilo, počev od trenutka kada ih je Dragan Nikolić pozvao da izađu?

11 O: Od momenta izlaska, pa do ulaska tih ljudi, nismo vidjeli šta se
12 dešavalo, ali smo čuli krike, odnosno pomagljiviju /sic/ tih ljudi. Njihovim
13 povratkom u lo... u hangar, Asima su morali odnijeti, a Durmo je teturajući uspio
14 da dođe do onog mjesta koje mu je bilo određeno za spavanje.

15 P: Za vrijeme kada su bili vani, kad su bili pozvani da izađu i dok su
16 bili vani, jesu li im postavljana kakva pitanja?

17 O: U... u logoru unutra j... u hangaru jesu, a vani nisam čuo.

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1 P: Kakva su im pitanja postavljali dok su bili u hangaru?
- 2 O: U hangaru su Durmi Handžiću postavljali pitanje da kaže gdje mu je
3 sin, koji je bio radnik štaba za Teritorijalnu odbranu Vlasenica, prije...
4 okupacije.
- 5 P: Ko je gospodinu Durmi postavljao ta pitanja?
- 6 O: Gospodinu Handžiću pitanja je postavljao Nikolić.
- 7 P: Je li Durmo Handžić bio u mogućnosti da odgovori na pitanja Dragana
8 Nikolića?
- 9 O: On je odgovarô sa riječima: "Ne znam."
- 10 P: Što se dogodilo nakon što je on rekao da ne zna?
- 11 O: Tad ga je izvodio, ponovo ujutru, kad se vratio i kad je Asim Zildžić
12 umro. Rekô mu je decidno: "Vidiš, Durmo, Asim je umro, hoćeš li mi sad reć'?"
13 Ovaj je... nje... -
- 14 P: Oprostite. Vi sada govorite o idućem jutru, je li to točno?
- 15 O: Da, da.
- 16 P: Nakon toga, je li točno da ste rekli da, nakon što ste čuli
17 zapomaganja i krikove, da je gospodin Zildžić bio doveden, da su ga neki drugi
18 ljudi donijeli natrag?
- 19 O: Od vra... od vrata hangara pa do njegovog mjesta su ga drugi
20 transportovali. Drugi su ga odnijeli.
- 21 P: Zašto su ga nosili, a nije sâm hodao?
- 22 O: On nije mogô, bio je isprebijan, pretučen.
- 23 P: Što ste primijetili, ako ste išta primijetili, o njegovom stanju,
24
25
26
27
28
29
30

- 1 osim toga što nije mogao hodati?
- 2 O: Nije mogô ni da govori, samo je ječô.
- 3 P: Što mu se onda dogodilo?
- 4 O: Umro je nakon jedno 15-ak, 20 minuta.
- 5 P: Dakle, bilo je u toku noći, je li točno?
- 6 O: Da, da.
- 7 P: Što se dogodilo nakon što je umro?
- 8 O: Nakon što je umro, pozvana su braća Ferhatović... da ga iznesu vani.
- 9 P: Je li to bilo u toku noći ili idući dan?
- 10 O: U noćnim satima su ga iznijeli vani.
- 11 P: Što se dogodilo idućeg jutra?
- 12 O: Ujutru je ušô Nikolić, prišô Durmi Handžiću i rekô mu, decidno:
- 13 "Durmo, vidiš, Asim je umro, hoćeš li mi sad reći?" Durmo je odgovorio:
- 14 "Dragane, pusti me da vidim još jednom sunce." Ponovo, Draganov glas kaže: "Ne,
- 15 hoćeš mi reći?" Durmo je krenô sam prema vratima, bez odobrenja. Nakon par
- 16 metara se srušio i tu izumro.
- 17 P: A što se onda dogodilo?
- 18 O: Onda su i Durmu iznijeli vani, a braća Ferhatović su ih od... i Durmu i
- 19 Asima sahranili, po njihovoj priči, u muslimanskom groblju.
- 20 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Ako dopustite, napravićemo pauzu 15
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 minuta i nastavićemo u 11.30h. Rasprava se prekida.

2 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim da svi ustanu.

3 ... Početak pauze u 11.17h

4 ... Sjednica nastavljena u 11.30h

5 GĐA MCHENRY: /prevod engleskog transkripta: "Gospodine Osmanoviću, da li

6 je u logoru Sušica bio zatvorenik po imenu Čiče Arnaut?"/

7 O: Da.

8 P: /prevod engleskog transkripta: "Možete li nam reći sve čega se

9 sjećate da se dogodilo Čiče Arnautu, ako se nešto dogodilo, a da ste Vi tome

10 svjedočili?"/

11 O: Arnaut, pod nadimkom Čiče /fon./, sin Rifetov, je bio u Batković... u

12 logoru Sušica, s nama zajedno. Njega je Dragan Nikolić tukô nogama u predjelu

13 rebara. Natjerô ga je da zavrati glavu unazad i stavi...stavljô je bajonetu od

14 puške M-48 u usta.

15 P: Da li se to desilo jednom ili više puta?

16 O: Tuča se ponavljala više puta, a stavljanje bajoneta ja sam vidio

17 jedanput.

18 P: Da li nam možete reći što znate o tome kad se bajuneta stavila u

19 usta, šta ste Vi vidjeli, da li je bio gospodin Arnaut povrijeđen, ranjen?

20 O: M... Arnaut, kako je držô glavu zabačenu nazad, Nikolić mu je stavio

21 bajonetu od puške M-48, izvukô je, ona je bila na vrhu krvava, a i on je poslije

22 toga ispljuvavô krv.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Gospodin Arnaut je, dakle, ispljuvavao /?krv/ nakon što je bajunet
2 bio u njemu, stavljan u usta, zar ne?

3 O: Da.

4 P: Gdje je bio gospodin Nikolić i gde je bio gospodin Arnaut kad se to
5 desilo, kad je gospodin Nikolić stavljaio bajunetu u usta?

6 O: To se desilo u prostoriji hangara, par metara od mene.

7 P: Da li je pritom Dragan Nikolić postavljao bilo kakva pitanja
8 gospodinu Arnautu, dok mu je stavljaio bajunetu u usta i prilikom nekog drugog
9 ispitivanja?

10 O: N... Nikolić je pitao Arnauta gdje mu je brat, pod nadimkom Cene, koji
11 je inače ilegalno napustio Vlasenicu, u pravcu Kladnja, i optuživao ga je da je
12 pokušô njegovu majku da siluje.

13 P: Ko je optuživao?

14 O: Niko...Nikolić je optuživao Čićeta.

15 P: Da li je bio jedan zatvorenik imenom Dževad Šarić?

16 O: Džera...Dževad Šarić je bio u logoru Sušica.

17 P: Molila bih Vas da nam ispričate šta se desilo, ako ste išta vidjeli,
18 u vezi sa Dževadom Šarićem.

19 O: Dževad Šarić je inače bio radnik Sekretarijata za narodnu odbranu
20 opštine Vlasenica, prije okupacije. Doveden je u logor Sušica. Nikolić je

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 izvodio njega i Galiba Smajlovića vani. Kad su se vratili, Dževad je... došô na
2 svojim nogama i samo je ćutao, bio je blijed, a Galib je, kad je bio na svom
3 mjestu, pao u nesvijest i sav se tresô.

4 P: Šta je bilo onda dalje?

5 O: Pitali smo - kad je došô, ovaj, sebi, Smajlović - pitali smo ga:
6 "Zbog čega te je tukô?" "A ljudi," kaže, "nizašto, ubi me na pravdi Boga, a što
7 manje znate, to vam je bolje."

8 P: Šta se onda dalje desilo?

9 O: U noćnim satima su izvedeni: Musa Zekić, Dževad Šarić, Muharem
10 Kolarević. Nakon toga sam bio izveden ja, ali samo do vrata. Vraćen sam nazad.

11 P: Da li se mogu vratiti?

12 O: Da, da.

13 P: Kad ste rekli da su bili izvedeni, šta se Vi sjećate kad su odlazili
14 iz hangara?

15 O: U toku noćnih sati, kada su odlazili iz hangara, Musa Zekić je
16 izveden, pa je izveden Kolarev... ovaj, Šarić, pa Kolarević. Čuli su se prvi put
17 pucnji, drugi put... treći put se čuli krici. Na te krike sam ja digao glavu. U
18 tom momentu su upali na vrata Zoran Obrenović, Slađan Pajić i Ljubinko Đurić.
19 Postavljali su pitanje: "Ko je pokušao bježati?", a Zoran Obrenović me pozvô
20 riječima: "Miki, dođi ovamo." Kad sam mu došao, do njega, pitô me: "Ko je
21 pokušao bježati?" Odgovorio sam: "Ne znam, spavô sam."

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Slađan Pajić me povukô za prsa prema vratima, a Ljubinko Đurić, inače moj radni
2 kolega, je rekô: "Njega ti ne dam. Eto ti hangara, pa koga... proberi koga hoćeš,
3 ali njega ti ne dam." Vraćen sam na mjesto gdje sam spavao; pratio me Zoran
4 Obrenović. Prišô je Rašidu Ferhatbegoviću, udario ga nogom i rekao mu samo:
5 "Izlazi." Nakon njegovog izlaska, čuo se jedan pucanj, i utihnulo
6 /nerazgovjetno/.

7 Ujutru su pozvali braću Ferhat...Ferhatoviće da pokopaju te ljude, a mi
8 smo, kod dalekovodnog stuba u obliku slova "A" ujutru vidjeli krv, koja je
9 probila kroz pijesak, a prethodni dan je nije bilo tu.

10 P: Ljudi koji su ušli, o kojima ste govorili, i koji su htjeli Vas
11 izvesti iz hangara, da li su to bili čuvari u logoru ili vojnici izvan logora?

12 O: Sem Ljubinka Đurića - Ljubinko Đurić je bio stražar u logoru - a ova
13 dvojica su nosili lake kamuflažne uniforme i pripadali su jedinici za nekakva
14 specijalna dejstva njihova.

15 P: Znači, ova druga dvojica nisu bili čuvari u logoru?

16 O: Ne.

17 P: Znate li da li postoje neki odnosi između te dvojice i Dragana
18 Nikolića?

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: I Dragan Nikolić je sâm nosio istu kamuflažnu uniformu kao i oni, a
2 prije mog zatvaranja sam ih vidô po gradu, u grupi, zajedno - Obrenovića,
3 Pajića, Nikolića i još mnoge te iz Vlasenice koje ja poznajem.

4 P: Da li tačno zaključujem da onda stoga možemo zaključiti da je Dragan
5 Nikolić bio prijatelj sa ovim ljudima, s tom dvojicom?

6 O: Da.

7 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Gospođo tužiteljice, jedno pitanje bih
8 uputio.

9 SUDIJA RIAD: [simultani prevod] Htio bih imati više podataka o tim
10 specijalnim jedinicama, za specijalna dejstva, i da li je Nikolić bio članom te
11 jedinice za specijalna dejstva?

12 SVJEDOK: U bivšoj Jugo-armiji postojale su jedinice izviđači, diverzanti
13 i izvi...izviđačko-diverzantske jedinice, koje su spadale u kategoriju nekakvih
14 specijalnih jedinica. Nosile su, inače na terenu, kamuflažnu uniformu, laku
15 kamuflažnu uniformu. U toj uniformi su bili oni obučeni u Vlasenici - Obrenović,
16 Pajić, braća Sekulić, Nikolić, Zoran Stupar, Simo... Oni su dovodili sav narod
17 koji je, po mom dolasku u logor Sušica, koji je posle dolazio, od 18.06. do
18 30.06. Oni su ih dovodili, oni su bili ti koji su čistili taj teren i
19 prikupljali ljude u taj centar.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA RIAD: [simultani prevod] Koja je bila uloga Dragana Nikolića u
2 ovoj jedinici, koji je on imao rang?

3 SVJEDOK: Ne znam koji je rang imao tu, ali sam ga viđao pred Kriznim
4 štabom koji je bio smješten u direkciji "Boksita", sa oznakom "Srpska vojna
5 policija", naoružanog, a posle toga, kad sam došao u logor, vidio sam ga i
6 njegov je... njegove su bile riječi: "Ja sam ovdje i komandant, Bog, batina i
7 zakon."

8 SUDIJA RIAD: [simultani prevod] Da li ste znali da je bilo tko nadređen
9 Nikoliću?

10 SVJEDOK: Od nadređenih Nikoliću, dok smo bili u logoru Sušica, dolazio
11 je Kraljević, inače poručnik Jugoslovenske narodne armije od ranije, i Nikolić
12 je tada ubrzavô stvar čišćenja kruga, sređivanja, jer: "Dolazi kralj." On je...
13 njegove su riječi: "Ovo meni samo kralj može narediti i niko više."

14 GĐA MCHENRY: [simultani prevod]

15 P: Da li možda znate zašto je čuvar Đurić spriječio Zorana Obrenovića i
16 druge da Vas izvedu iz hangara?

17 O: Čini mi se da je sprečio to iz razloga što smo radili zajedno, nekih
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 10 godina. Družili smo se zajedno posle posla i u toku radnog vremena smo bili
2 zajedno. Jednom riječju, onaj dio radnog vremena, tih osam sati, provodili smo u
3 prijateljskim odnosima.

4 P: Idemo nazad u vrijeme kad je Obrenović prvi put ušao u hangar /prevod
5 engleskog transkripta: "i viknuo: 'Ko je pokušao pobjeći?'"/. Da li ste bilo što
6 učinili što je onda učinilo da Vas oni odaberu?

7 O: Pobjeći iz hangara nije mogao niko, jer prozori su bili visine tri
8 metra od patosa; vrata su metalna se zatvarala sa vanjske strane, a oni su
9 upali, samo riječima: "Ko je pokušô bježati? Zatvaraj prozore! Zatvaraj!" Niko
10 nije ni pomišljao na bijeg.

11 P: Da li vjerujete da ste možda napravili neku kretnju koja je privukla
12 pažnju Obrenoviću ili Đuriću?

13 O: Nap... Da. Napravio sam grešku samo što sam digô glavu.

14 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Gospođo tužiteljice, htio bih pitati
15 svjedoka kako se noću čuvao logor. Da li je bila jedna straža, da li su bili
16 radari? Da li je logor bio pod velikim reflektorima? Kakva je bila ta noćna
17 zaštita, da nema bježanja?

18 SVJEDOK: Z...zaštita logora se svodila na to, u unutarjnosti prostorije su
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 bili dežurni, postavljeni iz reda zatvorenika. Vani su bila dva reflektora koja
2 su obasjavala ulazna vrata, odnosno dio kruga.

3 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Ništa nisam čuo od odgovora, oprostite.
4 Da li možete ponoviti Vaš odgovor, a da se pritom prethodno uvjerimo da je
5 prevođenje u toku?

6 SVJEDOK: Hangar... unutrašnjost hangara je bila... u hangaru su bili ljudi
7 iz reda zatvorenika koji su bili dežurni, a sa vanjske strane, sa vani, ulazna
8 vrata su osvjetljavala dva velika reflektora. Vrata su zaključavana, metalna su.
9 Ima bodljikava žica, okolo. Prozori su visoki, nije postojala mogućnost da se
10 izađe vani jer i prozori su mali, malog okvira, tako da čovjek bi se teško i
11 provukô kroz njih.

12 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Hvala.

13 GĐA MCHENRY: [simultani prevod]

14 P: Da li je bilo slučajeva zlostavljanja od strane Dragana Nikolića,
15 drugih oblika zlostavljanja i mučenja osim onih koji ste Vi već opisali?

16 O: Bilo je.

17 P: Možete li nam reći čega se Vi sjećate, ako se nečega sjećate, i da
18 nam to opišete?

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Recimo, mene, lično mene je natjerô da sjedim nekih 40 sati u vodi.

2 Jednog -

3 P: Ko Vam je naredio da sjedite u vodi?

4 O: Nikolić. I jednog -

5 P: Da, izvolite, nastavite.

6 O: I jednog je čovjeka, pod nadimkom Brico, tukô. Dvojicu braće
7 Muminovića je odvojio, riječima... u toku noći je jednom došao i rekao da povadimo
8 sve što imamo u džepovima do ujutru, da to hoće da vidi ispred nas. Ujutru, kad
9 je došao, pred braćom Muminovićem, Galibom, i bratom njegovim, našô je ključeve
10 od traktora i *Zastave 101*, luksuznog vozila, i to propratio riječima: "Majku vam
11 vašu, ja vam spašavam ženu i djecu, a vi krijete to po šumi. A našô sam ih, tu
12 su i tu." Bilo je maltretiranje jedne žene, mladih godina, u dobi oko 20 godina,
13 gdje je pitô da li bi se udala za jednog, isto koji je bio zatvorenik kao i mi,
14 ali je bio dežurni; inače veliki Nikolićev prijatelj odranije. Pa je pitô
15 jednoga da mu proda ženu, i tako.

16 P: Da li ste vidjeli da je nekad Dragan Nikolić htio prestrašiti neke
17 zatvorenike prijeteći pištoljem ili drukčije?

18 O: Da.

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Recite nam što znate o takvim zastrašivanjima.

2 O: Dragan Nikolić je... Dragan Nikolić je bio naoružan sa dvije ručne
3 granate, pištoljem 7,62 milimetara, tipa TT, "Zastavina" proizvodnja, bajonetom
4 M-48, jednom gasnom bombom i automatskom puškom M-70A, kalibra 7,62. M..
5 pojedinim ljudima je, povlačeći oroz pištolja nazad, gurô cijev u usta i
6 opaljivô na prazno, bez metka u cijevi. Postavljlô nam je pitanje: "Šta da sad
7 povučem ovaj osigurač i da bacim ovo ovdje da vas pogušim? Vi ne vrijedite
8 kol'ko opušak od cigare." Pucô je iz te automatske puške iznad glava ljudi.

9 P: Kada kažete "on je otkočio pištolj i čak je..." da li je taj pištolj
10 bio uperen na nekoga osobno?

11 O: Da.

12 P: Znam da neće biti lako - da li biste nam mogli opisati, znam da to
13 nije lako, psihološko stanje kad ste ušli, došli u logor Sušica?

14 O: Sušica, našô... zatekô sam između 500 i 550 ljudi, među njima osam
15 žena. Tu sam zatekô i mog mlađeg brata, koji je doveden na par dana prije toga.
16 Stanje u logoru je bilo sljedeće: bili smo podijeljeni na grupe, u jednoj grupi
17 je bila opština Kalesija i Šekovići, u jednoj grupi opština Vlasenica, to su

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 veće grupe ljudi; u manjim grupama su bili podijeljene žene, dio ljudi koji su
2 se vraćali sa redovnog odsluženja vojnog roka iz Jugoslovenske narodne armije, i
3 treća grupa tih ljudi, manja grupa koja je bila, to su bili koje je on odvojio
4 posebno da sjede negdje kod vrata.

5 U toku... svi smo se... čekali samo da dođe dan, jer dan je od... dan sâm je
6 značio dan odlaska na rad, da ne vidiš šta se dešava, nema toliko maltretiranja
7 /sic/ i patnje, a noć je bila noć užasa.

8 P: Kad kažete da je noć bila "noć užasa", zašto je to bilo tako?

9 O: Recimo, sâm Durmo Handžić, Asim Zildžić su pretučeni u toku noći, i
10 Zildžić je i umro u toku noći. Ovi su ubijeni u toku noći, tako da... Svi ljudi
11 koji su izvođeni i nisu vraćani unutra su izvođeni u toku noći... koji se više
12 nisu vratili unutra, su izvedeni u toku noći; znači, noć je noć straha.

13 P: Jeste li se Vi bojali u toku noći da će Vas izvesti?

14 O: Jesam.

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li ste u nekom času mogli otići iz Sušice?

2 O: Iz logora Sušica sam izlazio u pratnji straže, na rad.

3 P: Da li ste u nekom trenutku otišli iz Sušice i prebacili su Vas na
4 drugo mjesto?

5 O: Ovo... 30.06. sam transportovan za logor Batković.

6 P: Možete li opisati okolnosti pod kojim ste otišli iz Sušice za
7 Batković?

8 O: Okolnosti odlaska iz Sušice u pravcu Bijeljine, odnosno Batkovića,
9 svodio /sic/ se na sledeći način: prozivka, prolazak kroz špalir, ulazak u
10 autobus, sjedanje u autobus i transport se odvajao uz batine i pjesmu veličanja
11 srpskih junaka Drugog svjetskog rata, kao Draže Mihajlovića, Nikole Kalabića,
12 popa Đujića, sa pjesmama kao što je, recimo: "Slobodane, spremi nam salate, biće
13 mesa, klačemo Hrvate.", i tako, taj dio tih srpskih nacionalnih pjesama koje su
14 bile u onom sistemu, socijalizma, strogo zakonom zabranjene.

15 P: Kada se vratimo u vrijeme kada su vas prozivali u Sušici, kad su vas
16 stavljali u autobuse, tko je organizirao ovaj odlazak, tko vas je prozivao, i
17 slično?

18 O: Transport ljudstva iz logora Sušica je obavljen u tri ture. U prvoj
19 turi su otišli 27.06. ljudi iz Kalesije, sa rečima da idu u razmjenu.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 27. su pokupljeno, taj dopunski dio, 30% ljudstva Kalesije i do... ostalo je
2 dopunjeno ljudima iz opštine Vlasenica; i oni su otišli, isto su propraćeni
3 riječima da idu za razmjene.

4 M... Po nas su došli 30. i izvršen je transport negdje od... u 12 sati,
5 počela je prozivka od strane Veljka Bašića, kome je Nikolić predavô spiskove. U
6 toku sve te... sva ta tri transporta, prvi i drugi transport dok je bio, Nikolić
7 je davô Bašiću spiskove.

8 P: Znete li kakva je pozicija, kakvu je ulogu imao Veljko Bašić, ako je
9 imao neku ulogu?

10 O: Veljko Bašić, inače penzionisani radnik Stanice javne bezbjednosti
11 Vlasenica, je... Onaj dan kada sam ja transportovan za Batković, pitô sam Nikolića
12 da li može da idemo ja i brat zajedno, da nas ne razdvajaju. Rekô mi je da pitam
13 Veljke jer, kaže: "Njegova se pita." Otišô sam, on to nije dozvolio.

14 P: Je li to Vaš mlađi brat o kom govorite, za kog ste rekli da je već
15 bio u logoru kada ste Vi tamo stigli?

16 O: Da.

17 P: Je li dopušteno da Vaš brat dođe sa Vama na autobus i ode u Batković?

18 O: Nije dozvoljeno.

19 P: Je li se išta dogodilo s Vašim bratom nakon toga?

20 O: Više ga nikad nisam vidio.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Pokušavam preko na... komiteta, Međunarodnog komiteta za traženje; međutim, vodi
2 se kao nestala osoba.

3 P: Kada govorite o Međunarodnom komitetu Crvenog križa, je li
4 Međunarodni komitet Crvenog križa ikada došao u logor Sušica dok ste Vi bili
5 tamo?

6 O: Ne.

7 P: 30. juna ste bili prebačeni u Batković; je li to tačno?

8 O: Da.

9 P: Koliko ste vremena proveli u logoru Batković?

10 O: U logoru Batković sam proveo od 30.06. do dva... 1992., do tri...
11 21.07.1993.

12 P: Možete li reći gdje se otprilike nalazio logor Batković, koliko je
13 daleko bio od Vlasenice?

14 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Oprostite, gospođo. Dakle, logorom
15 Batković nije rukovodio Dragan Nikolić, koliko znam?

16 GĐA MCHENRY: /prevod engleskog transkripta: "Ne, nije."/

17 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Pitanje... S obzirom da Tužilaštvo

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 krivično goni Dragana Nikolića, ja se pitam trebamo li ući u opis logora
2 Batković. No, Vi ste pozvali svjedoka. Ako smatrate da je potrebno da on izlaže
3 svoje patnje ovdje, ja mislim da možemo govoriti i o tom periodu u logoru
4 Batković. Ali, želio bih da nam Vi, gospodo, objasnite zbog čega bi to bilo
5 važno, vezano za ovu optužnicu.

6 GĐA McHENRY: [simultani prevod] Da, svakako. Što se tiče samog transfera
7 u Batković, jedan od razloga zašto sam to željela učiniti je jer jedna od točaka
8 optužnice - samo čas, da provjerim točno koja je to točka - mislim 22. točka
9 optužnice optužuje Nikolića da je nezakonito transferirao civile iz logora
10 Sušica u logor Batković. Dakle, prema članu 2(g) našeg Statuta, to je zbog toga
11 važno.

12 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Da li sam dobro razumio da Vaša pitanja
13 bi bila usmjerena na način prijevoza?

14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 GĐA MCHENRY: [simultani prevod] Mislim da bih željela da se daju
2 općeniti uvjeti, a drugo sam željela da se ukratko opiše gdje je bio logor
3 Batković i kakva vrsta tretmana je bila u Batkoviću, jer mislim da nešto može
4 govoriti o općim uvjetima prema članu 5 našeg Statuta */sic/*.

5 Ali, ne bih ulazila u onoliko detalja u koliko smo govorili o logoru
6 Sušica.

7 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Samo trenutak, molim.

8 [Sudije vijećaju]

9 Gospođo tužitelj, Sudsko vijeće smatra da je u redu da inzistirate na
10 uvjetima transporta, koji su dio optužnice, te da svjedok može govoriti o
11 situaciji u logoru Batković, iako kraće.

12 Druga stvar koju bismo morali vidjeti - nisam shvatio koliko je vremena
13 proveo svjedok u logoru Batković. Mislim da je došlo do problema sa našom
14 transkripcijom na monitoru.

15 GĐA MCHENRY: [simultani prevod] Mislim da je svjedok ostao u Batkoviću
16 godinu dana.

17 Prema onome što ste prvo rekli, moja pitanja o Batkoviću vezana su tek

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 toliko da se pokaže široki i sistematski način cijele akcije. To će biti kratko,
2 kao što ste Vi naznačili.

3 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Ne bih želio da postoje neke
4 dvoznačnosti, naročito ne da to /?tako/ svjedok shvati. Želio bih da naš svjedok
5 shvati da smo mi ovdje u postupku protiv Dragana Nikolića, ovo je Sud. Ne bih
6 želio da se upotrijebi riječ "kratko". Mislio sam da pitate pitanja vezana za
7 uvjete tog transporta, a nakon toga da zamolimo našeg svjedoka da sasvim
8 slobodno govori o uvjetima pod kojima je bio zatvoren.

9 GĐA MCHENRY: [simultani prevod]

10 P: Možete li nam reći otprilike gdje se nalazi Batković i da li znate
11 koliko ste otprilike trebali putovati između logora Sušica i Batković?

12 O: Logor Batković se nalazi nekih desetak-dvadeset kilometara od
13 Bijeljine, na pravcu prema Dvorovima, odnosno lijevo od pravca Dvorovi, pored
14 Poljoprivrednog fakulteta u Bijeljini. To je poljoprivredno dobro "Semberija".

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Biljeljina je daleko od Vlasenice nekih stotinjak kilometara, a mi smo
2 transportovani nekih čet'ri-pet sati. Jer smo već došli u predvečernje sate u
3 Batković.

4 P: Ako želite, biste li nam općenito opisali kakav je bio tretman prema
5 Vama u Batkoviću?

6 O: Tretman u Batkoviću se sastojô od... onog momenta kada smo dolazili,
7 prošli smo kroz špalir pod neprekidnom tučom, do ulaska u hangar. U hangaru je
8 izvršena prozivka jednog po jednog. Ponovo smo prošli kroz špalir, ponovo smo
9 tučeni. Postavljani smo uza jedan zid, od tog hangara, i tu je... su tražila, ta
10 pratnja koja nas je dovela, koja je bila u pratnji dok smo transportovani iz
11 Vlasenice za Batković, da predaju oni koji imaju nakitninu, sat, pare... čak
12 štaviše, od pojedinaca su uzimali i kožne jakne.

13 P: Za vrijeme one godine kad ste bili u Batkoviću, tih godinu dana,
14 jeste li vidjeli ili ste sami bili žrtva nekog zlostavljanja?

15 O: I vidio sam i sâm bio.

16 P: Nemojte ulaziti u detalje, ali možete li nam općenito reći /?opisati/
17 zlostavljanje kojeg ste Vi bili žrtva i kakvo ste zlostavljanje vidjeli?

18 O: Ja sam bio žrtva zlostavljanja fizičkog, fizički sam tučen. A vidio
19 sam druge kako ih tuku, od kojih su pojedini čak i podlegli batinama.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Kada ste pušteni iz Batkovića?

2 O: Iz Batkovića sam izašô 21.07.1993. godine, u Šibošnici /fon./,
3 posredstvom Međunarodnog komiteta Crvenog križa.

4 GĐA MCHENRY: [simultani prevod] Nemam dodatnih pitanja za ovog svjedoka.

5 SUTKINJA ODIO BENITO: [simultani prevod] Hvala Vam.

6 Ispituje Sudsko vijeće:

7 SUTKINJA ODIO BENITO: [simultani prevod] Gospodine Osmanoviću, jeste li
8 oženjeni?

9 O: Ne.

10 SUTKINJA ODIO BENITO: [simultani prevod] Jeste li bili oženjeni kada ste
11 bili u logoru Sušica?

12 O: Nisam.

13 SUTKINJA ODIO BENITO: [simultani prevod] Jeste li živjeli s Vašom
14 porodicom u Vlasenici?

15 O: Da.

16 SUTKINJA ODIO BENITO: /nedostaje simultani prevod/

17 O: U mojoj porodici je bila majka, tri sestre i dva brata, otac. Otac je
18 umro prije rata. Brat, stariji od mene, je živio u okolini Vlasenice. Naknadno
19 smo saznali... sam saznô od njegove žene da je ubijen. U logoru Sušica mi je
20 ostala najmlađa sestra i brat.

21 SUTKINJA ODIO BENITO: /nedostaje simultani prevod/

22 O: Da, sestra jedna, najmlađa od sestara, 1975. godište.

23 SUTKINJA ODIO BENITO: /nedostaje simultani prevod/

24 O: Molim prevod, prevod. Da.

25 SUTKINJA ODIO BENITO: [simultani prevod] Kada ste stigli u logor Sušica,
26 vidjeli ste osam žena tamo. Dakle, ponovno, kada ste stigli u logor Sušica, tamo
27 je bilo osam žena; je li tako?

28 O: Jeste.

29

30

1 SUTKINJA ODIO BENITO: [simultani prevod] Jeste li ih poznavali odranije?

2 O: Poznavao sam ovu najstariju ženu, onako iz viđenja, i ovu djevojku
3 sam znao relativno dobro, tu najmlađu među njima.

4 SUTKINJA ODIO BENITO: [simultani prevod] Znači, bile su tamo i mlade i
5 starije žene?

6 O: Da.

7 SUTKINJA ODIO BENITO: [simultani prevod] Jesu li živjele zajedno, na
8 istom mjestu sa muškarcima ili su bile na nekom odvojenom mjestu?

9 O: U prostoriji hangara smo bili svi zajedno, s tim što su one samo
10 spavale na tom dijelu gdje se nije dolazilo u dodir sa ženama, ali smo u jednoj
11 prostoriji.

12 SUTKINJA ODIO BENITO: [simultani prevod] Zna li što se s njima
13 dogodilo?

14 O: Ova najmlađa od njih je u Tuzli, a ostali su odatle otišli, ja ih
15 nisam vidio, jer je izvršen jedan transport - ako dozvolite da objasnim samo -
16 jedan transport žena i djece je... starijih ljudi, otpraćen je, ovaj, negdje iz
17 logora Sušica, tako da su i te žene izašle sa njima.

18 SUTKINJA ODIO BENITO: [simultani prevod] A kada su one bile tamo u
19 logoru svaki dan, znate li što se događalo unutar logora?

20 O: Unutar logora, dok smo mi bili, ja dok sam bio, od 18.06., negdje 25.
21 je dovedena još jedna grupa žena, djece, odraslih ljudi.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Među njima je bila Cica i Adana Patković, Enisa Topalović. Bila je jedna
2 djevojka pod imenom Lejla Delić. Njihovi roditelji; bilo je tu djece, dojenčadi,
3 maloljetnih osoba.

4 SUTKINJA ODIO BENITO: [simultani prevod] Šta se dogodilo s njima? Jesu
5 li oni bili tučeni, zlostavljani, mučeni - što se s njima dogodilo?

6 O: Čuli smo, ovaj, da je Lejla silovana, ali to smo čuli po dolasku u
7 Tuzlu. A ono veče kad je izveden Šarić, Kolarević, Zekić, njih nije bilo u
8 hangaru.

9 SUTKINJA ODIO BENITO: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine
10 Osmanoviću.

11 O: Molim, molim.

12 SUDIJA RIAD: [simultani prevod] Koliko sam razumio, Nikolić nije
13 predstavljao lokalne snage, već je bio vezan za JNA. Jesam li došao do pravilnog
14 zaključka?

15 O: Ja ne znam šta je on predstavljao, samo znam da je predstavljao
16 nekakvu vlast.

17 SUDIJA RIAD: [simultani prevod] Vlast? A rekli ste da se radilo o
18 jedinici za specijalne akcije, specijalna dejstva. Pripadao je jedinici za
19 specijalna dejstva bivše jugoslovenske armije, je li to tačno?

20 O: Ne. Ne. On je bio pripadnik njihove jedinice u o... na području opštine
21 Vlasenica.

22 SUDIJA RIAD: [simultani prevod] Znači, pripadao je toj jedinici?

23 O: Da.

24 SUDIJA RIAD: [simultani prevod] Hvala Vam puno.

25 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] I ja bih Vam postavio jedno pitanje.

26 Koliko ste u cijelosti bili zatvoreni, nakon što ste otišli iz općine, sve

27

28

29

30

1 skupa, sve dok niste došli, bili stavljeni pod zaštitu Crvenog križa?

2 O: Od dana prvog, od 22.05., prvi dan zatvaranja, 1992., do 21.07.1993.;
3 tačnije, 13 mjeseci i 29 dana.

4 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Trinaest mjeseci. Da li u Batkoviću -
5 to je jedino pitanje koje ću postaviti o tom logoru - da li ste tamo
6 prisustvovali onakvim događajima, naročito po noći, kakvima ste, na primjer,
7 prisustvovali u logoru Sušica; na primjer, kao one vezane za Durmu?

8 O: Bili s... bio sam prisutan kad su izvodili, i u toku dana i u toku
9 noći, Amira Berbića, kome su dali oni ime Srbosjek, Mostarčević Nedima, kojem su
10 oni dali ime Zelena Beretka, Alija Konjanik, nadimak Konjanik, iz Bijeljine,
11 Ferid /fon./ Zečević, privatni ugostitelj iz Bijeljine, Husein Zlatar, isto iz
12 Bijeljine, Ejup Smajić, mesar iz Bijeljine, Edin zvani Bilder, iz Kalesije. To
13 su ljudi koji su bili obilježeni, po njihovom, i odvojeni za svakodnevnu tuču, u
14 Batkoviću.

15 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Neki ljudi su bili ubijeni i
16 premlaćeni?

17 O: Da. Od... od batina je prvi izumro Zulfo Hadžiomerović, penzionisani
18 radnik veterinarske stanice u Vlasenici; umro je Husein Zlatar, umro je... umro je
19 Ferid Zečević, jedan čovjek sa Teočaka, a čuo sam da je jedan ubijen iz puške, u
20 Batkoviću.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Želio bih Vam postaviti drugačije
2 pitanje. Da li ste prije rata u selu imali bilo kakvu političku funkciju ili
3 sindikalnu funkciju? Jeste li bili član neke partije, recimo muslimanske
4 partije, ili nekog društva ili grupe koja se bavila nekim općinskim stvarima ili
5 političkim stvarima, na sasvim demokratski način?

6 O: Ja sam bio član Saveza komunista Jugoslavije - to je političko
7 djelovanje, a bio sam član, volonterski član dobrovoljne vatrogasne jedinice u
8 Vlasenici.

9 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] I posljednje pitanje - vrlo slobodno i
10 jednostavno - kako sada se osjećate, kakav osjećaj sada imate kada govorite,
11 mislite o svim tim događajima?

12 O: Kroz sve sam to prošô ranije, to je moja istorija, moj život. Nešto
13 što ja nisam mogô da promašim.

14 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Mislim da je saslušanje svjedoka
15 završeno. Možete svjedoka otpratiti sada odmah, a nakon toga ćemo vidjeti kako
16 ćemo raditi sada do kraja jutarnjeg dijela zasjedanja, raspravljanja. Onda ćemo
17 vidjeti kako ćemo raditi kasnije.

18 Sud Vam se zahvaljuje na svjedočenju.

19 [Svjedok se povlači]

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Gospodine tužitelju, imate riječ da nam
2 kažete svoj prijedlog. Dvanaest je i dvadeset pet, mi završavamo u principu u 13
3 sati. Imamo dugi program za svjedočenje do kraja drugog tjedna a, s druge
4 strane, Vi znate kako je teško prekinuti svjedoka. I zato bih htio da nam date
5 neke prijedloge o tom daljnjem vođenju ovoga našega rada.

6 Da li da radimo do 13 sati ili želite da prekinemo sada, pa da krenemo
7 opet na posao u dva sata?

8 G. NIEMANN: [simultani prevod] Ja bih bio zadovoljan da sada prekinemo
9 /?započnemo/. Budući da je sljedeći svjedok tu, mi možemo početi sa radom. I
10 zato ja predlažem da pozovemo sljedećeg svjedoka.

11 Nama su rekli -

12 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Oprostite, htio bih ipak konzultirati
13 se sa Sudbenim vijećem u vezi s Vašim prijedlogom da se odmah nastavi sa radom.

14 [Sudije vijećaju]

15 Da, Sudbeno vijeće se potpuno slaže sa Vama i to, naravno, je u skladu
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 sa našim željama organizacije.

2 Prije nego što uvedemo sljedećeg svjedoka, da li imamo šta objasniti,
3 pod kojim uvjetima želi sljedeći svjedok svjedočiti?

4 G. NIEMANN: [simultani prevod] Ako mi dopustite, mi smo već razgovarali
5 o sljedećem svjedoku, i on je isto tako spreman da javno svjedoči. I zato nećemo
6 primjenjivati zabranu pojavljivanja.

7 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Sudbeno vijeće prima na znanje Vaš
8 zahtjev i adresa, kao što smo već i prije vidjeli, se neće spominjati. I molimo
9 da nam Vi podnesete svoj zahtjev i mi, zapravo, možemo uvesti svjedoka, možemo
10 njegovo ime reći.

11 G. NIEMANN: [simultani prevod] Ako Sudbeno vijeće dopusti, radi se o
12 Ređi Čakišiću.

13 [Svjedok je ušao u sudnicu]

14 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Gospodine Ređo Čakišiću, hoćete li,
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 molim Vas, pročitati svečanu izjavu? Oprostite.

2 SVJEDOK: Svečano iz... svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, samo
3 istinu... istinu i ništa ni... ništa drugo... i ništa nego drugo... istinu.

4 SVJEDOK: REDO ČAKIŠIĆ

5 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Možete sjesti, gospodine Čakišiću.
6 Sudbeno vijeće, kao za slučaj svih drugih svjedoka, Vam se toplo zahvaljuje što
7 ste došli ovdje, pod uvjetima koji su teški, u moralnom, materijalnom i fizičkom
8 stanju /?smislu/. Vi se nalazite u Palači pravde, dakle, Vi ste pod neposrednom
9 zaštitom pravde i možete tu svjedočiti u potpunom povjerenju.

10 Ako u nekom trenutku osjećate /?osjetite/ neke poteškoće, nemojte
11 oklijevati, saopćite to Sudbenom vijeću.

12 Gospodine tužitelju, možete početi sa svojim poslom.

13 G. NIEMANN: [simultani prevod]

14 Ispituje g. Niemann:

15 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

16 P: Da li je Vaše ime Redo Čakišić?

17 O: Da.

18 P: Kad ste rođeni?

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1 O: 04.04.1957. godine.
- 2 P: Gdje ste rođeni?
- 3 O: U opštini Vlasenica, selo Piskavica.
- 4 P: Gdje ste živjeli najvećim dijelom svoga života prije rata?
- 5 O: Živio sam u s... u svom rodnom kraju, Piskavici.
- 6 P: Da li ste neko vrijeme služili vojsku u vojsci bivše Jugoslavije,
- 7 JNA?
- 8 O: Da, služio sam. Petn'est mjeseci. I, kad sam završio vojsku, onda sam
- 9 bio u kao rezervi deset godina; svake godine sam išô na vojnu vježbu.
- 10 P: Da li ste imali vojni rok u razdoblju između 1976. i 1978.?
- 11 O: Razdoblje... pa kako... kad sam o'služio tu redovnu vojnu službu, odma'
- 12 sam, čim sam došô, odma' su me kao rezervu držali... te vježbe vojne imô svaki'
- 13 godine dana, po 15-20 dana. Išô sam redovno.
- 14 P: Sad ću Vas zamoliti da se vratite malo u prošlost i da se sjetite
- 15 neposredno onoga što se desilo prije 2. juna 1992. i šta se dešavalo u Vašem
- 16 kraju.
- 17 O: Da, da li... ka... sad... kako sam zarobljen, mog zarobljeništva do logora?
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 P: Da, izvolite.

2 O: Radio sam, tu negde na početku rata sam radio u šumarstvu. Išô sam
3 redovno na posô. Bila je... negdje do 2. juna, kad sam pošô izjutra na posô, čeko
4 sam avtobus /sic/ do... do radilišta. Nije... nije došô avtobus, krenô sam još jedno
5 500 metara, na drugu stanicu. Kad sam tu još malo sačekô, vidio s... čuo sam neko
6 brujanje transporterâ, tenkova. Vidio sam kako ljudi izlijeću iz kuća.

7 Ja sam se tada vratio svojoj kući, nazad. S...sjeo sam, žena mi je
8 dočekala: "Šta s' to se vratio?" Rekô: "Tenkovi su i transporteri, idu iz grada
9 prema nama dole." Ž... tu sam doručkovô i popio sam kahvu. Nisam zapalio cigare
10 jedan sat-dva. Ugledô sam tri vojnika.

11 P: /nedostaje simultani prevod/

12 O: Došli su prem... Došli prema mojoj kući. Tu su me zovnuli. Ja sam
13 izašao. Upereni su bili... avtomatske /sic/. Jedan je imô puškomitraljez i tražio
14 od me... tražio od mene oružja. Ja sam rekô: "Ja ne'am nikakvog oružja."

15 P: Kako su bili odjeveni ti muškarci?

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Dvojica su bila odjevena u vojničkom bivše armije, a jedan je bio u
2 šarenom odijelu.

3 P: Kad kažete "u uniformi bivše", to mislite na uniformu bivše JNA, je
4 li?

5 O: Da, da.

6 P: Da li ste znali što ta šarena, šarenija uniforma predstavlja i znači?

7 O: Nisam znao. Tek sam je onda prvi put vidio.

8 P: Šta su ti muškarci učinili kad su došli do Vas?

9 O: Tražili su od mene to oružje. Ja sam rekô: "Ja ga nemam, ja... ja sam
10 sad došô, s posla sam se vratio. Ja ga nemam."

11 P: Da li su oni onda pretražili Vas, kuću?

12 O: Nije ulazio u moju kuću; okolo kuće je pretražio... n... tu. Dok su mene
13 odma' odvojili od žene i djece, da s... da idem dole kod mog oca. On je držô ruke
14 za vratom. Ja sam pomislio onda, čim su me odvojili, da će me ubiti tu. A... dok
15 su se u mene žena i deca spremala, ja sam dol' bio kod svog već oca. Oni su
16 sišli tu kod mene, otac je držao ruke za -

17 /govornici govore istovremeno/

18 P: Gdje je bila kuća Vašeg oca u odnosu prema Vašoj kući?

19 O: Ispod moje kuće, odma', možda je'no 30 metara, 20.

20 P: Kako se zove selo gdje Vam je kuća?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1 O: Zove se Piskavica i Pustoši. To imaju dva nadimka sada.
- 2 P: Kako /?Koliko/ je to daleko, Vaše selo, od Vlasenice?
- 3 O: Dva kilometra.
- 4 P: To je 2. juli 1992.?
- 5 O: Da.
- 6 P: Da li su već bili neki znaci oružane borbe u Vlasenici?
- 7 O: Bilo je. Bilo je paljevina, kuća je se palilo. Bili su... ja dok sam
- 8 išo na poslo, kad sam išo s posla, bili su tenkovi, transporteri u ulazu u
- 9 Vlasenicu. Tu su nas svaki dan kontrolisali. I dok sam ja odlazio, uvijek je
- 10 bila... i stražar proda...pro...pored mene, da ne bi pobjeglo s posla.
- 11 P: To je kad ste išli na posao, je l' da, stražar Vas je čuvao, pratio?
- 12 O: Da, da.
- 13 P: Da li ste trebali imati neke propusnice za ovo putovanje na posao i
- 14 doma, do radnog mjesta i kući?
- 15 O: Pa, tražili su, imali smo te propusnice, dobivali, da bi mogli ići na
- 16 poslo.
- 17 P: Koliko dugo je trajalo to korišćenje propusnica, kad ste morali od
- 18 kuće ići do posla, dakle, sve do 2. juna? Koliko traje vrijeme obaveznog
- 19 korišćenja tih propusnica?
- 20 O: Ja mislim, kako se ja sjećam, da je negdje oko 21. aprila do b... do
- 21 tog dok... dok... dok... mog zarobljeništva je se sve oto /sic/ odvijalo. Kad su oni
- 22 okupirali Vlasenicu.
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 P: Hvala. Sad ću Vas vratiti na onu priču kad ste počeli pričati kako
2 ste došli do očeve kuće. Hoćete li nastaviti, molim Vas?

3 O: Došao sam tu ondar /sic/ kod oca i ja. S... ja sam držô ruke za vratom
4 već, ko i u m... ko i u mene otac. Ova su dvojica, kad su u mene ženu i... i troje
5 djece priveli nama, oni su otišli u drugo, ovako, susjedno selo. Pitali su mene
6 ima li još k... tamo sela. Ja sam rekô: "Ima još jedno iza mene, tamo." Oni su,
7 dvojica su ta ošla /sic/. Jedan je ostô s pore... kod nas. Dok je ovaj meni
8 odobrio da m... da mogu je'nu za... da zapalim cigaru, on je to meni odobrio i
9 s...spustio i ruke sam s vrata, skinuo onda. Malo sam se tu odmorio. Nije prošlo
10 možda jedan sat, ta su se dvojica ljudi vratila. Vode je'nu ženu i je... i je'nog
11 čo'eka; postariji su.

12 P: Kad su se vojnici vratili, šta se onda dalje dešavalo?

13 O: Ondar su nas tuda pokupili. Je'no 500 metara su nam opet nared'li da
14 stavimo ruke za vrat. I tak' s... Ja i u mene otac smo jedino bili muškarci, još
15 jedan čovjek iz susjednog sela. Držali smo ruke za vratom.

16 P: Da li ste znali imena ovih drugih muškaraca i da li su bili iz Vašeg
17 sela ili susjednoga?

18 O: Što su do... što su ih doveli naknadno? Znao sam, jedino se sjećam Ibre
19 Zekića i Zade, žene mu. Toga se jedino sjećam.

20 Išli smo to jedno 500 metara, sve rukama za vratom, nas tri muškarca smo
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 išli; žene su i djeca išle za nama. Bil...bile su uperene puške, da ne bi
2 pobjegli. Ja kad sam 'vako pogledao, bilo je još tu žena i muškarca pred je'nom
3 kućom, srpska je kuća bila, u avliji. Meni je već bilo malo lakše, rekô... Tu smo
4 se... skupili su nas. Tu smo stajali jedno vrijeme, jedno... tri-čet'ri sata su nam
5 držali.

6 P: Gdje ste stajali tih tri ili četiri sata?

7 O: U... u toj avliji. U je'noj avliji, dvorištu.

8 P: To je bilo u selu Piskavici, ta kuća sa avlijom?

9 O: Da, da, da.

10 P: A poslije tih tri-četiri sata čekanja, šta je bilo dalje?

11 O: Pomolili su se dva vojna kamiona. Zastali su i da je... i utrpali su
12 nas 50 ljudi u te kamione. Počela je tu ondar vriska i plač žena i djece. Oni su
13 im obećali: "Doćete i vi za njima odma'." Nas su stavili tu, u te kamione.

14 Dok smo išli prema Vlasenici, ja sam već vidio đe sam upô. Vidio sam
15 mrtvi' ljudi, približavajuć' se Vlasenici.

16 P: Da li ste te mrtve ljude uzduž puta mogli prepoznati?

17 O: Pa, prepoznô sam čet'ri čovjeka, samo sam mogô prepoznati tad u tome

18 -

19 P: Od te četvorice muškaraca koje ste prepoznali, da li znate koje su
20 bili vjere?

21 O: Bili su muslimani.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li je bilo koji od ovih koji su ležali bio aktivno u vojsci?

2 O: Nisu bili. Sve su bili u civilnom odijelu.

3 P: I gdje ste onda dalje išli, kad ste rekli da ste išli prema

4 Vlasenici?

5 O: Dovedli su nas u grad. Bila je firma, te "Boksitove" je'ne zgrade, tu
6 su nas vratili. Bilo je kraj nas tu, onda su ostali d...dva vojnika, čuvali su taj
7 kamion. Kako su otišli gor' na te pregovore. Nismo se tu dugo zadržali, je'no
8 po' sata. Krenuli su opej /sic/, prema gore Palama, sad, rekô je da idemo prema
9 Palama, rekô sigurno će nas gore odvest'.

10 Išli smo negdje je'no 500 metara iz ovo... otuda, od te zgrade i skrenuli
11 su. Ja sam već vidio da... da idu đe sam ja dol' radio, išô na posô, tu đe je moja
12 firma bila. Rekô, sad idemo u, ja mislim, u Mračni Dor...Dol, rekô,
13 /nerazgovjetno/, da nas pobiju. Išli smo tuda kad smo... sam osjetio da su stali.
14 Vidio sam da su stali već kraj... kraj... kraj tih vojnih baraka. Naredili su nam da
15 se... da siđemo sa tih kamiona. A mi smo -

16 P: Gdje su bili ti vojni hangari pred koje ste bili dovedeni?

17 O: U Sušici.

18 P: Vi ste rekli, čini mi se, da je Vaša firma imala tu neko svoje
19 vlasništvo?

20 O: Da. Zvala se, kao, "barake".

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: U toku Vašeg rada u toj firmi, da li ste poznavali taj dio?

2 O: Da, spoznavao sam ga vrlo dobro, kao vojni objekat da je bio. Tu smo
3 se nalazili uvijek, kod tih vojnih stražara sam prolazio.

4 P: Kad ste došli do logora, Vi ste rekli da ste morali svi izaći iz
5 kamiona, zar ne?

6 O: Da.

7 P: Da li možete reći sucima šta je onda bilo dalje?

8 O: Tu smo sišli i počeli su nas... da nas pretresaju. Pokupili su nam sve
9 što imademo, nisu nam dali ništa unijeti. Cigare su mi jedino meni ostavili, a
10 pare su mi uzeli; negdje oko 6 milijardi d... tih bivših para naših.

11 P: Vi ste rekli da su Vas pretražili. Je li znate ko Vas je pretražio?

12 O: To ne bi' sad znao poznavat', ja nisam mogao poznat' te ljude, jerbo
13 sam bio vrlo u teškom... uplašen tad, nije... ne bi' se mogao sjetiti tih ljudi koji
14 su nas pretražili.

15 P: Da li se sjećate kako su bili odjeveni ti muškarci koji su vas
16 pretraživali?

17 O: Bili su... bili su odjeveni u ove... bivše JNA armije, jugoslovenske te
18 bivše.

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li su svi ljudi koji su vas pretraživali imali ta ista odijela,
2 bivše JNA?

3 O: Pa, što su mene pretražili, imali... imali su, dok s... dok sam tu, u tim
4 krugu kad sam ušô, već su imali neki pa i te šarena odijela.

5 P: Da li ste prepoznali bilo koga među njima?

6 O: Pa, poznavô sam, jedino sam mogô poznati tog Jovića, stražara. I
7 Nikolića.

8 P: Da li - to ime Nikolić - znate njegovo ime i prezime? Kad ste
9 spomenuli Nikolića.

10 O: Pa, samo znam njegov nadimak, Nikolić, da s... i Jenkija, da s... da se
11 zvao, da su... da... da su ga tu zvali. A n...nije mi poznato njegovo prezime sad.
12 Znam kao Nikolić, Dragan, da j... da su ga zvali tu Jenki.

13 P: A da li ste poznavali Dragana Nikolića prije nego što ste došli u
14 logor?

15 O: Poznavô sam ga. Sjećam se kao moj školski drug da je bio, da smo
16 negdje išli u... treći, četvrti razred škole. Poznavô sam ga i viđô sam ga u
17 Vlasenici, u... 'vako, al' nisam se š njim /sic/... sjedio u kafićima, nisam se
18 sastajô.

19 P: Dakle, možemo reći reći da do 2. jula 1992. Vi ste ga povremeno
20 susretali u Vlasenici?

21 O: Da.

22 P: Da li ste već znali tada ili ste naknadno saznali kakvu je ulogu
23
24
25
26
27
28
29
30

1 imao Dragan Nikolić u logoru?
2 O: Pa, već sam saznao to kad sam došô, da je neki komandant od logora
3 bio, da će bit'.
4 P: Što se desilo s Vama, jednom kad su vas pretražili?
5 O: Kad su me pretražili? Odveli su me u taj hangar. Tu sam našô još,
6 imalo je 'no dese... oko desetak-dva'es ljudi je bilo. Tek... tek su mene tu ondar
7 tad doveli. Dok je se, nakon... do mraka skupilo još... oko stotinjak ljudi nas je
8 skupljeno tu. Posle su nas i došle i žene. Gotov' su napunili bili hangar.
9 P: Da li je ta osoba, imenom Dragan Nikolić, bilo šta rekao ljudima kad
10 su oni ulazili u logor?
11 O: Pa, govorio je: "Alija vas je evo ovdi doćerao /sic/, u ovaj hangar,
12 izdô vas je."
13 P: Da. I šta se onda dalje desilo?
14 O: Tu su s nama bili et'. Tu noć n...nije se desilo ništa, već je počelo,
15 nakon... kad su žene i djeca tuda otišle, ostalo je nas oko 200 ljudi. Počelo je
16 ondar... da nas... da tuku. Dragan je već počeo udara... udarô je pojedine ljude.
17 P: Da li su Vas pretukli tada?
18 O: Pa, jednom jesu, jes' me Dragan izveo. Prozvao me, izveo me. 'Vamo su
19 stajala dvojica vojnika u šarenom odijelu, ja ih ne bi' mogô poznati. Rekao je:
20 "Evo, momci," kao, "za večeru da imate."
21 P: Kako ste tučeni? Čime?
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Nogama. I kundacima puški.

2 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Oprostite, gospodine tužitelju, možete
3 li upitati gospodina svjedoka što to znači "da imate za večeru"?

4 SVJEDOK: Pa, eto, da me istuku. Ja sam tak' zamišljô, nemam šta drugo ja
5 da...

6 G. NIEMANN: [simultani prevod]

7 P: Gdje su Vas tukli?

8 O: Tukla su m... tuk...tukli su me po leđima; osjetio sam je'nom kundakom
9 puške, i nogama, po /nerazgovjetno/ stomaka, po rebrima. I kad sam osjetio, kad
10 sam pao, da su mi pogazili no... gazili nogama. Ja... ja se viš' ne bi' mogô
11 sjetiti, ja sam... samo bio u tom hangaru unešen. Kraj oca sam ležô.

12 P: Jeste li ostali cijelo vrijeme tučenja pri svijesti?

13 O: Nisam.

14 P: Jeste li izgubili svijest i onda s vremena na vrijeme opet se vraćali
15 k svijesti?

16 O: Pa, z... kako s... kako sam... se ja sjećam, samo sam se jednom mogô
17 vratiti dok su me udarali. Ja sad ne mogu da tvrdim kol'ko je to trajalo, da li
18 je pet, 10, 20 minuta trajalo; a mislim da je oko 20 minuta trajalo to.

19 P: Kada kažete da su Vas donijeli, da ste odvedeni u hangar nakon toga,
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 da li ste mogli sami hodati?
2 O: Nisam.
3 P: Koliko dugo Vam je bilo potrebno da ste opet mogli hodati?
4 O: Sedam dana da sam se mogô, oporavio.
5 P: Dok su Vas tukli, gdje je tada bio Dragan Nikolić, koliko Vi znate?
6 O: Dragan Nikolić je tad bio, on je otišô. Nije me udario tada. Otišao u
7 susjedni... u njihovu stražarsku kuću. To je se zvala, kao, ta njihova
8 kancelarija. Ja ga nisam mogao prim'jetiti, viš' da li je on... dolazio, da li je,
9 da li nije, nisam mogô prim'jetiti. Da l' sam ja bio već -
10 P: Je li ta stražarska kuća u koju je otišao Dragan Nikolić bila u samom
11 logoru?
12 O: Da.
13 P: Je li to bilo mjesto gdje je Dragan Nikolić redovito odlazio?
14 O: Tu je bilo, jedno od... od t... gdje smo mi bili zatvoreni, je'no 20
15 metara je bilo razdaljine, ja mislim da je toliko.
16 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Oprostite na prekidu. Da li bismo našem
17 svjedoku mogli dati plan logora Sušica, kako bi nam mogao reći prepoznaje li taj
18 plan i gdje je boravio Dragan Nikolić?
19 G. NIEMANN: [simultani prevod] Ja sam to upravo namjeravao učiniti.
20 [dodaje dokument]
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Možete li nam, gospodine Dixon, pomoći, pomoći svjedoku? I možda biste
2 mogli svjedoku dati neku olovku?

3 P: Molim Vas, gospodine Čakišiću, pogledajte ovu mapu. I, možete li nam
4 prvo reći prepoznajete li to što vidite?

5 O: Da, prepoznajem dobro.

6 P: Što je to, molim?

7 O: Da. To je bio logor, za nas.

8 P: To je, dakle, logor Sušica?

9 O: Da.

10 P: Molim Vas, pogledajte sad tu sliku logora i recite nam u kojoj ste
11 zgradi Vi bili zatvoreni.

12 O: [pokazuje] U ovoj goron /sic/.

13 P: A kada ste rekli da je Dragan Nikolić kada su Vas tukli otišao
14 nekamo, možete li nam pokazati kamo je otišao?

15 O: [pokazuje] Otišô je u... ovdje, u ovu kućicu stražarsku.

16 P: Je li to mjesto gdje je Dragan Nikolić uglavnom boravio?

17 O: Da.

18 P: A gdje su Vas tukli, otprilike?

19 O: [pokazuje] 'Vako, ev' ovdje.

20 P: Molim Vas, ako možete samo malo dulje držati olovku na tom mjestu.
21 Vidite li na ovom planu pred Vama električni stub, "A" stub?

22 O: Da, vidim.

23 P: Jeste li ikada vidjeli da su na tom mjestu neke stvari događale?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da, tu su se najviše vezali, za taj stup... ljude i tukli.

2 P: Vidite li ovu drugu crnu zgradu do one gdje ste Vi bili? Za što je
3 korištena ta zgrada?

4 O: Ovo je, ova zgrada je, đe je /nerazgovjetno/ bila isto za vojni
5 objekat, z... tu su... ja znam, kol'ko sam ja tu prim'jetio, dolaz'li su i uzimali
6 tuda ta vojna odijela.

7 P: Iza zgrade u kojoj su Vas držali, iza hangara u kojem su Vas držali,
8 vidite li tamo dvije male zgrade? Možete li možda pokazati te zgrade olovkom?

9 O: [pokazuje] To je ovo.

10 P: Ne, ono je druga zgrada, odmah je iza te zgrade. Neposredno iza.
11 Zna li što te dvije zgrade predstavljaju? One dvije male na kojima ste
12 maloprije imali olovku. Da, da, da, to je, te dvije.

13 O: Toga se sad ne mogu sjetiti nešto.

14 P: Ta druga mala zgrada kraj ograde, prema stražnjem dijelu logora,
15 možete li pokazati na tu zgradu?

16 O: [pokazuje]

17 P: Zna li za što se ta zgrada koristila?

18 O: Tu smo išli kao u... u WC.

19 P: Hvala.

20 G. NIEMANN: [simultani prevod] Da li bi ovo možda bio pogodan trenutak
21 za prekid, gospodine suče?

22 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Možda samo jedno malo pitanje.
23 Maloprije mi se činilo da je to bila kuća u kojoj su bili stražari. Možete li mi
24
25
26
27
28
29
30

1 reći to malo preciznije?

2 G. NIEMANN: [simultani prevod] Sada?

3 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Da, vrlo brzo. Da li su to bili zahodi

4 ili je to bila stražarska kuća?

5 G. NIEMANN: [simultani prevod] Evo.

6 P: Molim Vas, pogledajte opet taj plan i možete li nam reći gdje je bila

7 stražarska kuća, ta stražara? Pokažite to, molim.

8 O: [pokazuje] Koja, ova goran /sic/? To je... ta, kako se ja sjećam, ova...

9 znam da su... da je ovuda su išli u WC.

10 P: Možete li samo, evo još jednom, pokazati na stražaru, i samo ostavite

11 malo dulje Vašu olovku. Hvala.

12 O: [pokazuje]

13 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Nastavićemo u 14.30h.

14 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim, ustanite.

15 ... Pauza za ručak

16 ... Sjednica nastavljena u 14.30h

17 SUDIJA JORDA: /nedostaje simultani prevod/

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. NIEMANN: /nedostaje simultani prevod/
2 P: /prevod engleskog transkripta: "Gospodine Čakišiću, dok ste bili u
3 logoru Sušica, da li ste poznavali trojicu zarobljenika, Muharema Kolarevića,
4 gospodina Zekića i Dževada Šarića?"/
5 O: Da, poznavao sam.
6 P: Koje vjere su bili ti ljudi?
7 O: Muslimani.
8 P: Da li su bili vojnici ili civili?
9 O: Civili su bili.
10 P: Možete li nam reći što ste znali o tim ljudima kada ste bili u
11 Sušici?
12 O: To... znao sam da su ljudi bili isto kô i ja što sam bio zarobljen,
13 odvedeni od kuća. I dobro sam ih poznavao kao dobre ljude.
14 P: Što ste s njima dogodilo, što ste Vi vidjeli da se s njima dogodilo
15 kad ste bili u logoru?
16 O: Prvo, vidio sam Šarić Dževada k... izveli su ga. Došao je Jović, taj
17 stražar, izveo je toga Dževada u ponoć, negdje 11-12 sati, kako se ja sjećam
18 toga. Tukli su ga, čuo sam njegovo pomaganje i... tu njegovu dreku, od... tuče.
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Nakon... oko 2 sata iza ponoći, čuo sam jedan rafal tada, d... I ondar s...
2 ondar je ponovo ušao stražar otaj /sic/. Izveo je Muharema Kolarevića, Zekić
3 Musu, kako ja pretpostavljam da mu je ime Nusret.

4 P: Šta je bilo?

5 O: O... i ovoga... i ovoga čovjeka iz Kalesije. Prošlo je možda je'no dva-
6 tri minuta, čulo se... r... dva rafala. Ti se viš' ljudi nisu više pojavljivali u
7 logoru.

8 P: Te noći, kada je došlo do toga, jeste li u logoru vidjeli ikoga osim
9 ovog stražara kojeg ste spomenuli?

10 O: Bio je i Dragan Nikolić tu isto.

11 P: Možete li nam reći gdje ste vidjeli Dragana Nikolića i što je on
12 radio kada ste ga vidjeli?

13 O: Pa... on je u toj stražarskoj kućici bio. Ja mislim da je to po
14 njegovom naređenju i, ovaj, stražar koji je bio dovodio te ljude i d... i da su im
15 tukli i... baš tog Šarića Dževada, on je velike muke, kako sam ja pretpostavio i
16 čuo šta je rađeno š njega /sic/, od njegovih jakih udaraca, da je to sve po
17 njegovim naređenju tučen i da su ovu još trojicu izveli i ubili.

18 P: Vidjeli ste te noći Nikolića, one noći kada su ti ljudi izvedeni u
19 logoru?

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da, vidio sam.

2 P: Idućeg dana, jesu li od Vas zatražili da nešto uradite vezano za tu
3 trojicu?

4 O: Da. Izjutra, negdje oko 4 sata, nared'li su... ja i još, ovaj, izašli
5 smo trojica ljudi... četvorica, kako se ja sjećam, men' s' čini to je to, da ta
6 tijela pokupimo. Oni su se nalazili u... u... odma' viš' stražare i otog /sic/
7 hangara u jednim /sic/ jarku. Bila je... vode, tu je kiša padala, bilo je jedno 10
8 cenata i vode u tim /sic/ jarku, đe su ležali ti ljudi. Tuda smo ih pokupili,
9 došô je "Tamić", pokupili i odvukli u... gor' prema Zalokavlju, Mračni Dol. Tu smo
10 ih sahranili.

11 Jedan nas je... baš stio /sic/ da pobije i nas tu, da ne bi ostali tu
12 svjedoci, kao. Ali jedan je čovjek, ja ga ne poznajem, Srbin isto: "Nemoj ljude
13 dirati." I nisu nas tu pobili.

14 P: Jeste li imali priliku da vidite u kakvom su stanju bila ta tijela,
15 kad ste ih podigli iz jarka?

16 O: Pa, bili su izrešetani od... rafalne... tih pušak...puški. Dževad je malo
17 bio izubijan, sječen je i nožem, kol'ko sam ja mogô da prim'jetim.

18 P: Zna li možda kada je do toga došlo? Recimo, znate li datum?

19 O: To je došlo negdje oko 25., 26. Te datume, ja mislim da sam u tome
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 dobro siguran, tih dana je došlo.

2 P: Isto tako, dok ste bili u logoru Sušica, jeste li poznavali nekoga ko
3 se zvao Durmo i jeste li poznavali nekoga ko se zvao Asim?

4 O: Da, poznavao sam ga. Asima sam poznavao, a i Durmu sam iz viđenja
5 poznavô, sretô sam ga u gla... u našem gradu, u tom Vlasenici, da sam i njegov
6 poznavô.

7 P: Znate li da se njima nešto dogodilo kad ste Vi bili u logoru Sušica?

8 O: Da, znadem, dobro se tog sjećam. Petn'esti do dvades'tog, tu je to
9 negdje bilo, od 15. do 20. Izveli su jedne noći, oko 12, 11 sati noću, njih
10 dvojicu. Mislim da bio i Dragan Nikolić tu. Tukli su ih. Počeli su ljudi od
11 bolova, od tuče, s... pomaganje, jeku i udaranje. Oni su ih tukli negdje do pola
12 dva, dva sata posle ponoći.

13 Unijeli su ih; Asima su unijeli prvog, pa Durmu... ljudi. I Asim je... nije
14 viš' mogô na nogama da stoji, toliko su bili pretučeni. Ovi... smo im mi ljudi,
15 kao zarobljenici, pomogli da smo i' smjestili na nji'ova mjesta.

16 Asim je prilikom toga izumiranja viš' od udaraca, podlegô je negdje
17 nakon sat vremena. Čo'ek je taj bio izlomljen toliko da je s... nekad dolazio
18 ponekad sebi, nekad se gubio.

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Durmo je... od bolova nije mogô zaspati više. Izjutra je Dragan Nikolić
2 došô. Durmo je tražio od nas koju tabletu da nas p... ti bolovi prestanu. Dragan
3 je Nikolić izjutra ustô negdje ok... došao negdje oko 8-9 sati. Mi smo Durmu
4 pokrili, toliko je čo'ek drhtô, da mislimo da mu je zima. Bio je nateknut.

5 Dragan je Nikolić prišô njemu, otkrio ga: "Ko je ovdje?" Mi smo
6 odgovorili: "Tu je Durmo." "Otkrijte ga," kaže, "njega ne treba pokrivat',"
7 ka'e, "on treba da se dobro napatati, da umre."

8 Durmo je tad ustao, molio je Dragana: "Dragane, ubij me." Dragan je
9 njemu odgovorio: "Durmo, ti moraš umrijeti da se dobro napatiš. Marka je metak;
10 ti ne vrijediš -" držao je cigaru u ustima, držao je "- ti ne vrijediš ovog
11 opuška." Durmo je ponovo počeo njemu se moliti: "Ubij me, Dragane." Dragan je
12 krenuo prema izlazu vrata, je'no tri-čet'ri koraka. Durmo je za njim krenô
13 puzeći. Ponovo: "Dragane!" zamolio je Dragana da ga ubije. "Jok, jok," ka'e, "ti
14 se moraš dobro da se namučiš. Će su ti," ka'e, "sinovi?" Durmo je njemu
15 odgovorio: "Ne znam." I Durmo... Dragan je još krenô jedan korak, najvjerojatnije,
16 prema vratima, Durmo je tad podlegô teškim ranama i umro je tu.

17 P: Spomenuli ste, prije u Vašem iskazu da, kada ste došli u logor, da su
18 od Vas uzeli novce. Mislim da ste rekli da se radilo o 6 miliona /?milijardi/?

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

- 1 O: Da.
- 2 P: Zna li tko je taj novac uzео?
- 3 O: Ne bi' se sad mogô sjetit' tog čovjeka. Ne bi' se mogô -
- 4 P: Možete li nam reći koliko je 6 milijuna /?milijardi/ bilo tada,
- 5 otprilike, u njemačkim markama?
- 6 O: Sad, ja ne znam. Moglo je biti negdje oko, kad bi' uzео taj prosjek,
- 7 a nešto se ne sjećam kol'ko je bila marka ondar.
- 8 P: Samo koliko procjenjujete da je to moglo biti.
- 9 O: Pa, oko 600 maraka, ja mislim, ja ne... -
- 10 P: Možete li opisati uvjete koji su postojali u logoru kada ste Vi tamo
- 11 bili? Kakva je bila higijena, WC, smještaj općenito?
- 12 O: To je bilo vrlo užasno. Spavali smo na betonu. Čak je Dragan
- 13 naređivô, nije d... da su ljudi donos'li po jednu dacku /sic/, naređivô je da se
- 14 to izbacе, da to... "Nek' spavaju," kaže, "na betonu. Bolje će im," ka'e, "biti
- 15 neg'" kaže, "na otome." Sp... I tu je... I ondar smo mi šta smo imali kod sebe,
- 16 kakvu vindjaku /sic/, bundu, mi smo poturali i na oto smo... smo mogli da
- 17 prespavamo i da sjedimo.
- 18 P: A hrana? Kakvu ste hranu dobivali?
- 19 O: Hranu smo dobivali, po jednu krišku hljeba na dan, 24 sata, i je'nu
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 kutljaču, ako je krompir, grah ili 'vako šta donesu... smo to samo 24 sata
2 dobivali.
3 P: Jednu krišku hljeba?
4 O: Da.
5 P: A kolika je bila zdjela, malena ili velika?
6 O: Pa, bila je mala. Kako bih ja mogô objasniti. Je'na 'vako 'volika
7 zdjelica, nije više'. [pokazuje]
8 P: A kakva je bila higijena, jeste li mogli se okupati ili tuširati dok
9 ste bili u logoru?
10 O: Nikak'a, čak nam nije dao izaći napolje da operemo nogu. Teško nas je
11 i puštô u WC, pa su... pa su donosili neke kante, pa smo tu morali vršiti nuždu, i
12 malu i veliku. A kupanja nije... kad nije mi dao noge da operem, onda nije dao n...
13 ništa.
14 P: A za tu malu i veliku nuždu na tom zahodu, da li je bila bilo kakva
15 odvojenost, jeste li mogli biti odvojeni, nasamo?
16 O: Nismo. Bilo je to za vratima ovog hangara. Svako je gledô šta, de i -
17 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Oprostite, što se tiče higijene i
18 zajedničkog života, jesu li žene bile pod istim uvjetima?
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Jesu li one bile odvojene, kada se govori o tim osnovnim nuždama? Za tih
2 osam žena koje su bile u logoru. Možda bi nam svjedok mogao o nešto o tome reći?

3 SVJEDOK: N... nikako nisu bile, i one su isto tu radile, gdje smo mi
4 muškarci, tu su i žene, sve su tu isto n...na je'no... način smo tu rad'li.

5 G. NIEMANN: [simultani prevod]

6 P: A odjeća, jeste li mogli mijenjati odjeću?

7 O: Ne, nismo mogli. Nismo imali šta da mijenjamo.

8 P: Dok ste bili u logoru Sušica, je li se od Vas zahtijevalo ikada da
9 radite nešto izvan samog logora?

10 O: Da. Vodili su nas, ljude, pa su i rad'li.

11 P: Što su Vas vodili da radite?

12 O: Pa, da kupim leševe onuda, po drumu, Džamdžićima i Gradine.

13 P: Leševi koje ste sakupljali uz cestu, jesu li ti leševi na sebi imali
14 civilna odijela ili vojna?

15 O: Sve civilna odijela. Sve civilnom odijelu su bili ljudi obučeni. Čak
16 su bili neki i u pidžami.

17 P: A leševe koje ste sakupljali, jesu li oni svi bili muškarci? Ili
18 žene, djeca, stariji ljudi?

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Koje ste ljude prikupljali da ih ukopate?

2 O: Sv...sve su to bili ljudi muškarci, u prosjeku 40 do 50 godina.

3 P: Možete li procijeniti koliko ste tih leševa pokupili i morali
4 ukopati?

5 O: Pa, ja mislim po tim... tri sela da sam je'no oko stotinjak ljudi... to
6 uradio, sahranio.

7 P: Osim tih leševa koje ste morali prikupiti izvan logora, i onih koje
8 ste spomenuli da ste sahranili u logoru, jeste li morali još neke druge ljude
9 sahraniti u logoru Sušica?

10 O: Da li - pitanje samo jedno - da li iz logora Sušica još što su bili?

11 P: Da. Da li ste sakupili još neke leševe, osim leševa Muharema
12 Kolarevića, Zekića i Dževada Šarića, o kojima ste nam već rekli? Jeste li
13 sahranili neke druge leševe u logoru Sušica za vrijeme dok ste bili tamo?

14 O: Da. Ovoga... Seju Kolarevića, Halila i Salku Džamdžića i... ovog Durmu.
15 Nisam siguran u ovog jednog što sam... nisam siguran u tog čovjeka koji je bio
16 sada i... uf.

17 P: Gdje ste sahranili ta tijela? Jeste li ih sahranili sve na jednom

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 mjestu ili na različitim mjestima?

2 O: Tu je, u tim /sic/ grobnici Mračni Dol, što je bila, đe su kopali
3 rovokopačem i ljude zaravnjali /sic/.

4 P: Jesu li ti rovokopači bili mehaničke mašine za kopanje zemlje?

5 O: Da, mehaničke mašine kopanje zemlje /sic/, jesu.

6 P: Jesu li te mašine bile uvijek na tom mjestu ili su tamo došle tek kad
7 ste Vi tamo stigli?

8 O: Tu su povremeno dolazile i odlazile.

9 P: A kada ste bili na tom mjestu, jeste li vidjeli samo grobove u koje
10 ste Vi sahranjivali ljude ili ste vidjeli i druge humke?

11 O: Tu su ti ljudi, što smo ih ondar... u tu jamu smo ih stavljali, dok sam
12 ovo... dok su ova četvorica sahranjeni na... posebno; Muharem, Fejo /fon./
13 Kolarević, Musa i ovaj iz Kalesije čovjek, oni su posebno.

14 P: Koliko ste ostali u logoru Sušica, koliko ste tamo bili zarobljeni?

15 O: Negdje oko 26 dana.

16 P: A što se dogodilo, možete li Sudu opisati uvjete pod kojima ste
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 otišli iz logora Sušica?

2 O: Dobro se sjećam, 28. juni. Došli su Dragan i Nikolić, da nas
3 prozivaju da idemo, kao u razmjenu. On je prozivao i takvi po jedan izlazili
4 smo. Dok smo mi izlazili do avtobusa - ja mislim da ima je'no oko 30-40 metara,
5 iza tog hangara do avtobusa đe su nas kupili - stajali su ljudi u šarenim
6 odijelima s obje strane i, kako si izlazio tog handa...hangara, tukli su, udarali
7 su nogama dok... kako koji, do kojeg dođeš, tuče te do avtobusa, sve bil' do
8 vrata. I svi... i ja... išli, čuo sam, slušô: "Jebô vas Alija," ka'e, "'oš'te da
9 glasate za njega, sa'shte vi," kaže, "ić'" kaže, "u razmjenu. Eto, id'te," kaže.
10 A ja sam opet, je l', primô udarce.

11 Kad sam ušô u avtobus, jedan me je saždio /sic/, udario kundakom. Ja sam
12 s...sjeo, valjda, nisam mislio šta, o čemu se radi. Nisam spustio glave u
13 avtobusu. "Ma šta" ka'e, "čekaš, jebem ti majku?" kaže, "Što to," ka'e, "ne
14 spustiš glavu?" One... te ljude ne p... ne poznajem, al'... al' poznajem da su iz
15 Šekovine... iz Šekovića ti ljudi došli. To su bili neki šeširi, ja ih... to ni
16 kaubojski nisu... 'nake sam gledô.

17 Skupil... U toj sam ja grupi, tri avtobusa bila. Sk... i krenuli smo u
18 nepoznatom pravcu; ja sad ne znam ni kud idem ni šta idem.

19 Išli smo negdje oko... tri-čet'ri sata su nas vozili. Dok smo na... i
20 dovukli su nas u Batković.

21 P: Kada ste stigli u logor Batković, što se tamo dogodilo?

22 O: Tu sam doživio, kad sam došô, pravu katastrofu. Izvod'li su nas iz
23 avtobusa, po jedan avtobus, kako su iskrcavali nas, na...nabijali u čoškove i
24 udarali. Tu su nas pregledali ponova /sic/ i uvodili u hangar.

25

26

27

28

29

30

1 Kad su završavali tu grupu, koji su dolaz'li, mi smo tu... gon'li su nas
2 da puzimo po onim hangarom i udarali. To je bilo vrlo strašno, ja ni... ja, ja ne
3 znam, ja nisam mogô... rekô, ja ovo ja ne mogu izdržati ni 24 sata, al' izdržô sam
4 sve to. Puzanje po onim /sic/ betonu, prašina je bila, nisu nam dali prvu noć
5 ništa ni unijeti, da na šta spavamo.

6 I... znam kad sam došô, dali su nam da jedemo malo. I tu smo večerali.
7 Izjutra je nastala opet ponova tuča. Ulazili su, tukli. Stajali su, i kad smo
8 ušli, puškomitralje...puškomitraljez "pedes' trojka" stala je... stajala je gore
9 viš' hangara, i stražar, lično se to dobro sjećam: "Ako," kaže, "makne iko,"
10 kaže, "sve ću vas," kaže, "pobit'."

11 Ha se malo smiri, drugu... drugi dan dovedu još ljudi, po tri-čet'ri
12 avtobusa. I moramo, naredi nam: "Lezite potrbuške!" Da ne smijemo gledati ko je
13 doveo i št... i ko je i ko i' je, te ljude, doveo.

14 Pretraživali su nam: "Daj pare, daj zlato, daj ovo..." "Otkud mi kad ste
15 mi sve pokup'li, otkud?" Dok jedan s pištaljkom ulazio, ne znam neki u šeširu je
16 bio, i otog /sic/ se sjećam, na zvučniku sve im je pod komandu to davô dok su
17 oni udarali. Prekidali su tako i -

18 P: Koliko ste dugo ostali u logoru Baktović?

19 O: Četrnes' i po mjeseci.

20 P: A iz Batkovića gdje ste otišli?

21 O: Otišô sam u Tuzlu.

22 P: Kao posljedica ovoga što ste pretrpjeli, imate li neke trajne bolove

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ili zdravstvene probleme zbog onoga što Vam se dogodilo, bilo u Sušici ili u
2 Batkoviću?

3 O: Da, imam. Osjećam sada mlogo /sic/, kako koja godina, sve osjećam
4 bolove u leđima, bubrežima i u tanjačima /sic/. To na... kad je god promjena
5 vremena nagla, ja to osjećam.

6 G. NIEMANN: [simultani prevod] Nemam drugih pitanja.

7 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Hvala, gospodine tužioče.

8 Upitaću sada kolege imaju li oni kakvih pitanja.

9 [Ispituje Sudsko vijeće]

10 SUTKINJA ODIO BENITO: [simultani prevod] Hvala.

11 Gospodine Čakišić, Vi ste rekli da je u logoru Sušica bio i Vaš otac. Da
12 li je to točno?

13 O: /jedva čujno/ Da, bio je, i tu je negdje izašô, iz logora...

14 Da, bio je i u mene otac zajedno sa mnom. On je negdje došô oko 27.
15 juna, kao u razmjenu, da ga pošalju za... za Kladanj. Oni su... te žene, još je bilo
16 tih žena i djece i staraca i odvukli su ih za Cersku, tam'. Bio je živ sad do...
17 dok i ova Srebrenica nije pala i... svaki se trag gubi za njim.

18 SUTKINJA ODIO BENITO: [simultani prevod] Vaš otac i drugih ljudi, kao i
19 žene i djeca, svi su bili u logoru tučeni i zapravo bili podvrgnuti istom
20 zlostavljanju kao i Vi?

21 O: Da, bilo je toga. Dragan, baš, Nikolić je ženu od 85 godina tražio:
22 "'Oš se udati za me? 'Oš te ovaj silovati?" Toga je bilo.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUTKINJA ODIO BENITO: [simultani prevod] Da li je on silovao tu ženu?

2 O: Nije pred... pred nama, tu. Jes' da ih je izvodio napolje taj i
3 matletirô /sic/, a nije pred nama, nisam vidio to.

4 Dovodio je ove stražare, pitô: "Bi l' se ti udala za ovoga?", to i... to
5 i... toga je bilo.

6 SUTKINJA ODIO BENITO: [simultani prevod] Pred Vama i drugim
7 zatvorenicima bi ih silovali?

8 O: N... ja nisam mogô prim'jetiti tu da su... da sam vidio.

9 SUTKINJA ODIO BENITO: [simultani prevod] Hvala Vam. Hvala Vam.

10 SUDIJA RIAD: [simultani prevod] Htio bih pitati nešto. Da li su
11 postojale neke zajedničke /?karakteristike/? Da li su svi ti koji su stradali
12 bili slučajno odabrani ili su pripadali organiziranom nekom otporu?

13 O: Ja mislim da su ljudi s...slučajno tu oda... iz... to je sve iz kuća
14 izvedeno. Nisu, ja... u mom saznanju nisu nigdje pripadali, nikakvoj... vojsci, niti
15 imali su kakvih oružja. To je bar moje predviđanje, te dobro ljude znamem.

16 SUDIJA RIAD: [simultani prevod] Ko je davao naredbe u logoru Sušica? Je
17 li to bio Nikolić Dragan?

18 O: Da, Nikolić je. Sve je on odlučivô.

19 SUDIJA RIAD: [simultani prevod] Da li je to radio u ime JNA ili u ime
20 lokalne policije?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ja mislim da je to sve radio u ime SDS-a, da je bio tu kao glavni
2 komandant njihov. Sve je on odlučivô. Kako on kaže, to je sve izvršavalo se.

3 SUDIJA RIAD: [simultani prevod] Da li je taj SDS vezan bio uz Beograd
4 ili je to bila lokalna stranka SDS-a?

5 O: Ja mislim da je sve uz Beograd bilo vezano. Dok je bila... kad je bila
6 okupirana Vlasenica, ti koji su ljudi došli sa tenkovima i transporterima, da su
7 bili Novo... iz Novog Sada, kak... Ja sam s... tim s ljudima pričô, malo imô kontakt
8 kad sam prolazio, kad su me kontrolisali, da su bili iz Novog Sada.

9 SUDIJA RIAD: [simultani prevod] A ko je Vama naređivao da ukapate? Je li
10 to bio Nikolić ili netko drugi?

11 O: Nikolić.

12 SUDIJA RIAD: [simultani prevod] Hvala.

13 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Gospodine Čakišić, što se tiče
14 svakodnevnog života u logoru Sušica, stječe se dojam da čuvari logora nisu
15 predviđali nikakvu dnevnu organizaciju. Da li je postojao sat buđenja, sat kad
16 se moglo prohodati kroz dvorište logora? Vi ste bili mjesec dana tamo. Kad Vas
17 se sluša, stječe se dojam da je sve to bilo... da dnevnog reda nije bilo, kad ste

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 došli, morali ste leći na beton, premda je tu jedan bio komandir tog logora,
2 nemamo osjećaj da je tu bio neki red. A možete odgovoriti isto tako o Sušici i o
3 iskustvu u logoru Batković.

4 O: Ja mislim u Sušuci ni...nije ti dao izaći. Ja sam molio lično Dragana
5 Nikolića, bio sam u čizmama, išćeran sam u čizmama ovim gumenim. U mene su se
6 noge bile potprištile, od... od otoga znoja i... Nije čak dao ni da skinemo te
7 obuće. Sve s... sve si moro biti u toj obući. Da operem noge. On nije ti dao
8 izać', nit' je dao kad št... "Vama ne treba ta voda, što će vam," ka'e, "vi nećete
9 ni živjeti dugo."

10 Morô si ga mol'ti g... za vrše... imô si samo izjutra kad ustaneš - nije me
11 budio niko - da ustaneš, da ideš u WC. Izvodio je izjutra, po je'no 10 ljudi
12 izvede pa opet vrati. Tak' i u 12, u... i uvečer, tad samo si mogô izaći napolje,
13 a viš' nisi mogô izaći napolje. Nisi mogô da izađeš ni da zatražiš vode da čaj
14 piješ.

15 A tako je i u Batkovićima dok sam bio. Tri mjeseca nije... nisam izišô
16 napolje, nit' su dali, dok... ondar su kad su ogradili žicom, plet... bodljikavom
17 žicom okolo tog hangara, ogradili, nismo izlaz'li nikako tri mjeseca napolje.
18 Mokrili smo u tim hangarima, bile su ona buradi željezna sp... i s... oni su popola
19 isječeni; tu smo sve rad'li, i vel'ku i malu nuždu vršili, tri mjeseca. Dok nas
20 nije Crveni krst registrovô. Tad, kad je nas Crveni krst registrovô /sic/, ondar
21 je bilo malo izlaska su nas pušćali /sic/, napravili su WC i napolju.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Tu smo izlazili. Ondar su nas manje tukli. Koje su ljude tukli, taj nije ni smio
2 ni reć' nikome, ni da se požali Crvenom krstu. Jer on bi sutra odma'... ne bi ga
3 ni bilo, pretučen bi još bio više.

4 Mene su jednog dana poslali na jedno radilište - a bio sam registrovan
5 od Crvenog krsta - poslali su me da radim. Taj dan nikad ne mogu zaboraviti,
6 nit' ću ga kad zaboraviti. Otiš... poslô nas 40 ljudi izjutra. Dali su nam krišku
7 hljeba i jedno jaje. Stav'li su nas u avtobus i: "Idete," ka'e, "na rad."

8 Vozili su nas jedno sat i po. Kad smo došli tu da radimo, bile su tu
9 ova... ta, nisam ni vidio onog oružja nikad. Tri cijevi, vodanim /sic/ asfaltom,
10 nas su išćerali iz avtobusa, dali nam neke motike, neko... nekome sikiru /sic/.
11 Jedan je bio s motorkom, dali su i njemu motorku da obara ovo kraj asfalta, 50
12 metara tam', 50 metara 'vamo. Dok smo mi rad'li tu, molili Boga da nas i pobiju.
13 Bolje... su još jedan dan taj volio radije da me ubiju /sic/.

14 Dolazili su... pošalje te 50 metara od asfalta dol' radiš, ovaj stražar
15 koji je... bio jedan vrijedan m...mladić, ne mogu ga nikad poznati, nit' ću ga možda
16 kad videti više. Vodali me cestom i pr...prozivali nas jednog po jednog. Nosio je
17 palicu, jednu 'voliku [pokazuje], od drveta. I ona je debela, 'vako 'volika.
18 Prozove te da mu dođeš gor' na asfalt.

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 "Okreni leđa!" Evo, ja mu okrenem. Udari te po tri puta. Trkom dol' opet. Tamam
2 /sic/ dođeš opet dole, on te opet zovne: "Hod'," ka'e, "goram," ka'e. "Što
3 nisi," ka'e, "trčô?" A ja trčô kô... ne mogu brže. Hvala Bogu, i dobro i
4 doručkovô. Jednu krišku 'ljeba i jedno jaje. Opet gor' dođeš, opet: "Okreni!"
5 Udara te tri puta, naj...najmanje tri puta si dobivô kad dođeš.

6 I tako. Jedan dan s...sam taj izdržô. Došô nam je ručak negdje oko tri
7 sata; pomazana kriška paštetom. I ja sam sjeo da jedem. Meni su ruke bile već
8 krvave, ne mogu da... ni da pričam ni da radim viš'. Ja sam tu uzô hljeba da
9 pojedem makar. Ponova me stražar, vojnik, trebalo nešto da se uradi, dole neko
10 trnje. Molim Boga da me ne p... da... da ne bi m...mene ura... On je mene prozvô i još
11 jednoga: "'Ajte," ka'e, "vi dole," ka'e, "imate nešto posla." Dol', đavola, jes'
12 on... on mene goni da ja rukama, ne da mi motikom nego rukama da radim, da pjevam
13 im pjesme neke četničke. Ja nisam mogô pjevati, nisam znao za te pjesme, nisam
14 nikad ni čuo, nit' sam... On mene goni da pjevam.

15 I na kraju, kad smo sjeli u avtobus, povratak za Batkoviće... A ovaj 'vamo
16 stražar, Zoran, Zoka, z... što ga z... bio. Bio je tu, sve on. Pive su pili oni

17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 skupa, gajbu piva i piju. Kad smo dolazili u... u logoru, u tu... bio je Drago,
2 komandant. Pred njim pita: "Je l' vam, momci, bilo dobro? 'Ošte l' i sutra ić'?"
3 Morô sam odgovoriti: "Jes', bilo dobro." A ja ne mogu da hodam. Leđa sva modra,
4 izubijana. Ja to kad sam, taj dan, preživio, rekô preživicu sve. Nisam se smio
5 nikom požalit', ni Crvenom krstu. To bi... još opasnije sutra dobio.

6 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Da li je u jednom trenutku, bilo da se
7 radi o prvom logoru ili o drugom, da li je bilo pokušaja pobune?

8 O: Nije se moglo... nisi imô b... da bi mogô napraviti kakvu pobunu, nisi...
9 nije se moglo. Mi smo to... mi smo se osjećali kao da sam pošten čovjek, da nisam
10 nikog ubio ni da sam koga... šta uradio kome, tim ljudima. Oni su mene strpali,
11 te... te moje baš komšije su me strpale u baš... da ja robijam 14 i po mjeseci, s
12 bitkom, bez ikakih /sic/ uslova. Crveni je krst nas spasio, to mogu ka'em sa
13 s...sigurnošću. Da nam nije donosio svako 15 dana konzerve ili... mi... mi bi
14 pokrepali. Nisi nikakih imô vitamina ni ništa. Ni masno ni slano sam jeo. Mi se
15 požalimo... baš Drago, Drago taj, požalimo se, ka'e: "Pa, ne jedem ni ja bolje." A
16 ono nema tri graške u... u onome kazanu ili tri krompirića. Sama voda. Ka'e: "Ne
17 jedem ni ja bolje."

18 A mi smo se žalili Crvenom krstu, kaže: "Mi to sve dajemo njima," al'

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 oni, sad, što nisu nama davali, ja to ne znam.

2 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Gospodine Čakišiću, sa Vašim iskazom je
3 gotovo. Ja želim da Vas podsjetim da ste Vi pred Međunarodnim krivičnim sudom.
4 Da li želite, prije napuštanja ove dvorane, nešto dodati, nešto što nije bilo
5 prilike reći u toku ovih ispitivanja? Ako želite nešto dodati, nemojte
6 oklijevati, recite. Ako ne, zahvaljujemo Vam se na iskazu.

7 O: Ne bi' sad zasad imô ništa da dodam. To znam da sam, time na Sudu,
8 dati, to... to nimalo se ne osjećam da sam kriv, da sam govorio što sam vidio i
9 što sam doživio. Ne'am koga da se stidim. Otvoreno kažem. Ja ne bi imô viš'...
10 ništa više.

11 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Hvala Vam. Hvala. Sudbeno vijeće Vam se
12 zahvaljuje na iskazu.

13 Mislim, gospodine tužitelju, da možemo ispratiti svjedoka i uvesti
14 drugoga svjedoka.

15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Svi ustanite, molim Vas.

2 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Ja molim da se isprati svjedoka i da se
3 uvede narednog svjedoka.

4 [Svjedok se povlači]

5 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Jedno pitanje, gospodo tužiteljice. Na
6 zahtjev gospodina /?sudijske/ Riada, da li je možda gospodin Gow još uvek u Hagu?

7 GĐA MCHENRY: [simultani prevod] Zamoliću gospodina Niemanna, koji zna
8 raspored kretanja gospodina Gowa.

9 G. NIEMANN: [simultani prevod] Da, ja razumijem da je on još uvijek
10 ovdje, u Hagu.

11 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Sudbeno vijeće bi htjelo postaviti još
12 nekoliko dopunskih pitanja nakon njegovog iskaza. Da li bismo ga mogli saslušati
13 popodne ili sutra, što naravno ne bi trebalo onemogućiti da gospodin Gow učini
14 sve što treba?

15 G. NIEMANN: [simultani prevod] Ja mislim da bi to bilo praktički moguće,
16 da se to odmah učini. I to bi bilo najprikkladnije za gospodina Gowa. Dopustite
17 mi, visoko sudište, da potražim gospodina Gowa.

18 GĐA MCHENRY: [simultani prevod] Dopustite mi da se /?povučem nakratko/.

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Bilo je nekih pitanja u vezi sa sigurnošću narednog svjedoka. Dopustite mi da ja
2 to ispitam i pripremim sve što je potrebno.

3 /.../

4 Što se tiče idućeg svjedoka, još sam jednom provjerila s njim. On želi
5 svjedočiti javno. Prema tome, zatražit ću da se zaštitne mjere ukinu, dakle, da
6 on svjedoči javno, osim što se neće objaviti njegova adresa.

7 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Zamoliću sekretara da se udovolji ovom
8 tužiteljevom zahtjevu. Adresa se neće otkriti, adresa idućeg svjedoka neće se
9 otkriti, ali idući svjedok će se moći imenovati.

10 GĐA MCHENRY: [simultani prevod] Dakle, Tužilaštvo poziva gospodina Amira
11 Berbića.

12 [Svjedok je ušao u sudnicu]

13 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Gospodine Amire Berbiću, da li čujete
14 ovo? Da li me dobro čujete?

15 SVJEDOK: Čujem, čujem dobro. Dobro čujem.

16 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Gospodine Amire Berbiću, ja ću Vas

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 zamoliti da pročitate svečanu izjavu i to na jeziku kojim Vi govorite, naravno.

2 Izvolite.

3 SVJEDOK: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, samo istinu i ništa
4 nego istinu.

5 SVJEDOK: AMIR BERBIĆ

6 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Sjednite.

7 SVJEDOK: Hvala.

8 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Gospodine Berbić, ovaj Sud Vam se
9 zahvaljuje na tome što ste došli. Znamo da ste došli pod teškim uvjetima i hvala
10 Vam na tome. Vi ste ovdje pred Međunarodnim sudom u Palači pravde i, prema tome,
11 pod zaštitom pravde i možete mirno svjedočiti, što mi zaista želimo.

12 U slučaju da u bilo kojem trenutku Vašeg svjedočenja imate bilo kakvu
13 poteškoću, nemojte oklijevati, samo nam to recite.

14 Gospođo tužitelj, imate riječ.

15 GĐA McHENRY: [simultani prevod] Hvala.

16 Ispituje gđa McHenry:

17 [Tužiteljica ispituje putem prevodioca]

18 P: Molim Vas, gospodine, recite Vaše puno ime.

19 O: Ja se zovem Berbić Amir.

20 P: Koliko ste stari?

21 O: Rođen sam 24.04.1962., tu 33 godine.

22 P: Prije rata, gdje ste radili?

23 O: Radio sam u fabrici aluminijskih otpresaka Vlasenica, kao mašin-
24 bravar.

25 P: Kako je bilo ime Vaše fabrike?

26

27

28

29

30

1 O: Fabrika aluminijskih otpresaka "Alpro".

2 P: Možete li nam reći što se dogodilo u Vlasenici u drugom dijelu
3 mjeseca aprila 1992.?

4 O: U aprilu? Je l' mislite u aprilu u... kako, ne razumim /sic/ Vas. Ako
5 možete ponoviti.

6 P: Mogu li Vas zamoliti da dođete malo bliže mikrofону, gospodine
7 Berbić?

8 O: O, može.

9 GĐA McHENRY: [simultani prevod] Ispričat ću se gospodinu Berbiću,
10 gospodin Niemann mi je rekao da je gospodin Gow sada ovdje, jer on mora vrlo
11 brzo otići. Ja se još jednom ispričavam gospodinu Berbiću.

12 Mislim da ćemo morati prekinuti sa Vašim izlaganjem, gospodine Berbiću,
13 da načas čujemo gospodina Gowa.

14 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Da. U koliko sati odlazi gospodin Gow?

15 GĐA McHENRY: [simultani prevod] Mislim da ima u četiri sata negdje jedan
16 dogovor.

17 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Gospodine Berbić, ovo Sudsko vijeće Vam
18 se ispričava. Postoji jedan mali problem, samo kroz nekoliko minuta bismo morali

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 čuti jednog svjedoka kojeg smo saslušali jučer. Dopustite da Vas ponovno vratimo
2 u dvoranu gdje ste bili maločas, tek toliko da postavimo pitanje ili dva tom
3 svjedoku a, naravno, nakon toga ćemo Vas zamoliti da se vratite ovamo. Za nekih
4 deset do petnaest minuta, hvala.

5 SVJEDOK: Ništa, u redu.

6 [Svjedok se povlači]

7 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Možete li ponovno uvesti gospodina
8 doktora Gowa?

9 [Svjedok je ušao u sudnicu]

10 SVJEDOK: JAMES GOW [nastavak]

11 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Doktore Gow, Sud je, putem jednog od
12 članova Sudskog vijeća, zaželio od Vas dobiti još neke dodatne informacije.
13 Dajem riječ sucu Riadu.

14 Ispituje Sudsko vijeće [nastavak]:

15 SUDIJA RIAD: [simultani prevod] Hvala Vam puno što ste se vratili,
16 gospodine Gow. Kada smo prošli kroz Vaše jučerašnje svjedočenje, došao sam do
17 zaključka, kao i moje kolege, da ste pri tome implicirali da je Beograd bio
18 direktno uključen u događaje u Bosni. Ja Vas nisam o tome ništa pitao. Spomenuli
19 ste da je Beograd davao opremu, koordinirao napade, obnavljao sistem obrane,
20 itd. To je vrlo važna informacija i ona bi zbog toga tražila dodatne
21 informacije. Biste li nam mogli dati izvore, kako bismo mi mogli to potvrditi?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: [simultani prevod] Ako sam dobro razumio pitanje, mogu reći da je
2 informacija koju sam vam dao zasnovana na izvještajima koji su načinjeni na
3 javnim mjestima. To su izvještaji raznih vrsta, u novinama, zatim informacije od
4 onoga što bismo mogli nazvati "službena lica", te isto tako zaključci izvedeni
5 iz razgovora sa ljudima koji su ili prisustvovali nekim situacijama ili su imali
6 dovoljno informacija tako što su razgovarali sa drugim ljudima koji su bili
7 uključeni u to.

8 SUDIJA RIAD: [simultani prevod] Jesu li neki od tih dokumenata Vama na
9 raspolaganju?

10 O: Dio tog materijala nije odmah dohvatljiv, ali mogu na ovaj ili onaj
11 način do njih doći, i uz pomoć Ureda tužioca bi se do njih moglo doći.

12 SUDIJA RIAD: [simultani prevod] To bi bilo vrlo značajno za nas. Hvala
13 Vam lijepa. To je sve.

14 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Imate li Vi, gospodine tužioče, možda
15 još jedno dodatno pitanje za gospodina Gowa?

16 G. NIEMANN: [simultani prevod] Nemam dodatno pitanje, ali mislim da bi
17 se dobila ta dokumentacija da bi možda trebalo proći više vremena. No, nisam
18 siguran za neke stvari da li su dio tog materijala ili ne.

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Morao bih to vidjeti sa gospodinom Gowom. Morao bih se prvo s njim
2 dogovoriti, ali to nakon što bismo prekinuli načas raspravu.

3 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Koliko sam shvatio što je želio reći
4 moj kolega, da li su to dokumenti koje je moj kolega želio imati isti čas?

5 SUDIJA RIAD: [simultani prevod] Ne, nama ti dokumenti ne trebaju isti
6 čas, ali bi bilo dobro da ih imamo, važno bi bilo.

7 G. NIEMANN: [simultani prevod] Da li biste prihvatili da ih mi damo,
8 dakle Ured tužioca, ili baš želite da vam to preda dr. Gow? Jer dr. Gow odlazi u
9 Englesku večeras.

10 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Da, to znamo, dr. Gow će se vratiti
11 kući večeras. Ali, mi ovdje govorimo o članu 61 našeg procesa. To nije uopće
12 postupak protiv Dragana Nikolića. To nam jednostavno daje kontekst.

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 S druge strane, Vi ste naveli dr. Gowa kao svjedoka. Ja ne znam slaže li
2 se on /?sudija Riad/ ili ne, ali mislim da će se... Dodatna stvar koja potvrđuje
3 optužnicu. Dakle, ako mi potvrdimo optužnicu, da će u toj idućoj fazi trebati,
4 da ćemo morati zatražiti da tužilac traži od dr. Gowa sve te dokumente koje smo
5 upravo naveli.

6 G. NIEMANN: [simultani prevod] Da, i to je u redu. Meni je jednostavno
7 potrebno više vremena, ne mogu to učiniti odmah.

8 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Izvolite, doktore.

9 SVJEDOK: [simultani prevod] Ako dopustite, želio bih samo nešto
10 ispraviti što sam jučer rekao. Suče Riad, kad ste me pitali o nekim datumima,
11 mislim da sam rekao da je 22. maja donešena odluka da se podijeli JNA. Kad sam
12 pogledao ponovno što sam rekao, vidio sam da sam napravio grešku. Trebalo je
13 stajati: 19. maja.

14 SUDIJA RIAD: [simultani prevod] Puno hvala.

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Ako ni Tužilaštvo niti drugi suci ne
2 žele ništa pitati, hvala Vam puno, doktore, što ste došli tako brzo kad Vas je
3 Sudsko vijeće zatražilo. Zahvaljujemo Vam se i na Vašem svjedočenju jučer i
4 uspješan povratak svim Vašim drugim aktivnostima. Hvala.

5 [Svjedok se povlači]

6 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Neka se uvede gospodin Berbić opet.

7 [Svjedok je ušao u sudnicu]

8 SVJEDOK: AMIR BERBIĆ [nastavak]

9 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Gospodine Berbiću, izvolite sjesti. U
10 trenutku kada smo Vas prekinuli, gospođa McHenry Vam je postavljala pitanje.
11 Koliko sam shvatio, u tom času svjedok nije bio u potpunosti čuo pitanje. Možete
12 li ponoviti pitanje?

13 Ispituje gđa. McHenry: [nastavak]

14 [Tužiteljica ispituje putem prevodioca]

15 GĐA McHENRY: [simultani prevod]

16 P: Gospodine Berbić, je li se išta značajno dogodilo u Vlasenici, vezano
17 za to tko je kontrolirao, odnosno rukovodio gradom, u aprilu 1992.? Ko je imao
18 vlast u gradu?

19 Oprostite, gospodine Berbić, da li me čujete? Možda bi bilo bolje -

20 NEPOZNATI GOVORNIK: Pa naravno.

21 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Da li bi neko mogao pomoći gospodinu

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Berbiću da /?nađe odgovarajući kanal/?
2 SVJEDOK: Ne...nema prevoda. E čujem, čujem.
3 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Da li čujete sada, gospodine Berbić?
4 SVJEDOK: Čujem sad. Prevod nije se čuo uopšte.
5 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Da, da, ok. Gospođo McHenry, možete li
6 ponoviti pitanje, kako bi svjedok dobro razumio Vaše pitanje?
7 GĐA MCHENRY: [simultani prevod]
8 P: Gospodine Berbić, je li se nešto dogodilo u Vlasenici krajem aprila
9 1992., vezano za promjenu načina na kojim je upravljano gradom Vlasenica?
10 O: Pa, da Vam 'vako objasnim: Vlasenica je okupirana 21... 21. aprila
11 1992. godine. Stvari su se mnoge promijenile, da Vam kažem, mnogo za bosanske
12 narode, kao prvo bošnjački. T... strah je doživio, traumu, sve. Mnogi su odma'
13 počeli bježati, skrivô se narod. Ko je uspio pobjeći, dobro... mogô je tad, prije
14 agresije mogô je otići na slobodne teritorije, dok za vrijeme okupacije niko
15 nije mogô izaći, ni autobusima, čak preko šuma. Mnogi narod je pobijen, i dok
16 nije došô taj, kako da ka'em, kobni trenutak u koji su nas pritvorili u Batko...
17 u... u logor Sušica, koji je odveden -
18 P: Prije nego dođemo do toga, gospodine Berbić, mogu li Vas pitati tko
19 je okupirao Vlasenicu?
20 O: Okupirana je Vlasenica od strane srpsko-crnogorskog agresora.
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Kako smo čuli, mada sam i pričô sa njima, to je učinio Novosadski korpus. Tu su
2 bili ljudi mahom iz Srbije, Crne Gore.

3 P: Kada kažete da ste razgovarali s njima -

4 O: Jeste.

5 P: - što su Vam ti vojnici rekli, s kojima ste razgovarali?

6 O: Razgovarali su... razgovarô sam sa njima i rekli su mi kao da su oni
7 došli da tu smire situaciju, mada tu uopšte ništa nije bilo. Tad smo jedino,
8 ovaj, prim'jetili u po bijela dana su ti Srbi, bosanski Srbi, naoružavali jedni
9 druge, u po bijela dana. Oružje su davali. Jer, strah je bila, ne...nemoguće
10 živjeti.

11 P: Znete li otprilike koliko su ostali ti novosadski vojnici u
12 Vlasenici?

13 O: Pa, bili su otprilike negdje mjesec, mjesec i po, sigurno tako.

14 P: Za vrijeme prije okupacije i zatim nakon okupacije, a prije Vašeg
15 hapšenja, da li ste bili uključeni u bilo kakvu vrstu vojnog otpora?

16 O: Nismo. Nismo, jer prosto narod slabo da je imô kao... ko naoružanje.
17 Niko nije, kažem Vam, naoružanja nije... slabo da je ko imô. I to su jedino imali
18 okolo mjesta na pr... ovaj, kao što je Cerska, to sela, koji se... pružô otpor.

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Maloprije ste spomenuli dan kada su Vas odveli u Sušicu. Da li možete
2 reći kojeg datuma je to bilo?

3 O: Gdje? To je bilo drugog... 2. juna 1992. godine. I -

4 P: Možete li nam reći što se tada dogodilo?

5 O: Sjedili smo u kući, ja, otac, brat. Negdje oko d... 9 do 10 sati
6 izjutra, ovaj, bila su vrata otvorena. Bili su... idu prema nama dvojica vojnika,
7 naoružani automatskim puškama, sa ručnim bombama, po dvije sa strane su imali
8 bombe. I rekli su nam da izađemo i tako su nas uputili. Ne, ja... pitô sam, pošto
9 sam poznavao obojicu, jedan bio Janjušević Milomir, drugi je bio Ostoji Ra...
10 Radić Ostoja. I tako smo... zapravo, nas trojicu su pokupili, kako smo išli, i tog
11 su četvrtog komšiju, koji se zvao Jusić Huso. I krenuli smo tu, prema tom
12 logoru. Prije toga smo pitali gdje nas vode; ka'e: "Na neki razgovor."

13 P: Što se onda dogodilo?

14 O: Išli smo tako negdje 200-300 metara i ovi su, ta dvojica su, ovaj,
15 nas predali nekoj drugoj dvojici, koje se ne sjećam, al' otprilike znam da su to
16 dol'... ozdor /sic/ sela Cikote. Bili su isto naoružani automatskim puškama i sa
17 bombama za pojasom. Išli smo isto negdje, blizu je to tog logora bilo, možda 500
18 metara. Naredili su nam da, ovaj, stavimo ruke iza glave, pognute glave išli smo
19 naprijed. U jednom trenutku, ovaj zadnji neki, kojeg se imena ne sjećam,

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 zaustavio je mog brata Omera i r...rekao je: "Stanite svi!" Svašta nešto sam
2 mislio, da l' će nas pobiti, pojma nisam imao. I skinuli su njemu vjenčani
3 prsten, koji sam nakon... poslije saznô, da je mu... da je skinut mu prsten. Meni i
4 ocu su po sat skinuli. I tako, nismo zastali možda minut-dva, prišli smo prema
5 logoru.

6 P: Kada kažete "logoru", na koji logor mislite?

7 O: Jeste, taj Sušica.

8 P: Što se dogodilo kada ste stigli u logor Sušicu?

9 O: Kada smo stigli u logor Sušicu, naredili su nam da spustimo ruke.
10 Pretresali su nas. I tu sam imô ne... kutiju cigara, ovaj, upaljač. Nisu mi to
11 oduzeli ništa i kol... Poznô sam nekol'ko stražara tu, koji su, mada nisam mislio
12 unutra šta se dešava, nisam imô pojma o čemu se radi. Možda je pretresanje
13 trajalo pet-šes' minuta i rekli su nam da uđemo u taj hangar.

14 P: Što se onda dogodilo?

15 O: Dogodilo je se tako da je iz hangara je, ovaj, mene prozvô jedan
16 Garić, koji ime ne znam. Rekô meni: "Izađi," ka'e, "Berbiću napolje." I izašô
17 sam. Počeo je provociranje, ovaj, i... Komšija u mene, koji se zvao Reljić Čane,
18 rekao je navodno da, kako je on bio u mojoj kući, da su mi našli neke noževe,
19 testere neke, igle, mada pojma nemam o tome. Znam da nisam imô. Počeo me tući,

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 psovao mi je majku, udarao me je. Imao je puškomitraljez, udarô me po glavi -
2 imao sam rasjekotinu - šakama, nogama. To je trajalo možda 20... do po sata. I
3 naredio mi je, ovaj, da uđem u hangar, kô što sam to i uradio, morô sam to
4 uradit'. Dok su ovi sa strane gledali, smijali se, kako smo... mene tuku, taj kako
5 me tuko, Garić.

6 P: Kada kažete da su ljudi stajali okolo i smijali se, mislite li na
7 druge zarobljenike ili na čuvare?

8 O: Zatvorenike. Ne, tu mislim na stražare, ove stražare koji su bili,
9 nji' oko osam do deset stražara.

10 P: Što se dogodilo kada su Vam dozvolili da se vratite u hangar?

11 O: U...ušô sam unutra i tako, vidio sam negdje oko 200 do 300... tu je bilo
12 žena, djece, s...starijih ljudi, mlađih. Bili su poredani okolo sve. Pitao sam
13 neke od njih šta je tu, niko ne zna. Samo su počeli mene... počeli ispitivati,
14 nakon možda sat vremena, da li k... znam ko ima naoružanje; naravno, ne znam
15 nikog, nisam vidio. I, dobro se sjećam, jedan Ilić koji je bio tu, prozivô me je
16 svako sat vremea... svako sat vremena, dva, maltretirô me je, tukao on, još koja

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 četvorica, ne znam imena, al' otprilike znam da su negdje sa sela od Vlasenice.

2 P: Kada kažete da Vas je zvao svaki sat, mislite li to prvog dana kada
3 ste došli u kamp, u logor?

4 O: Jest. Možda... taj dan me je izvodio, znam dobro, jednom, možda dva
5 puta, poslije je to bilo pet-šest dana, u toku tog... unutra u logoru što smo
6 bili. Taj Ilić, znam ga dobro - mislim, znam njega, znam mu oca - imena mu se ne
7 sjećam. Znam da je... imao je ožiljak i, kako sam saznô od drugih, to da je bio u...
8 na Vukovaru, tamo u... u Hrvatskoj.

9 P: Idućih pet do šest dana, ta tučenja koja ste spomenuli, da li su ta
10 premlaćivanja bila slična onima o kakvima ste govorili prvog dana?

11 O: Pa, bilo je malo... nogama udarali, kundacima. Malo sam osjećô kao
12 glavobolju, znam nešto... ima kao bubreg isto me je bolio, jer osjećô sam
13 posledice neku, prim'jetio sam. Ožiljak isto imô sam, iznad usne gornje,
14 rasječeno je bilo.

15 P: Zna li Dragana Nikolića?

16 O: Znam Dragana, vrlo dobro ga znam, odavno, već skoro 20 godina. Radio
17 je sa mnom zajedno, u tom preduzeću "Alpro" u Vlasenici.

18 P: Jeste li ga ikada vidjeli u logoru Sušica?

19 O: Nije tad... tad nije dolazio, tih prvih dana, nego... Znam dobro da je,
20 tad kad je došô, doveo je negdje oko 230 do 250 ljudi, koji su mahom o'zdo od

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 selâ; to je Kalesija, Caparde u... od... od Šekovića, uglavnom. Sve su to ljudi
2 bili, bio stariji, bio mlađi, maloljetnika /sic/.

3 P: Jesu li se ti zarobljenici pridružili Vama i svim onim ostalim 300
4 zarobljenika koji su već bili u logoru?

5 O: Ti zatvorenici su... mahom je... svaki dan je stizalo, ovaj, zatvorenika,
6 mislim, to je sve os... okolna sela, žene, djeca, koji su, ovaj, se skrivali po
7 šumama, al' te ljude kad su doveli, odma' su ih odvojili desno; desno su ih
8 od...o...odvojili, u... u hangar. Tu mahom su zauzeli, negdje skoro... skoro cijelu
9 polovicu hangara. I naredili su im tako da le... jer, beton je bio, naredili su im
10 odma' da s... tu sjedu /sic/, da ne pričaju, niko sa njima ne priča.

11 P: Da li su tih preko 500 zarobljenika bili svi u istom hangaru?

12 O: Jesu svi, svi su bili. Oni su dovedeni, ti... Zaboravio sam reći prije,
13 dovedeni su iz srednje škole u... nedaleko od moje kuće, negdje 200-300 metara. U
14 srednjoj školi, u sportskoj hali su bili prije nas na 10-15 dana.

15 P: Kakva je bila uloga Dragana Nikolića u logoru?

16 O: Dragan je bio kao komadant /sic/ logora. Komadant, jer tako se je...
17 govorio je nekima, zatvorenicima, da ga oslovljavaju kao "srpski... srpski
18 vojnik", "kapetan", "komadant", tako.

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Je li ikada rekao zarobljenicima nešto drugo o njegovoj ulozi u
2 logoru u odnosu na ulogu zarobljenika?

3 O: Možete samo ponovit'?

4 P: Osim što je rekao da želi da ga se zove "kapetan", je li se Dragan
5 Nikolić ikada obratio zarobljenicima i govorio o svojoj ulozi i moći koju je
6 imao nad njima? I vlasti?

7 O: Govorio je tako, riječima, ka'e: "Ja sam ovde Bog," ka'e "Ja sam ovde
8 kao Bog i batina." Tako je rekô. I komadant, da ga zovu komadantom, kapetanom.

9 P: Zna li je li tamo bio zarobljenik koji se zvao Durmo Handžić, koji
10 je bio u Sušici?

11 O: To, među... Znam dobro Durmu, tog, Handžića, vrlo dobro poznajem
12 čovjeka. Znam da je bio kao portir u... u... u "Boksitovoj" zgradi, tu u centru
13 grada. Stariji čovjek, negd' šezdesetih godina, visok, sijed. Poznavao sam isto
14 sinove, znam dvojicu sinova, poznavao sam ih.

15 P: Je li bio neko ko se zvao Asim Zildžić?

16 O: Jeste, znam i Asima Zildžića.

17 P: Da li nešto više znate o Asimu Zildžiću, da li znate koliko je imao
18 godina?

19 O: /nečujno/...imô je negdje šezdesetih godina. Radio je u... u... u fabrici
20 namještaja "10. avgust" u Vlasenici. Znam mu ženu, Rasema.

21 P: Šta se desilo, ako Vi znate, Durmi Handžiću i Asimu Zildžiću?

22 NEPOZNATI GOVORNIK: Njih su izvodili, pretukli ih, kad su se vratili su...

23 SVJEDOK: Oko 21., 22. juna, prije toga Dragan je znao maltretirati ovako
24
25
26
27
28
29
30

1 neke, tući, i došô je... Mislim, prozvat je i Durmo i Asim, oko 21., 22. juna,
2 prozvani su oko 10 do 12 sati naveče da izađu napolje.

3 P: Da li znate ko ih je pozvao?

4 O: /nečujno/ Vrata su se otvorila i, otprilike kao... po glasovima, kako
5 je on rekao, poznô sam Pericu... Pericu Popovića, Gorana Tešića i tu je bio i... i
6 Dragan, taj Dragan Nikolić, da izađu. Tako su oni, kao što su i naredili, izašli
7 su.

8 P: Da li ste vidjeli, posebno Dragana Nikolića ili Gorana Tešića ili
9 neke druge koje ste Vi sad spomenuli, onda kad su Zildžić Asima /? i Durmu/
10 odvodili?

11 O: Kažem, rekli su im da izađu i tu su bili, od vrata možda na pet-šes',
12 ovaj, metara, izašli su i... znam, vidio sam da je Dragan nosio neku drvenu
13 palicu, dužu, možda do... do metra. I udario je ovoga Durmu i dok... Dragan je ovoga
14 drugog tako nogama udarao i krenuli su lijevo, možda na pet-šes' metara niže,
15 dole do... do s... do stuba, gdje je bio reflektor tu.

16 P: Što se dogodilo?

17 O: Sjećam se, kako da ka'em, kao kroz maglu, sjećam se i ne sjećam vrata
18 da l' su bila zatvorena. Čuo sam jauke o...obojice, Dragan pogotovu koji je tukao,
19 kako... navodeći da on govori ono... gdje su u njega sinovi, u Durme.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Udarô ga, nije... on je govorio da ništa ne zna za sinove, da su prije
2 izbjegli i... Čuo sam i Goranov, Gorana Tešića, glas, koji je govorio ovome Durmi...
3 ovome Asimu, da govori gdje je oružje zakopô, đe je za... da li ima oružja. To je
4 možda trajalo... ph... otprilike sat, sat i po vremena, te... tučnjave.

5 P: Za vrijeme toga tučenja, da li je bilo još nekih drugih zatvorenika
6 koji su bili izvedeni iz hangara?

7 O: Ka'em, posle svega tog, čini mi se da je bio možda jedan il' još
8 dvojica, da su... da su izvedeni isto tu veče.

9 P: Da li znate da je možda Mersad /u engleskom transkriptu: "Mirsad"/
10 bio izveden te iste večeri?

11 O: Mirsad S... izgleda Mirsad Smajlović da je... jeste. Jest, i on je tad
12 izveden.

13 P: Šta se desilo nakon što je to zlostavljanje trajalo preko jedan sat?

14 O: To, zlostavljaju ih i najedanput se... ušô je prvo u... ovaj, Asim, kojeg
15 je nosio, vukô ga maltene, za noge, za ruke je držat od strane ovoga Hašima
16 Ferhatovića, njegovog brata Alije. I čini mi se kao da je isto Mirsad bio tu, da
17 ih je... uveo ga. Vodili su ga ovde na ono mjesto gdje je spavô, odakle je i
18 dignut. I tu su ga položili, na to mjesto isto. Jer bio je pretučen, jedva je -

19 P: Samo kažite, ko je bio pretučen? Asim?

20 O: Asim, Asim.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: I šta je bilo onda dalje?

2 O: Čuli su se jecaji. Ušô je isto za njim Durmo Handžić, koji je bio
3 udaljen, to je gor' pri čošku u... hangara, lijevo, na lijevu stranu, pri kraju
4 hangara. Koji je se taj... Durmo je opet nekako smogô snage, mogô je se teturati
5 lijevo-desno, hvatô je se za stomak, jaukô je. Kao što sam isto čuo krike od
6 ovoga... Asima, Asima Zildžića. Jecô je, imali su jake bolove.

7 P: Šta se onda dalje desilo?

8 O: I tako, ka'em, neki... većina naroda je i spavala u to... izgleda je po
9 mojoj procjeni oko 2, 3 sata. Nešto sam načuo, kao da je neko od zatvorenika,
10 sad ne znam tačno koji je, rekao je da je Durmo... da je Asim Zildžić izumro. Al'
11 dok je ovaj spavô negdje od mene pet-šes' metara, D...Durmo... Durmo Handžić spavô
12 je baš do jednog isto svog komšije, Maljišević Muje. Jecao je isto taj Mujo,
13 ovaj, Durmo; imô je jake bolove. Neko ga je i vodom isto zaljevao. Bio je sav
14 o...otečen, čini mi se lijeva, desna strana. Bio je prljav, vid'lo je se dobro.

15 P: Šta je bilo dalje?

16 O: Sad, lj... tačno ne znam kol'ko je sati bilo kad je utišao... Ušô je,
17 ovaj, Dragan Nikolić. Počeo je isto provocirati. Sve mi se čini kao da on nije
18 znao za Asima, da je on... da je on izumro. Durmo je stajô pored njega, pet-šes'
19 metara i gledao ga 'vako i... Naredio je ovim zatvorenicima da mu ne smiju niko
20 pomoći, ni da mu smije dati vode ili bilo šta. Ka'e: "Nek'... nek'" ka'e, "oteže"
21 ka'e, "polako."

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 I desilo je se tako ujutru, znam dobro oko 10, da l' je do 11 sati, ovaj
2 Handžić Durmo je teturao se, išao je prema vratima. Išô je prema vratima i naglo
3 je pao, tu negdje dva-tri metra prije vrat... pri vratima. Prišao mu je Dragan i
4 tako ga je provocirô, ispitivô. Nogu je stavljô muu na... na prsa. Opet ga je
5 pitô: "Gdje su ti sinovi?" Rekao je opet da ne zna ništa za njih.

6 P: Šta je bilo dalje?

7 O: Rekô mu je da ništa ne zna za njih i... Ka'em, taj Dragan je bio visok
8 čovjek, nogu mu je stavio na prsa. Provocirao ga. Ovaj ga je, kako m... kukô je,
9 bolove je... okretô je se tam' lijevo-desno. Pitao ga je opet: "Gdje su sinovi?"
10 On je odgovorio da ne zna. Molio ga je da ga ubije. Dragan je rekô da ne vrijedi
11 opuška, čika cigarete. Opet ga je molio da ga ubije; ka'e: "Ne vrijediš," ka'e,
12 "skupo je... skup je metak, za tebe su dvije marke skupe. Ne sam' za tebe, i mnogi
13 ovaj o...ovd' narod koji je."

14 P: Šta je bilo dalje?

15 O: Nakon tog provociranja Dragana, Durmo je izumro. Nakon, čini mi se,
16 sat vremena. Izumro je i... tako, na...narod mnogi je se prepao, je l', doživili
17 /sic/... svega smo propatili, vid'li, nagledali se s... cijeli narod.

18 P: Da li znate šta je bilo s tijelima Asima i Durme?

19 O: Asim, ja mislim da je iznešen negdje izjutra, o...od strane ovoga
20 Hašima Ferhatovića i njegovog brata, Alije, takozvani Gico.

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Iznešeni su. Sad, ne znam tačno gdje je, šta je, dok je Durmo isto iznešen, i to
2 u... ne znam sad šta je sa njima, gdje su ih iznijeli. Čini mi se da smo... da su ih
3 izveli tam' on... iznijeli ovoga Durmu iza hangara, tamo prema WC-u.

4 P: Nakon ovoga što ste opisali, da li je to na Vas djelovalo psihološki,
5 nakon što ste sve to vidjeli?

6 O: Pa jeste, djelovalo je, 'nate. Ka'em, to sve doživjeti. Svega, ka'em,
7 tri logora sam ja prošao. Tučen sam u sva tri logora. Al', opet, dobro sam.

8 GĐA MCHENRY: [simultani prevod] Visoki Sude, da li želite da nastavimo
9 ili je možda sada pogodan trenutak da prekinemo, da napravimo /?pauzu/?

10 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Možda da postavite još jedno ili dva
11 pitanja, pa ćemo mi onda imati pauzu i nastaviti u 16:30h.

12 SVJEDOK: Ma nema, što se tiče mene, ja mogu odgovarati. Sve zavisi od
13 vas. Mogu odgovarati na pitanja, sve.

14 GĐA MCHENRY: [simultani prevod]

15 P: Da li je Dževad Šarić bio u logoru zatvorenik?

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Taj Dževad je tučen od Dragana. Dževad, Zekić, Zekić je koji... znam
2 tog čovjeka, on je iz sela, ime mu... nekako ne mogu se sjetiti ime /sic/. Tučeni
3 su preko dana. Prije... prije smrti ove dvojice, Kolarević... Kolarević M...Muharem i
4 jedan, neki Ševko, on je od... od Zvornika, tučeni su prije možda tri-čet'ri dana
5 prije ubistava ovih, od strane Dragana i ovoga jednog stražara, Reljića, Reljić
6 Čaneta.

7 P: Da li se sjećate vremena kada su Dževada Šarića, Kolarevića Muharema
8 i Zekića Ibrahima izveli i da se onda više nisu vratili u hangar?

9 O: To je bilo posl' ovih t... 22.,23., čini mi se, juni. Posle njih, možda
10 na dan, su ze... izvedeni to večē. Znam dobro, sam... sjetit' se ne mogu ko i' je,
11 ovaj, izveo. I čuli su se, nakon njih pet minuta, čuli su se rafali, jedinačne
12 paljbe tu blizu, možda, po mojoj procjeni, 10 do 15 metara iznad hangara, kad se
13 ulazi lijevo.

14 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Ja predlažem, gospođu tužiteljice i
15 gospodine Berbiću, predlažem 15 minuta pauze i nastavićemo u 16:30h.

16 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite svi, molim vas.

17 ... Kratka pauza počela u 16.15h

18 ... Sjednica nastavljena u 16.30h

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 GĐA MCHENRY: [simultani prevod]

2 P: Gospodine Berbić, možete li općenito opisati uvjete u logoru Sušica,
3 naročito u vezi hrane i sanitarnih, higijenskih uvjeta?

4 O: Ovako, otpočetka kad su nas doveli u logor, taj cijeli logor to je
5 bilo sve sami beton. Tu smo, ovaj, i spavali. Neko je se snašô možda za neku,
6 kako bi nazvô, rekô, neku krpû maltene, neko je spavô na tom' al' većinom cijeli
7 taj hangar bio je od betona.

8 Za hranu su nam, možda nakon čet'ri-pet dana kad smo dovedeni, hrana je...
9 tađ su počeli d... jedan obrok, jedan obrok je bio i to većinom sva hrana je bila
10 pokvarena, pokvarena hrana je bila. Kuhanje, možda šnita, kriška-dvije hljeba,
11 vrlo tanko. I, ka'em, kad... Dragan taj kad je dos...došao, svi smo, u WC kad se...
12 kad je se trebalo ići, znalo je se brojat' po 50 ljudi. Možda dâ minutu, minutu
13 roka da se moramo otići, izbrojavali su nas, stražari prat'li do WC-a i tak' smo
14 se vraćali. Morali smo obaviti sve za minutu.

15 Bilo je, ka'em, hladno, jer to je beton bio, ja znam dobro da sam otekô,
16 otekao sam od zuba. Tabletâ nisam uopšte mogô dobiti ni od kog. Jer, mnogi narod
17 koji je bio - to su sela, mahom žene, djeca, starci, koji su boravili u šumi po
18 dva-tri mjeseca, čini mi se toliko - to je se zaušljalo.

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Neki su šugu dobili. Jedanput smo svi, ja sam isto osjetio u... te, kako da ka'em,
2 uši, vaške. Svi smo skoro bili... Nismo nikakih /sic/ uslova imali. Ka'em, bolje
3 da su nas pobili.

4 P: Koliko je bilo čuvara, stražara u logoru?

5 O: Bilo je sedam-osam stražara, okolo raspoređeni. Bilo je ispred isto.

6 P: Ova zlostavljanja koja ste danas popodne opisali, je li to bilo
7 jedino zlostavljanje do kojega je došlo kada ste bili u Sušici?

8 O: Pa, bilo je, ka'em, tuča je bilo. Navodom, prvo mene, onda neke sa
9 sela. To su... Shvatite, to je prije... Znam dobro, mene kad je taj tukao, ovaj
10 Garić, on je me tukô samo št... sjećam se, sjeća se šta je bilo prije 15 godina,
11 kad smo bili na turnirima, jer znao sam... dobar fudbal sam igrô i nesrećom nekom
12 sam ga oborio, nenamjerno. Spomenuo /sic/ mi je to, tu... tu... taj fudbal il'... toga
13 je, samo na oto /sic/ išô da me tuče. A isto sve zn... on sjeća se tih... ja
14 vjerujem, i što su ubijeni ljudi ti, to je sve možda prije... prije su konflikti
15 neki bili, 10-20 godina, to vjerujem.

16 P: Da li ste u jednom času otišli iz Sušice?

17 O: U jednom času jesam. Unutra... Dok se gradio WC, mislim iza hangara -
18 negdje je udaljenost 20-ak metara - pitali su: "Ko ima eksera?" Pošto je u mene
19 kuća tu blizu, nedaleko bila, možda 800 do kilometar, pi... rekao sam ja da imam
20 kući, kao što sam imô. I kad sam... pratio me taj neki bivši milicioner, s kolima

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 smo ošli /sic/ zajedno, vidio sam strave i užas. Ka'em, kuće su... jer, kuća mi je
2 bila, kad se ulazi u Vlasenicu, na lijevu stranu ispod puta, na 30 metara, jer
3 tu su tri kuće naše bile: moja, u kojoj sam živio sa ocem i majkom, i dva brata.
4 Potpuno su kuće razvaljene. U moju kuću kad sam ušô, vidio sam ispred - jer, moj
5 otac je bio lovac - dva kera su ubijena, nekol'ko kokošiju je... mislim, lipsalo.

6 Unutra smo ušli, našao sam te kline. Sve je, skoro sve odnešeno. To je
7 nakon tri dana bilo tek kao što sam bio u logoru. Sve stvari su odnešene. Vrata
8 porazvilja... razvaljivana. Zaprepastio sam se.

9 P: Kada ste konačno otišli iz logora Sušica, zauvijek?

10 O: Iz logora Sušica smo, ovaj, krenuli... tako su po spisku, il' prije...
11 Ovako: 25.06. su je'nu grupu ljudi, ovaj, su transportovani. Na...navodno, idu u
12 razmjenu. Međutim, kad su nas, koji smo krenuli 28.... Jer, nama su isto govorili,
13 kao što men' jedan po...poznani, jedan Miloš Matić, rekô u toj sutra razmjenu,
14 tad je ispadalo 28., jer bili smo tu, rekli su nam... Tako, imena smo... su nas
15 čitali i opet su nam potvrdili da idemo, kao, u razmjenu. Jer, prolazeći kroz
16 špalir, imena čitajući, tukli su nas.

17 Ušli smo u autobus, pogete /sic/ glave. Glavu uopšte nismo dizali. Takvu
18 smo vožnju imali pa, otprilike, šest do osam sati je bilo sigurno.

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Navodno o... ka'em opet, razmjena, al' do te razmjene smo... kad smo došli dole,
2 odma' smo... Gonili su nas, kad smo došli pred hangar u Batković. Navodno, oni
3 kažu: "Evo, stižete u Batković." Ka'e: "Ovdje ćete nam... ovdje će vam," ka'e,
4 "bit' ugodno. Neće vas niko tući, malo ćete raditi." Al' doživili /sic/ smo isto
5 dole. Za mene, to je više maltretiranje, tuče, neg' što je bilo u... u logoru
6 Vlasenica.

7 P: Da li je tamo bila grupa zarobljenika, u Batkoviću, koji su posebno
8 izdvojeni za zlostavljanje?

9 O: Jeste, bilo je. Ka'em, među njima sam ja taj bio koji smo... Prva tri
10 dana su tukli mene, Smajlović Esmira, kojeg vrlo dobro znam, sa mnom je radio, i
11 neki od Sapardi, M...Muminović Edo. Taj Edo, mogu Vam reći da je... 'nako, visok
12 momak, razvijen.

13 I, navodno, ta tuča, kao, mene da su... taj Dragan, on meni nije... i rekô
14 mi je taj koji nas je počeo tuć' da... zašto sam ja zaokružen crvenom olovkom.
15 Rekao sam da nemam pojma i tako su mene du... ovaj, naveli kako sam ja pravio isto
16 te noževe i neke makaze, ne'am pojma zašto. Kao, da sam se ja pripremô za rat.
17 Ovaj drugi, isto su ga tukli, samo što je radio sa mnom zajedno; isto momak
18 prav, zdrav.

19 Ovoga su naveli, kao, da je *Pragu* neku vozio, trocjevca, ne'am pojma. Ta
20 prva dva dana tukli su nas nenormalno; pet-šes' sati tuče je bilo, po 10 ljudi
21 nas je tuklo.

22 P: Jesu li Vam stražari dali neki nadimak?

23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Jeste, mene... odma' su mene... kao, ovoga su zvali "Bildermen", je...
2 "Majstor noževa" ili "Srbosijek", da sam imô kovačnicu, tako. Ovoga Jesku /fon./
3 nisu ništa, samo što je radio sa mnom u "Alpru" zajedno.

4 I od nas trojice, p... kako je vrijeme teklo, sve... svaki dan su neke
5 nalazili kao da su ekstremisti. Dok nas se nije skupilo do 17 ljudi, koji smo
6 tučeni svaki dan, dva-tri puta. Možda i čak i više puta.

7 P: Jesu li Vas tukli svaki dan, dva-tri puta dnevno?

8 O: Jeste, mene pogotovu. Svako dva-tri da... puta: posl'je doručka,
9 posl'je ručka, posl'je večere. I naveče znaju, oko 1-2, izvesti, tuku. Sve,
10 mislim, ne samo mene. Sve te, kako su naveli nas, od ovih 10, 11 do 17 ljudi.

11 P: Jeste li dobili neke povrede od tog tučenja?

12 O: Povrede imam, lijevo uho mi je oštećeno. Imam... dvije vilice su mi
13 polomljene, sedam zuba pobijeno. Imam iznad... gornju usnu rasječenu. Dva rebra
14 polomljena, ključna kost i lijevi bubreg oštećen.

15 P: Je li Međunarodni komitet Crvenog križa ikada došao u Batković?

16 O: Jeste, došô je negdje... ne sjećam se tačno datum, jer su nas krili,
17 nas 10 do 17 ljudi. Krili su nas od Međunarodnog crvenog krsta, jer smo tučeni

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 svaki dan. Jer, nije se... ne bi me, ka'em, o...otac mogô po...poznat', kakav sam ja
2 tučen. Ne sam' mene, mnoge. Krilo se nas, od jutra do mraka. Vod'li su nas
3 kilometar od tih hangara, po štalama su nas skrivali, i dalje, do tri-čet'ri
4 kilometra, u šumu neku.

5 Crveni krst nas je otkrio negdje o... tačno ne znam, sjećam se avgust da
6 je bio mjesec. Al' mene je predstavljô moj brat, koji je bio do mene, zajedno
7 odvedeni, i otac, al' brat je mene predstavljô, kao da je on Amir, da bi' ja tu
8 karticu dobio. I dobio sam tu karticu.

9 P: Koliko ste ostali i da li znate zašto su Vas prebacili drugamo kad je
10 došao Crveni križ?

11 O: Jes', prebacili nas... Ne, nas su skrivali, kažem, u vezi tuča tih, smo
12 bili, jer vjerovatno ne bi Crveni krst dozvolio da nas tuku. I govorili su, kao,
13 nas 10 do 17 predstavljali su, uvedeni su ljudi srpske nacionalnosti, to njihova
14 takozvana garda, uvedena je, i svaki je predstavljô o...od nas 11, ka'em, od 10 do
15 17 ljudi, naša imena. Navodno, ima ljudi koji su... prije su izbjegli, i tako je
16 saznato da tuku te i te ljude. I nas su... nas su baš, to što smo izmučeni,
17 tučeni, samo znam dobro, jedno jutro su došli po nas, sjećam se, datum 11.
18 septembar, koji nas 10 ljudi... kao, da nas negdje vode, na saslušanje neko.

19 P: Što se onda dogodilo?

20 O: Prvo su nas pretresli, svako svoje stvari uzme, mada ja nisam ništa

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 imô ustvari i... čini mi se jednu deku sam ponio. U... na ulasku su nas
2 prete...pretresli. Sad, crna kola, zove... kola koja se zovu, kako sam saznô, "crna
3 marica", tu uopšte zraka nema. Kad smo ušli, zatekali smo... zatekli smo jednog
4 čovjeka, on je rodom od Srebrenika. I tako smo išli, vozeći se, možda čet'ri-pet
5 sahata. Izašli smo, otvor'li su vrata. Uopšte zraka nismo imali. I ovaj jedan
6 koji je bio sa nama, taj čovjek je Brčak, i rekao je nama, nas su postrojili
7 jedan'es', da je to Brčko. Možda nismo... htjeli su nas neki tući, a oni nisu
8 odobrili.

9 Ovak... I nared'li su nam da uđemo tu. Nismo možda bili dva-tri minuta
10 kraj kola tih i ušli smo. Opet, zatvorila su se vrata. I tu je vožnja opet
11 trajala možda tri... tri-čet'ri sata. I znam dobro da smo... kola su stala ispred
12 nekog hangara, pojma nemam nit' znam koje je mjesto ni grad. Odma', kako smo
13 izašli, bili smo... svi smo bili u... maltene u goloj vodi. Jer ja uvijek sam nosio
14 po dva džempera, to je bilo... ublažavalo bolove kad... kad tuku. Ne sam' ja, nego i
15 mnogi od nas.

16 Odma' su nas počeli tuć'. Je'no 20-ak ih je bilo, s puškom naoružani. I
17 tako smo trčali. Prišli smo pri nekim hangarima. Opet su nas pošli tući i u...
18 naredili su nam da uđemo u hangare. I posl'je smo saznali da smo u Doboju, jer
19 tu je bilo prije zatvorenika nekih, pet-šes' zatvorenika.

20 P: Zna li koliko je drugih zarobljenika bilo u Doboju?

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Osim nas 11, bilo je prije toga pet-šes' ljudi. I mahom, kako je koji
2 dan, vrijeme išlo, dovodili su, bilo je do... do... do 50 ljudi je bilo, mahom od
3 Doboja i drugih mjesta.

4 P: Koliko ste ostali u logoru u Doboju?

5 O: Ostali smo šestog i... 6. jula 1993. godine. Rakli /sic/... Navodno,
6 rekli su nam, da idemo u razmjenu u Batković, kao što se i desilo tako,
7 razmjena. Bili smo iz... Dole smo opet bili, u Batkoviću, 15 dana i to je ispalo
8 21. jula, koji je uspjela razmjena, mada nisam nikad vjerovô da ću izaći živ ni
9 da će biti razmjene, jer to su takvi ljudi, da im niko ne treba vjerovati nikad.

10 GĐA MCHENRY: [simultani prevod] Gospodine suče, više nemam pitanja za
11 ovog svjedoka.

12 Ispituje Sudsko vijeće:

13 SUDIJA RIAD: [simultani prevod] Želio bih Vam postaviti pitanje: je li
14 to stalno tučenje, čega ste bili žrtva, bilo usmjereno prema jednoj grupi ili je
15 to bio opći način ponašanja prema svim zarobljenicima? I zašto su Vas ponekad
16 izdvajali?

17 O: Kažem ovako: nas, kao prvo, u Batkoviću, izdvajali su nas, kako koji
18 je dan išô, navodno da smo mi neki ekstremi, da smo vršili pripremu za... mada
19 niko od nas, od... od... od... znam dobro, od 1.700 do 2.000 ljudi koji su, samo
20 uhvaćeni dvojica ljudi kao borci.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Znao si, et', ka'em, izdvajô je navodno et' na mene, sad ne znam ko mi je to...
2 kako sam saznô da mi je to Dragan Nikolić namjestio, da me zaokruže.

3 Rekô god... ko god je bio crvenom olovkom zaokružen, taj je tučen. I,
4 ka'em, do 17 ljudi je tako bilo svaki dan - mislim, nas posebno, koji smo imali
5 poseban tretman - tučen, a nema čovjeka koji nije primio bar 10 udaraca u...
6 zavisi ko, kako i ko bio gdje. Bez obzira kojih godina il' s... tukli su maltene,
7 znam dobro, i stare ljude, preko 80 godina.

8 SUDIJA RIAD: [simultani prevod] Hvala.

9 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Ima li drugih pitanja? Gospodine
10 Berbić, da li su u logoru svi zarobljenici imali isti status? Da li su neki
11 imali možda posebnu ulogu posrednika sa vlastima logora, sa čuvarima?

12 O: Ja se izvinjavam, samo ako možete da ponovite, nejasno mi je.

13 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Ako sam razumio ono što su mi drugi
14 svjedoci rekli, da su neki bili potkazivači... pardon, da su neki ljudi uvijek
15 zakopavali druge ljude. Da li su na neki način određeni zarobljenici imali neku
16 drugu ulogu, da li su oni mogli razgovarati sa vlastima o uvjetima u logoru, na
17 primjer o uvjetima života?

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Zavisi, kako se ko... Ka'em i... bilo je ljudi nekih koji su pod
2 pritiskom Srba. Bilo je i tuča, kao što su, ka'em, Muslimani tuku Muslimane.
3 Ili, bilo je tu i Hrvata. Jer, to je tučeno pod pritiskom, ka'em, njihove
4 vlasti. Srbi su, ka'em, znam dobro, po logoru, čak su i civile dovod'li da nas
5 tuku.

6 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Hvala Vam. Nemam drugih pitanja. Mislim
7 da ni drugi suci nemaju pitanja.

8 Sudsko vijeće zahvaljuje se gospodinu Berbiću na svjedočenju. Mislim da
9 ćete u životu moći živjeti smireno i mirno. Molim da Vas se isprati, gospodine
10 Berbiću, i možemo prijeći na idućeg svjedoka.

11 SVJEDOK: Hvala i... hvala i vama puno. Doviđenja.

12 [Svjedok se povlači]

13 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Gospodine tužitelju, imate riječ.

14 G. NIEMANN: [simultani prevod] Hvala. Ja osobno se nisam obratio
15 narednom svjedoku, ali će, prema onome što smo čuli, dati svoju izjavu javno, sa
16 istim uvjetima i sa dizanjem ove zabrane javnog /?pokazivanja/.

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Dakle, ukidamo tu odluku o tome
2 djelomičnom /?prikriivanju/, osim što ćemo se suzdržati od spominjanja adrese.

3 A koji je novi svjedok?

4 G. NIEMANN: [simultani prevod] Gospodin Sead Ambešković.

5 [Svjedok je ušao u sudnicu]

6 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Gospodine Ambeškoviću, da li me čujete?
7 Gospodine Ambeškoviću, da li je uključen... da li čujete mikrofon? Gospodine
8 Ambeškoviću, molim Vas, pročitajte svečanu izjavu, kako bismo Vas čuli. Molim
9 Vas.

10 SVJEDOK: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, samo istinu i ništa
11 nego istinu.

12 SVJEDOK: SEAD AMBEŠKOVIĆ

13 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Da, sjednite, molim Vas. Gospodine
14 Ambeškoviću, Sud Vam se, visoko Sudsko vijeće Vam se zahvaljuje što ste došli
15 ovdje i zahvaljuje Vam se na Vašoj hrabrosti i mi bismo htjeli da se ovdje
16 osjetite potpuno sigurni i potpuno bezbjedni, jer se Vi nalazite u Palači pravde
17 i pred Međunarodnim krivičnim sudom.

18 Gospodine, ako osjetite neku teškoću u toku Vašeg svjedočenja, samo nam
19 to recite, mi ćemo o tome voditi računa.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1 Gospodine tužitelju, izvolite.
- 2 G. NIEMANN: [simultani prevod]
- 3 Ispituje g. Niemann:
- 4 [Tužilac ispituje putem prevodioca]
- 5 P: Vi se zovete Sead Ambešković?
- 6 O: Jeste, Sead Ambešković.
- 7 P: Da li imate neko drugo ime, po kojemu ste znani?
- 8 O: Dobro, nadimak mi je Sejo.
- 9 P: I kad ste rođeni?
- 10 O: 19.04.1966. godine.
- 11 P: Gdje ste rođeni?
- 12 O: U Vlasenici.
- 13 PREVODILAC: U Vlasenici.
- 14 G. NIEMANN: [simultani prevod]
- 15 P: Prije 1992., gdje ste živjeli najvećim dijelom /?svog života/?
- 16 O: U Vlasenici sam živio. Tu sam rođen i živio sve u Vlasenici, čitavo
- 17 vrijeme.
- 18 P: Kad ste bili na odsluženju vojnog roka?
- 19 O: Bio sam 1985. godine.
- 20 P: Je li to bilo u JNA?
- 21 O: Jeste, JNA.
- 22 P: Nakon Vašeg odsluženja vojnog roka, da li ste bili u rezervi između
- 23 1988. /u engleskom transkriptu: 1986./ i 1992.?
- 24 O: Da, bio sam u rezervi.
- 25 P: Šta ste Vi radili, šta je bilo Vaše zanimanje?
- 26 O: 'Oćete malo pojasniti samo? Mislim, na koje -
- 27 P: Koje je bilo Vaše zanimanje?
- 28 O: Bio sam rukovaoc /sic/ teške mehanizacije.
- 29 P: Ja Vas molim da se vratite na 25. /u engleskom transkriptu: 29./ maj
- 30 1992. u mislima. Uveče, oko 8 sati naveče.

1 Ako se možete vratiti na taj datum. I Dragan Bašić /u engleskom transkriptu:

2 Bastah/ je tada došao k Vama, doma, ako dobro znam?

3 O: Da.

4 P: Je li možete reći, pred visokim Sudom, šta se tada desilo?

5 O: Došao je kući, od... bio sam, ovaj, sa familijom tu, u kući. Nisam smio
6 izlaziti nigdje, pošto... počeli su da hapse po gradu, sve redom. Nisam smio
7 izlaziti, ovaj, i bio sam, ovaj, tu sa još jednim prijateljem, Osmanović
8 Hajrudinom, koji je bio zajedno sa mnom tu, u kući.

9 P: I što se tada desilo?

10 O: Došli su, opkolili su kuću. Došô je on i još trojica ljudi sa njim.

11 Počeli su lupat' na vrata, psovati: "Jebem ti majku muslimansku, izlazi iz
12 kuće!" Posle toga ja sam se uplašio, izišô sam, normalno, na vrata. Nisam, ovaj,
13 znao o čemu se radi. Izišô sam -

14 P: Jeste li znali ko su bili ti ljudi koji su došli pred Vaša vrata?

15 O: Nisam znao, pošto sam se nalazio u kući, nisam znao o čemu se radi.
16 Jer, pošto nisam ni... ni smio izlaziti u to vrijeme.

17 P: Da. I šta je bilo dalje? Nastavite, molim Vas.

18 O: Posle toga, izišô sam iz kuće, istjerali su nas pred samu kuću. Rekli

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 su nam da stavimo ruke... uza zid da stanemo. Počeli su nas pretitrativati /sic/.
2 Mislili su da mi nemamo oružje, il' neke predmete; međutim, nisu ništa našli.
3 Po...počeli su nas tući. Tražili su oružje, međutim, ja nisam mogô ništa da im
4 odgovorim, pošto nisam imao oružja, nisam... nisam bio, ovaj, šta ja znam, da... da...
5 da bi imô oružje tu, da bi mogô da -

6 P: Kako su bili obučeni ovi muškarci koji su došli? Možete li opisati
7 njihova odijela?

8 O: Pa, sva četvorica su bila u... u uniformama, u šarenim uniformama. T...to
9 je bio kod njih... neke specijalne jedinice su bile.

10 P: Specijalna jedinica čega, vojske ili milicije?

11 O: Najvjerovatnije da je to bila policija njihova ta.

12 P: Šta je bilo dalje?

13 O: Posle toga, rekli su nam da idemo pred auto. Kiša je padala, bili
14 smo, normalna stvar, bili smo goli, nismo bili obučeni. Nismo znali o čemu se
15 radi, jer morali smo tad ići i goli i bosu. Tad su nas dotjerali u stanicu, gdje
16 je bi... gdje je bila policija smještena.

17 P: Gdje je bila policijska stanica?

18 O: Policijska stanica je bila kod samog... kod same autobuske stanice i...
19 u... prekoputa opštine.

20 P: /prevod engleskog transkripta: "U Vlasenici?"/

21 O: Jeste, u Vlasenici.

22 P: Šta je bilo kad ste bili dovedeni u policijsku stanicu?

23 O: Tu su nas doveli, doveli su nas u jednu sobu, gdje smo bili
24 smješteni. Ta soba je bila zatvorena.

25

26

27

28

29

30

1 Vrata su bila joj kožna, dobro se sjećam. Tu je bilo još par ljudi, kojih se ne
2 sjećam imenâ, i došli su ova četvorica isto, sa nama zajedno. Posle su ova
3 četvorica, koja su bila tu, izašla. Ostala su ova četvorica što su nas privela.
4 Počeli su nas tući, psovati nam majku balijsku. "Gdje je oružje?", da kažemo
5 gdje je oružje, ko je prodavô oružje i ko ima oružje.

6 P: Čime su vas tukli?

7 O: Tukli su nas palicama, onda kundacima od pušaka i drvenim predmetima,
8 u obliku držalice.

9 P: Po kojim dijelovima vaših tijela ste dobijali udarce?

10 O: Pa, tukli su nas po leđima, po glavi i po zadnjem dijelu tijela, po
11 bubrezima i po -

12 P: Čime su tukli područje oko bubrega? Čime su to područje tukli?

13 O: Tukli su kundacima od pušaka.

14 P: Da li možete opisati kako su vas točno /?udarali kundacima/? Evo,
15 možete se dići pa nam to pokazati što zornije.

16 O: [pokazuje] /jedva čujno/ Evo, 'vako su udarali, ovako. Sve kundacima.
17 Iz sve snage.

18 P: Hvala. Koliko je trajalo to tučenje?

19 O: To je trajalo negdje otprilike oko 30-ak minuta, kol'ko se ja mogu
20 sjetit'.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1 P: Šta je onda bilo, nakon toga?
- 2 O: Posle toga su nas prestali tući, pošto smo gotov' bili
- 3 o...onesviješteni. Prestali su nas tući. Jedan je od ovih izašao, donio je papira
- 4 i olovku i rekao je da uzmemo da napišemo ko ima oružje i gdje je naše oružje i
- 5 ko je prodavô oružje.
- 6 P: Šta ste Vi tada učinili?
- 7 O: Ništa. Nisam mogô odgovoriti, nisam mogô uzet... pisati, pošto nisam
- 8 znao, nisam bio u tome da... da bi znao da... da napišem ko je... ko je imô i da li su
- 9 imali ti ljudi oružje.
- 10 P: Da li su nešto učinili s Vama kad Vi niste ništa napisali?
- 11 O: Da, počeli su nas tući ponovo. Ponovo su nas počeli tući, isto
- 12 palicama. Pošto smo već bili dosta tučeni, nismo mogli izdržat' tu puno udaraca,
- 13 već smo pali i počeli su nas tući nogama. Pošto -
- 14 /govornici govore istovremeno/
- 15 P: Kad ste pali dolje, bili na podu, koji dio tijela su tukli?
- 16 O: Tukli su nas u predjelu... [pokazuje] ovde, stomaka, prsa, glave,
- 17 normalno i nogu tu.
- 18 P: Možete li opisati cipele koje su imali na nogama?
- 19 O: Imali su klatičn... klasične vojničke cipele; to su bile čizme,
- 20 faktički, vojničke.
- 21 P: Koliko je to tučenje trajalo, vremenski?
- 22 O: To je trajalo negdje oko 15-ak minuta, nije više.
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 P: Nakon što su vas tukli, da li su vam opet naredili da pišete?
2 O: Da, čitavo vrijeme su govorili: "Pišite, majku vam jebem balijsku,
3 propjevaćete vi meni sve."
4 P: Šta je onda bilo?
5 O: Posle toga su izašli na trenutak. Ostavili su nas tu, donijeli su -
6 pošto smo već bili i maltene onesviješteni - donijeli su vode i polili su nas
7 vodom, da se osvijestimo. Posle toga su naredili da nas voze u logor, Sušica.
8 P: Da li ste nakon tog naređenja bili odvedeni u logor Sušicu?
9 O: Da, odma' smo odvezeni autom, *Golf*, policijskim *Golfom* odvezeni smo
10 do logora Sušice.
11 P: Da li znate imena ljudi koji su vas odvezli do logora Sušica?
12 O: Tu je bio ovaj Dragan Stanić, on je vozio. U pratnji je bio sa njim,
13 ovaj... Golijan Nedeljko.
14 P: Šta se desilo kad ste došli u logor?
15 O: Tu su nas sačekali odma' Dragan Nikolić, na samom ulazu u logor. Tu
16 je bio Dragan Nikolić, bio je Majstorović Luka i bila su dvojica ljudi kojim ne
17 znam imena, nisam... nisam mogô da... da saznam. Nisam ih poznavao.
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Da li ste znali Dragana Nikolića prije nego što ste ga vidjeli tog
2 dana na ulazu u logor?

3 O: Da, znao sam ga. Često puta, prije nego što će se to desiti, prije
4 na... na čet'ri, tri-čet'ri godine, bio sam kod nje... kod njega kući. Tako, znali
5 smo se, dolazili smo jedni drugima. Poznavao sam ga dosta dobro.

6 P: Da li je bilo posebnih razloga zbog kojih ste Vi išli k njemu doma i
7 razgovarali s vremena na vrijeme kod njega?

8 O: Pa, jedne prilike, baš kad sam išao... išo sam sa bratom - jer, u mene
9 brat je inače... radi kao automehaničar - i išo sam sa njim, tako, da mu pomognem
10 oko auta, da radi nešto njegovo auto. Bio sam tu čitavo vrijeme. Onda posle toga
11 smo se družili više, dolazili smo jedni drugima.

12 P: Auto koji se popravljao je bio auto Nikolića?

13 O: Da, auto Nikolića je bilo.

14 P: Kad ste vidjeli Dragana Nikolića u logoru Sušica, da li možete
15 opisati kako je bio odjeven?

16 O: Da. Čim sa ga vidio, kad smo došli dole, bio je u šarenoj uniformi.
17 Na glavi nije išt... nije ništa imao. Imao oznake samo na, ovaj, rukavima. To je
18 bila trobojka, ova vojna njihova, srpska. Imao je na sebi zakačen nož, tu na
19 pojasu, pištolj isto tako je bio. U rukama je imao palicu, gumena palica bila je
20 u rukama.

21 P: Da li Vam se nešto desilo čim ste došli u logor?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da, odma', čim smo izašli iz auta, počeli su nas tući. Normalno,
2 počeli su psovati: "Jebem vam majku alijsku, došli ste sad nama u ruke, sad ćemo
3 mi vas da ispitujemo."

4 P: Da li se možete sjetiti čime su vas tukli tada?

5 O: Pa, Dragan Nikolić je imô... imao je palicu tu u rukama. Ovi su imali
6 puške, ova dvojica su puške imali, što su bili, su sa njim zajedno došli; ovaj
7 M...Majstorović i ovaj Golijan Nedeljko. Imali su puške. Počeli su nas tući
8 kundacima. Normalno, počeli b... što su imali u rukama, tukli su nas, dok nismo
9 došli do same kućice, gdje je bila ta njihova... b... kao kancelarija.

10 P: Da li je Nikolić lično Vas udarao tom prilikom?

11 O: Da, lično me je on udarao. Čim sam izišô iz auta, počeo... počeo mi je
12 psovati majku muslimansku i počeo je vikati: "Ja ću da vas ispitujem ovde, sad
13 ste u mojim rukama." Počeo me je tući, tako da su i ovi prihvatili to i počeli
14 su nas tući redom, dok nismo došli do samoga... same te kancelarije.

15 P: Da li se možete sjetiti datuma kad se to desilo?

16 O: To je bilo 11.06., u... negdje u 7 i 30, otprilike.

17 P: I šta se desilo nakon što ste bili premlaćeni?

18 O: Posle toga doveli su nas tu, u tu njihovu kancelariju. Pitali su nas
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 za ime i prezime i kad smo rođeni. Posle toga su nas odveli u... u hangar, gdje
2 smo bili tu čitavo vrijeme.

3 P: Kada su vas pretražili, da li su vam nešto oduzeli?

4 O: Da, prilikom ulaska u sâm hangar. Na samim vratima zaustavili su nas;
5 tad su mi uzeli sat, uzeli su mi vozačku dozvolu, saobraćajnu dozvolu i uzeli su
6 mi novca, što sam imô uza se.

7 P: Koliko je bilo toga novca?

8 O: Bilo je 10 milijardi starih dinara, to -

9 P: Kad kažete "oni su uzeli", ko je uzeo, ko je to učinio?

10 O: To je lično... lično Dragan Nikolić, on me je pretresô. On je uzô to.
11 Sad, on kome je dao tu tamo. On je, uglavnom je on uzeo što sam ja izvadio iz
12 džepova. Dao sam lično njemu.

13 P: Da li možete opisati šta se desilo kad ste ušli u hangar?

14 O: Unutra u hangar kad sam ušô, vidio sam dosta ljudi. Nisam mogô os...
15 otprilike ocijeniti kol'ko tad, čim sam ušô, kol'ko je bilo. Posle toga, saznô
16 sam da je bilo 700 ljudi. Sjeli smo odma' nedaleko od vrata, tu su nas smjestili
17 da... da budemo, pošto je tu jedino bilo prostora još da... da se može biti.

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li je po noći bilo ikakvo svjetlo u hangaru?

2 O: Da, bilo je je'no svjetlo, ono je bilo možda je'no tri do čet'ri
3 metra od vrata, na sred-sredine. To je bilo jedna travezna /sic/ i na njoj je
4 bila prikopčana sijalica. Travezna po... na udaljenosti od čet'ri... je'no čet'ri do
5 pet metara od samih vrata.

6 P: Među ljudima koji su već bili u hangaru, da li su to bili sve
7 muškarci ili odrasli, žene, ili jedna mješavina svih tih zatvorenika? Možete li
8 nam dati jedan opis, što se tiče spola i dobi zatvorenika u hangaru?

9 O: Bilo je tu i starijih ljudi i djece i žena. U zadnjem dijelu, dole,
10 bili su ljudi, a žene su bile blizu vrata smještene.

11 P: Koliko mjesta je ostavljeno ljudima za spavanje, da legnu ili da
12 sjednu?

13 O: Tu nije bilo mnogo mjesta za... za ležanje. Faktički, ležali smo
14 maltene jedni na drugima, tako da je bio pun hangar. Bio je sasvim jedan
15 određeni mali prostor između, kud su se oni mogli kretat'. To su dva prostora
16 bila između ljudi, da bi se ovi mogli kretat'.

17 P: Jesu li vam dali nešto na čemu ste mogli ležati ili spavati dok ste
18 bili u hangaru?

19 O: Ne, nisu mi ništa dali. Ležao sam na betonu.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: A kakva je bila ventilacija, jesu li postojali prozori u hangaru?

2 O: Da, postojali su prozori, ali nisu bili otvoreni. Svega, od čitavog
3 hangara, kol'ko je bilo prozora, jedan svega što je bio otvoren to je bi... bio
4 blizu vrata, sa gornje strane hangara.

5 P: Možemo li svjedoku pokazati plan logora? [daje se svjedoku]
6 Molim Vas, pogledajte ovo i recite prepoznajete li što je to.

7 O: Pa, ovo je logor Sušica.

8 G. NIEMANN: [simultani prevod] Možete li staviti ovaj izložak na samu
9 mašinu?

10 P: Gospodine Ambešković, možete li pogledati na ovaj izložak koji se
11 nalazi na samoj mašini? Možete li opisati glavne stvari u logoru, prema ovome
12 što vidite?

13 O: Da. Tu imaju, tu su ta dva hangara i kućica -

14 P: Možete li ukazati na njih?

15 O: [pokazuje]

16 P: Na ovaj na kojem ste pokazali, ovaj hangar.

17 O: [pokazuje] Tu je hangar u kom smo i mi bili smješteni. Ovo je kućica
18 gdje smo bili dovedeni. To je bio, faktički, njegova ta, kako bi' rekô,
19 kancelarija.

20 P: Ko je bio u ovoj stražarskoj kućici? Tko je tamo boravio?

21 O: Tu? Tu je boravio Dragan Nikolić i bio je još jedan čovjek, to je t...
22 radio je kao njegov pisar.

23 P: Je li to bilo mjesto na koje ste prvo odvedeni kada ste došli u
24 logor, kada Vas je Dragan Nikolić ispitivao?

25 O: Da. Da, to je bilo mjesto gdje smo bili odvedeni. Prvo mjesto gdje
26
27
28
29
30

1 smo bili odvedeni.

2 P: Druga zgrada, onaj crni hangar na koji ste prvo pokazali, ne onaj
3 gdje su bili ljudi - znate li za što je to služilo?

4 O: Tu, kako se ja sjećam, nisam unutra mogô primijetiti ništa. Bila je
5 tu o... vojna oprema, unutra. Tu nije bilo ljudi u... u... u tom hangaru.

6 P: Ako možete sada pokazati ovom olovkom, da li vidite stub, električni
7 stub?

8 O: [pokazuje] Da, tu je električni stub, gdje smo bili izvođeni i
9 tučeni.

10 P: Ako sada pogledamo na stražnji dio logora iza hangara, gdje su
11 postojale dvije male kućice, znate li čemu su one služile? Možda, ako možete nam
12 pokazati ovom olovkom.

13 O: [pokazuje] Da, to su ove dvije. To su bile faktički napravljene od
14 dacaka /sic/, kao WC.

15 P: Manja zgrada, nakon hangara koji je služio za skladište, i prema
16 zahodima -

17 O: Da.

18 P: - ovo na šta pokazujete, čemu je to služilo?

19 O: [pokazuje] Da, tu su bili stari... stari, ovaj, predmeti i bila su ta
20 kolica od... od vojske i... bili su uglavnom stari... stari predmeti koji su
21 ostavljeni tu, poda... pod tim. To je bilo otvoreno, sa prednje strane otvoreno.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Moglo se vidjet' sve unutra.

2 P: A ograda, možete li pokazati na ogradu koja je išla oko logora?

3 O: [pokazuje] Da, to je ograda bila, ovdje.

4 P: Od čega je ona bila napravljena?

5 O: Ona je bila napravljena od bodljikave žice.

6 P: A ova crna rijeka, rječica koja se vidi na prednjem dijelu logora,
7 ovdje, je li Vam poznato ime?

8 O: [pokazuje] Da, to je Sušica, faktički. Rijeka Sušica. Tekla je ispod
9 ovog mosta. Ona se račvala tu gori, posle. Račvala se na dva dijela.

10 P: Jeste li znali čemu je služio ovaj logor prije rata 1992.?

11 O: Da, ja sam taj logor radio, baš moja je firma radila. Vršio sam iskop
12 tog logora tu, i tog hangara. Jer, to je bilo... hangar s... za vojnu opremu, jer se
13 ta vojna oprema... da se vojna oprema smjesti u taj hangar. Mislim, iskorišteno je
14 za... sad je iskorišteno, u ovo vrijeme, za logor, za ljude.

15 G. NIEMANN: [simultani prevod] Ja sam završio sa ovim izloškom i želio
16 bih sada prijeći na jednu drugu temu. No, primijetio sam već koliko je sati.

17 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] Da. Mi smo rekli da ćemo završiti u
18 17.30h. S druge strane, zgodno mi je uvijek završiti jednog svjedoka, nezgodno
19 mi je prekidati svjedoka.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Koliko dugo ste mislili postavljati pitanja, gospodine tužιοče?

2 G. NIEMANN: [simultani prevod] Još otprilike sat vremena.

3 SUDIJA JORDA: [simultani prevod] U tom slučaju, prekidamo raspravu do
4 sutra u 10.00 ujutro.

5 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.

6 ... Sjednica završena u 17.30h.

7 Nastavak zakazan za srijedu,

8 11.10.1995. u 10.00h.

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

utorak, 10.10.1995.

Predmet br. IT-94-2-R61

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.